

40KR.

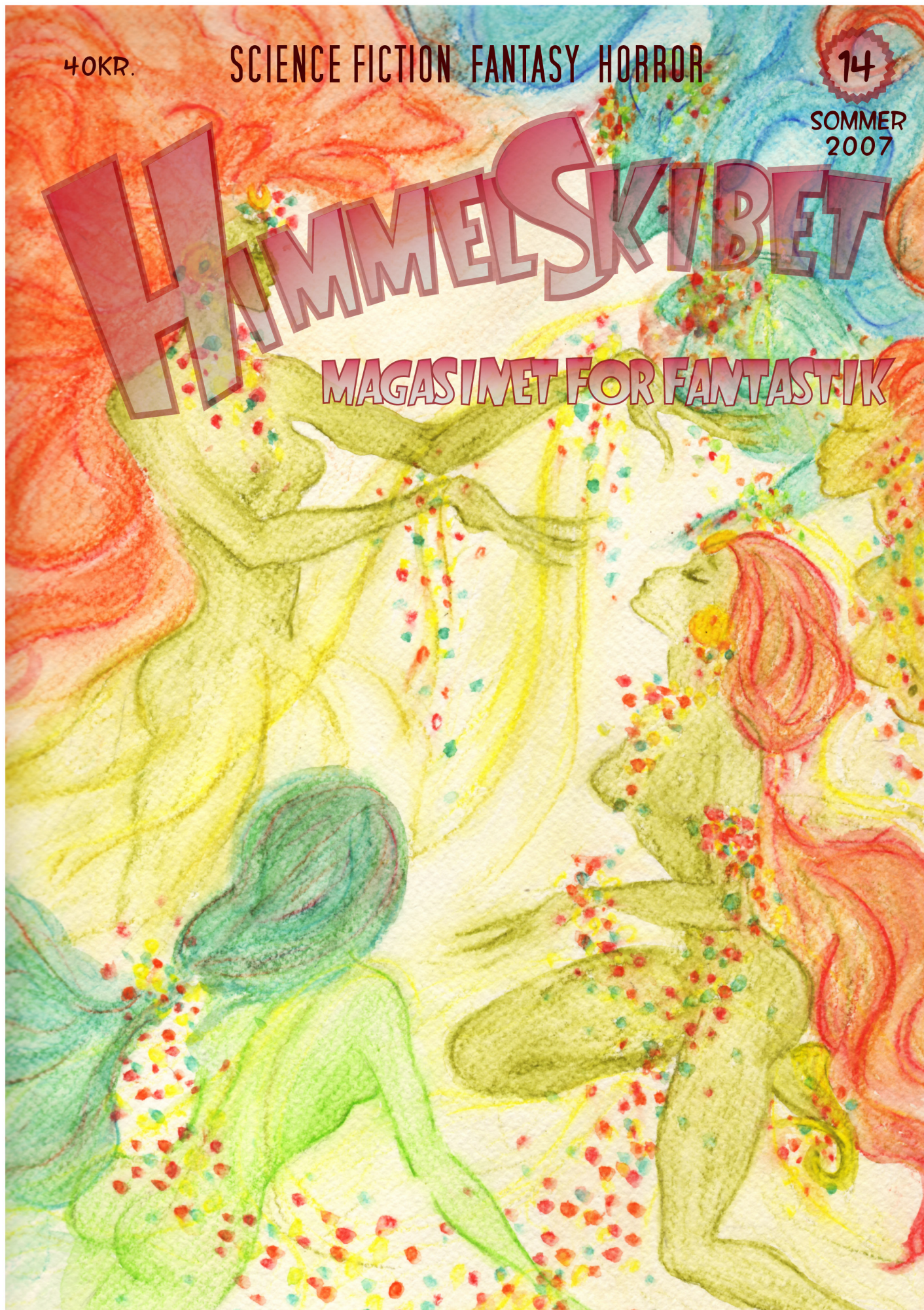
SCIENCE FICTION FANTASY HORROR

14

SOMMER
2007

HIMMELSKIBET

MAGASINET FOR FANTASTIK

FOUR COLOR COMICS
(Four Color) : A printing process in which all primary colors plus black are used. Also refers to the Four Color series published by Dell.

COMICS
SCIENCE FICTION MANGA
GAMES FANTASY
SURF THE SHOP

FANTASK SKT. PEDERSSTRÆDE 18 & 35 1453 KØBENHAVN K
GAMES: 33 93 85 38 COMICS/POSTORDRE: 33 11 85 38 FAX: 33 13 85 01
E-MAIL: FANTASK@FANTASK.DK WWW.FANTASK.DK

HIMMELSKIBET

MAGASINET FOR FANTASTIK

Nummer 14, sommer 2007

HIMMELSKIBET udgives af foreningen Fantastik. Læs om Fantastik på www.fantastik.dk.

HIMMELSKIBET beskæftiger sig med de fantastiske genrer. Bladet bringer artikler, noveller, kunst, anmeldelser, nyheder m.v., der på den ene eller anden måde har med fantastik at gøre.

HIMMELSKIBET er et non-profit forehavende, der udelukkende bliver produceret af ulønnet arbejdskraft. Alle indlæg er © indlæggenes ophavs-mænd.

Ansvarshavende redaktør:

Klaus Æ. Mogensen

Pile Allé 41, 2. tv.

DK-2000 Frederiksberg

Tlf. 32 55 04 60

himmelskibet@fantastik.dk

Dette nummers redaktør:

Klaus Æ. Mogensen

HIMMELSKIBET udkommer fire gange om året. Medlemmer af foreningen Fantastik modtager bladet gratis. Institutionsabonnement koster 150 kr. for fire numre.

Medlemskab eller abonnement kan opnås ved at indbetale 150 kr. til konto i Amagerbanken 5320 0001514301.

Husk at angive navn og adresse. Girokort til indbetaling kan rekvireres ved at sende et brev til ovenstående adresse eller en e-mail til forening@fantastik.dk.

Løssalgspris: 35 kr./stk.

Layout & montage:

Klaus Æ. Mogensen og Michael Bernth

Tryk: Basique Design

ISSN-NR: 1603-5836

Deadline for # 15: 1/11 2007

Annoncepriser:

Omslag, bagside (F): 400 kr.

Omslag, inderside (S/H): 200 kr.

Helside inde i bladet (S/H): 150 kr.

Halvside inde i bladet (S/H): 100 kr.

INDHOLD

Dr. Seidelins metode 4
Novelle af Thomas Strømsholt

Flasken 5
Novelle af Flemming R. P. Rasch

Fru Jensen og den nydelige mand 7
Novelle af Lars Ahn Petersen

SETI og Fantastik 11
Artikel af Niels Gjerløff

Depotet 12
Novelle af Maria Broby

Abedronningens tjenerinde 15
Novelle af Klaus Æ. Mogensen

Elverpigen og trolden 20
Novelle af Camilla Wandahl

Samtaler på Fantasticon 2006 22
Interviews ved Flemming R. P. Rasch

En klassiker: Ralph 124C 41+ 25
Artikel af Knud Lam

Patrick Leis vinder VM 27

Problemet med dansk science fiction 28
Artikel af Flemming R.P. Rasch

Fantastiske Finland: Finncon 2007 29
Reportage af Tue Sørensen

Snowcrash og hvad der fulgte 32
Artikel af Niels Gjerløff

Anmeldelser 33

Tegneseriefilmnyt 44
v/ Tue Sørensen

Fred Saberhagen 1930-2007 45
Nekrolog ved Klaus Æ. Mogensen

Nyt om fantastik 46
v/ Klaus Æ. Mogensen

Nyt fantastik på dansk 47
v/ Janus Andersen

Foreningen Fantastik 50

Forside: Sally Khallash Bengtsen

Illustrationer: Karina Bjerregaard (s. 17) og Klaus Æ. Mogensen (s. 28)

Korrekturlæsning: Tue Sørensen, Flemming R.P. Rasch og Niels Gjerløff

DR. SEIDELINS METODE

Thomas Strømsholt

*Meester snyt die keye ras
Myne name is lubbert das*

Der er noget galt. Jeg ligger ned og stirrer op i et hvidt loft. Loftet er snavset. Hvorfor har jeg tape for munden? Lyset er skarpt. Der er en bevægelse bag mig, jeg er ikke alene. Hvorfor er jeg fikseret? Mit hoved gør ondt. Hvad er det, jeg har i ørene? Jeg er stadig, tror jeg, på hospitalet, men det ligner ikke. Så ser jeg Seidelins ansigt over mig. Seidelins rødmossede blævreffjæs, stirrende svineøjne bag små brille-las, trutmunden, der vist forsøger at brede sig ud i et smil, men forhindres af kindernes fedthøje. Han begynder at tale, men jeg kan ikke høre noget, ikke før han trækker propperne ud af mine ører.

“–ndskyld,” siger han. “Hørte du dem?”

Jeg har glemt tapen og forsøger at råbe noget, idet jeg samtidig kaster hovedet frem og tilbage og hiver og slider i de stramme læderbånd.

Seidelin ser bare på mig med sine afsjælede øjne og trækker på skuldrene. Først da jeg igen bliver rolig, udadtil, for mit hjerte hamrer, og jeg mærker sveden under mine arme, i skridtet, på håndfladerne, gentager han sit spørgsmål.

Jeg synker. At min kollega, overlæge Johannes Henrik Seidelin er sindssyg, synes at være den eneste konklusion. Hvad han taler om, aner jeg selvfølgelig ikke, men jeg spiller med og drejer langsomt mit hoved fra side til side.

“Hm! Det er beklageligt, meget beklageligt, men egentlig kommer det ikke bag på mig. Ikke spor. Det er nemlig kun de færreste, der kan høre dem. Jeg,” han læner sig frem over mig, og jeg mærker hans dunstende ånde, “*jeg kan høre dem!*”

Som han udtaler disse ord, ser han triumferende ud. Det overrasker mig, for jeg har aldrig før set antydningen af liv i hans fede fy-

siognomi. Jeg har altid følt en instinktiv afsky over for denne mand, og det er sandsynligvis ikke undgået hans opmærksomhed. Professionelt har jeg dog måttet acceptere ham, for hans karriere var så nogenlunde pletfri. Indtil for nylig, hvor to af hans patienter forsvandt under mystiske omstændigheder, og hans adfærd i den forbindelse var, mente jeg, mistænkelig. Det var det, jeg ville tale med ham om. Og pludselig ved jeg, hvor jeg – *vi* – er.

Vi befinder os i en af de gamle operationsstuer dybt nede under hospitalet, hvor der sjældent kommer nogen. Jeg havde modtaget en anonym mail vedrørende Seidelin. Den anonyme skriver ville møde mig i kælderen, men jeg mødte ikke nogen. Det eneste jeg husker er en skarp smerte i baghovedet, dernæst mørke, dernæst det hvide, snavsede loft.

Hvor der sjældent kommer nogen ... Tanken fylder mig med en kvælende rædsel, og jeg lukker øjnene. Det er et mareridt, men det er ikke en drøm. Seidelin begynder igen at tale, hvæsende og prustende efter hvert tredje ord, og et kort øjeblik spekulerer jeg over, hvilket hjerte, der pumper hurtigst, men så mærker jeg en sviende lussing.

“Bliv ikke bange, kære ven,” siger fedtfjæssets lyserøde mundstykke. “Jeg ønsker blot at helbrede dig. At gøre dig til et menneske. Jeg ved, hvad du tænker, men det er ikke mig, der er syg. Eller vent! Hæ, en smule syg er jeg vel, men efter at jeg, skal vi sige, er blevet oplyst, har de mistet kontrollen. Du er sikker på, at du ikke hørte dem?”

Forsigtigt, nølende, ryster jeg igen på hovedet. Jeg forsøger at vinde tid, men det er naturligvis også det eneste, jeg kan gøre.

“De to andre hørte heller ikke noget. Menneskets hørelse er – sammenlignet med for eksempel en hunds – utrolig primitiv. Dertil

kommer, at vi konstant omgiver os med støj. Hvad er det første vi gør, når vi kommer hjem efter en travl arbejdsdag, efter at have været udsat for et lydtæppe af ord og ringende, dunkende, brølende maskiner? Vi tænder for fjernsynet eller musikanlægget! Om end af natur meget sensitiv over for støj var jeg ingen undtagelse.

For omtrent en måneds tid siden havde jeg en uge fri. Jeg glædede mig som et lille barn til juleaften, men, men, på nøjagtig samme tidspunkt påbegyndes en totalrenovering af ejendommen! Jeg var rasende, frustreret, irriteret, men jeg besluttede ikke at lade mig slå ud. Allerede samme dag indkøbte jeg en anelig bunke ørepropper og fandt til min glæde, at de virkede fortrinligt. Nuvel, håndværkernes helvedesmaskiner trængte stadig igennem til det auditive cortex, men i det mindste kunne jeg koncentrere mig om en bog. Faktisk lagde jeg ikke mærke til, at mine plageåndere havde fået fyraften, før jeg blev opmærksom på min egen hjertelyd og mit åndedræt. Det var fascinerende således at smuglytte til min krop og intet andet. Stilheden var ikke absolut, men den var behagelig. Da jeg gik til sengs, beholdt jeg propperne i.

Hvor mange timer lå jeg og lyttede? Jeg ved det ikke, men jo mere jeg lyttede, des flere nuancer hørte jeg. Hjertets pumpen og lungernes sammentrækninger var kun det øverste lag, for nedenunder opdagede jeg en fin skratten, som jeg i første omgang fortolkede som neural aktivitet. Kan det lade sig gøre at høre hjernecellernes biokemiske tale med det menneskelige øre? Nej, selvfølgelig ikke, og efterhånden som jeg så at sige loddede dybere, opfangede jeg visse lyde – stemmer!

Ja, der var ingen tvivl: Jeg hørte virkelig nogen – *noget* – tale inden

i mig. En mangfoldighed af sære, fremmede stemmer, konverserende, hviskende, syngende, råbende under mit kraniums hvælving. Jeg kaldte stemmerne fremmede, for jeg forstod dem ikke, ikke lige med samme. Ser du, jeg søgte efter sætninger, hvor jeg burde have lyttet efter intonation, skalaer. Kan en fuga af Bach oversættes til engelsk, arabisk, kinesisk? Nej, musikken har sit eget sprog, stemmerne lige så.

Jeg kan bedst beskrive det som billeder, som, om end fremmede, ikke behøvede oversættelse. Jeg forstod dem umiddelbart, men med denne forståelse fulgte en gryende gru..."

Seidelin lukker sine oligofrene øjne, og langs de truttende læber glider hans obkskone tunge selvsmagende frem og tilbage. Pludselig rejser han sig og forsvinder om bag mig. Jeg hører en klingende raslen af metal. Han kommer tilbage i mit synsfelt og sætter sig ned. Han har noget i hænderne, men jeg kan ikke se, hvad det er.

"Hvad er et menneske?" spørger han forpustet. "Et unikt væsen med sin egen fri vilje, svarer du måske,

og det ville da også være rart, men naivt. For hvor, min kære doktor, min Lubbert Das, kommer drifterne fra? Hvorfor spiser, drikker og reproducerer du? Hvad får dig til at trække hånden tilbage, når du brænder dig? WHAT MAKES THE CLOCK TICK?!" Han rejser sig op igen, og jeg får et glimt af et instrument mellem hans laskede hænder.

"Jeg skal sige dig det," fortsætter han. "Det gør urmageren, eller, i dette tilfælde, urmagerne. De lever inde i vores hjerne, ligesom snyltere, men i modsætning til snylteren er de ikke kun blinde passagerer. De er vores kaptajner, de er maskinmestrene i fartøjets slimede dyb. De er dæmonerne, og vi er de besatte. Men det skal være slut! Jeg – jeg har gennemskuet dem. Mig har de ikke længere magt over. Jo, jeg hører dem kravle rundt derinde som desperate mider, medens de råber og kommanderer – forgæves! Vi kan leve uden dem, som de frie væsner Gud skabte os som. Det er ærgerligt, at du ikke kan høre dem, for det betyder, at jeg må lukke dem ud."

Jeg stirrer på Seidelin. Min krop vrider sig idiotisk i et forsøg på at

komme fri, men det nytter ikke noget. Ingen, end ikke en Houdini, kan slippe fri af en professionel fiksering. En summende lyd når mine tympane membraner, og min krop stivner. Allerede før jeg ser instrumentet, ved jeg, at det er et bor.

"Det er en gammel metode," mumler Seidelin, hans flæskede korpus tårnende over mig, "men det er effektivt. Jeg skal bare finde det rigtige sted... Overlevelseshraten er desværre ikke optimal endnu, men som et naturvidenskabeligt dannet menneske, indser du sikkert nødvendigheden af at prøve sig frem..."

Jeg indser intet. Det frygtelige, snurrende bor fylder hele min bevidsthed.

"I det mindste, kære ven," siger han, "må du forstå, at det er for dit eget bedste –"

Seidelin taler videre, men jeg lytter ikke efter. Jeg ser boret, der kommer nærmere. Og så – ligesom den roterende spids er lige ud for min næserod – hører jeg det.

Noget, der skriger i angst og rædsel.

Noget, der skriger *inden i mig!*

FLASKEN

Flemming R.P. Rasch

Det var sommer. På en stol sad der en mand og betragtede byens folk, som de kom forbi. Der går en jomfru, tænkte manden. Der går der en som er angst for lyden af træers grene når det blæser. Der går der en fattig som knap har til brød på sit bord. Sådan tænkte manden, mens han sad på sin stol og drak whisky.

Bag manden var hans hus. Et lille, temmeligt faldefærdigt hus. Når det stormede, troede manden hver gang at hans hus ville blive blæst væk. Men det holdt, mærkeligt nok. Han havde overvejet at få huset bygget stærkere. Men hver

gang han næsten havde besluttet sig, skete det et eller andet som fik ham til at skifte mening. Han var kommet hjem fra et besøg og drejede omkring hjørnet. Da fik han øje på sit hus, der så ud som det altid havde set ud, og han blev så glad ved at se det, at han ikke kunne udholde tanken om at det skulle bygges om. Eller dengang han faktisk havde fået sparet sammen til udvidelsen. Og var gået til markedet. Der havde han set den. Til salg. For nøjagtig det samme beløb som han havde sparet op til at bygge huset om for. Det må være de højere magter der har bestemt det,

havde han tænkt. Der var ikke tale om at han havde fået talt sælgeren ned i pris. Nej, sælgeren havde insisteret på at hans første bud også var hans sidste og endegyldige. Alene af den grund var mange gået forbi uden at købe noget.

Sådan var det gået til at manden var kommet i besiddelse af en meget usædvanlig flaske. Glasset var slidt, som om den havde ligget i havet eller var blevet slebet med sand. Man kunne ikke mere tyde hvad der havde stået på den. Proppen var lavet af et sært, gråligt metal som manden ikke havde set får og som ingen han spurgte, vid-

ste noget om. Indholdet var naturligvis Whisky. Sælgeren havde sagt at det var en usædvanlig sjælden og kostbar whisky, men havde nægtet at sige mere. Køb den eller forsvind med dig, havde han sagt. Og så havde manden købt den.

Da manden kom hjem, havde han lagt flasken i det hemmelige rum under gulvbrædderne i hans hus. Der gik mange dage før han bare overvejede at prøve at lugte til den. Hvad nu hvis de kostbare dråber fordamper, havde han tænkt. Men senere tænkte han på, at han jo aldrig ville få nogen nytte af sit køb, hvis flasken bare lå dernede under gulvbrædderne og han ikke engang turde lugte til den. Han havde da taget flasken frem og holdt den op i lyset for at beundre indholdets gyldne farve. Han var nærmest blevet blændet af synet, måske fordi solen i netop det øjeblik var brudt frem fra sit skjul bag en sky. Stadig næsten uden at kunne se noget havde han taget fat i proppen og hevet til. Den sad bedre fast end han havde ventet, og det tog et stykke tid for ham at få den lirket af. Og i det han fik den af, lød der en underlig susen, som om noget fløj forbi ham og forsvandt ud af huset, men blændet som han var kunne han ikke se hvad det var, og senere overbeviste han sig selv om at det havde været vindstød, der på en eller anden måde var kommet ind i hans hus.

Første gang han havde lugtet til whiskyen, var han nær faldet bagover. Bare lugten af den havde en fantastisk styrke. Og hvilken lugt: Det var det

som andre whiskyer forgæves havde forsøgt at efterligne. Han havde skyndt sig at komme proppen på igen, for ikke at blive fristet til at drikke af den. Der var så gået et stykke tid, hvor han en gang om dagen havde taget whiskyen frem og forsigtigt lugtet til den. Og efterhånden begyndte nogle nye tanker at melde sig hos manden: Hvorfor drak han ikke bare nogle få dråber af den, for nu også at smage den. Han kunne jo stoppe igen, mens der stadig var rigeligt tilbage.

Manden havde omhyggeligt udvalgt et glas og tørret det grundigt af. Så havde han valgt en dag og et tidspunkt på dagen, hvor vejret og lyset udenfor var helt perfekt. Da havde han taget flasken frem fra gemmestedet og hældt en lille smule af det op i glasset. Han var gået udenfor sit hus og havde sat sig på stolen. Der havde han for første gang nydt Whiskyen. De forventninger han havde haft til den, var blevet opfyldt og mere til. Kunne han blot sidde sådan en gang om dagen og drikke et enkelt glas af whiskyen, ville han være verdens lykkeligste mand. Men, havde manden tænkt, whiskyen kan jo ikke vare evigt, så jeg må nøjes med nogle få lykkelige øjeblikke, som jeg må prøve at strække ud så længe jeg kan.

Men senere var manden kommet på andre tanker. De få dråber han havde tilladt sig selv at drikke ved de få lejligheder han havde drukket af whiskyen, var ikke helt nok. Han havde hver gang følt at nydelsen var blevet afbrudt før tiden, fordi der kun var en enkelt meget lille mundfuld whisky i glasset. Så manden havde da tænkt, at han hellere ville være helt lykkelig i en kort periode, end have små stykker af lykke spredt ud over lang tid. Og da havde han besluttet at drikke et glas af whiskyen hver dag og lade det vare så længe det kunne.

Hver formiddag gik manden da hen til flaskens gemmested med sit glas, hældte et glas whisky op, og gik udenfor til sin stol for at drikke det. Og han nød endelig at kunne drikke et helt glas whisky, og glæden strakte sig helt frem til næste dag, hvor den blandede sig med forventningen om at der ventede endnu et glas whisky.

Men dagen kom hvor manden tog sin flaske frem og opdagede at der kun var whisky nok til et enkelt glas. Et øjeblik blev han siddende på gulvet og tænkte tilbage til dengang han havde lovet sig selv at stoppe drikkeriet mens der stadig var whisky tilbage. Men han havde sådan glædet sig til dagens whisky, at han tog en hurtig beslutning og hældte det sidste whisky op i glasset. Manden satte proppen på flasken og lagde den tilbage i gemmestedet. Da han kom udenfor, så han at det var en helt usædvanlig smuk dag. Han nikkede pænt til jomfruen, som vist ikke var jomfru mere, til den angste, som havde lært at styre sin angst, og til den fattige, som vist ikke var nær så fattig mere.

Det lykkedes for manden at få sit sidste glas whisky til at vare hele dagen, så da han om aftenen gik ind i sit hus, havde han stadig smagen af whisky i munden, og følte sig endnu meget lykkelig. Han gik i seng med det samme og undgik omhyggeligt at tænke over den næste dag inden han faldt i søvn.

Den nat blev det et forfærdeligt stormvejr. Træer blev rykket op og kastet gennem luften. Alt der ikke sad solidt forankret i jord eller sten, blev slynget omkring som om det var en bunke løse blade. Folk krøb sammen i deres huse og håbede at stormen ikke ville tage dem. Men ud på morgenen stilnede stormen af, og folk vovede sig ud for at se hvad der var sket. Mærkeligt nok var der ikke sket skade på nogen af husene. På nær det lille faldefærdige hus, hvor manden der havde forvane at drikke whisky boede. Det hus var helt forsvundet, med tag, mure, gulvbrædder og det hele, så kun et hul i jorden angav hvor det havde ligget.

FRU JENSEN OG DEN NYDELIGE MAND

Lars Ahn Pedersen

Der sad en mand i hendes køkken, da hun kom hjem.

“Goddag, fru Jensen,” sagde han. “Ved De, hvor jeg kan finde Deres søn?”

Han var en nydelig mand. I begyndelsen af 50'erne med grå stænk i sit brune, velfriserede hår og et skarpt, glatbarberet ansigt med intelligente, levende øjne, der antød, at han fandt en vis morskab ved situationen. Han var iklædt et mørkt jakkesæt, hvid skjorte, di-skret slips og nypudsede sko. En lang, sort uldfrakke hang hen over stolen sammen med et sandfarvet halstørklæde. Han sad tilbagelænet i stolen med benene let over kors og den ene arm hvilende på det lille spisebord med den ternede voksdug. Der lå en sort, bredskygget hat ved hans albue.

Hun stillede poserne med varerne fra sig på køkkenbordet.

“Hvem er De?” spurgte hun. “Hvordan er De kommet ind?”

Den nydelige mand smilede. Han havde et venligt smil.

“Det var ikke det store problem. De burde virkelig overveje at få skiftet låsen ud, fru Jensen. Med den, De har nu, kunne De næsten lige så godt lægge nøglen under måtten.”

Hun begyndte at sætte varerne på plads. Hun havde købt flere frostvarer, som skulle ind i fryseren med det samme, og det hakkede oksekød, som var på tilbud, havde heller ikke godt af at stå ude for længe.

“De har stadig ikke svaret på mit spørgsmål. Hvem er De? Og hvad laver De her?” sagde hun.

“De må endelig ikke tage det ilde op, men jeg foretrækker at holde mit navn inkognito. Jeg har mine bevæggrunde, og jeg håber, at de vil stå klar for Dem senere,” sagde han. “Hvad angår mit ærinde, så er jeg kommet på grund af Deres søn.”

“Johnny? Hvad er der med ham?”

“Ved De, hvor Deres søn er lige nu, fru Jensen?” sagde den nydelige mand og så hende direkte ind i øjnene.

“Hvorfor skulle...han er vel på sit værelse,” sagde hun.

“Nej, fru Jensen,” sagde han, “Johnny er ikke på sit værelse. Burde han ikke have været det?”

“Johnny er en voksen mand. Han bestemmer selv, hvornår han kommer hjem.”

“Ved De, hvad det er, Johnny laver, fru Jensen?” spurgte manden med silkeblød stemmeføring.

“Han...han er nattevagt over på sygehuset.”

“Og hvornår plejer han at få fri?”

“Ved fire-fem tiden. Nogle gange så tidligt som klokken to.”

“Tager han direkte hjem?”

“Som regel, men det sker, at han overnatter ude i – hør, hvorfor stiller De mig alle de spørgsmål?”

Den nydelige mand kiggede alvorligt på hende. “Fru Jensen, jeg vil bede Dem om at tænke Dem grundigt om, inden De svarer på mit næste spørgsmål,” sagde han. “Er De klar over, hvad Johnny i virkeligheden laver?”

“Det har jeg jo allerede svaret på,” sagde hun. “Han er nattevagt på –”

“Nej, fru Jensen, det var ikke det, jeg mente. Tillad mig at omformulere mit spørgsmål,” sagde manden. “Er De klar over, hvad Johnny i virkeligheden er?”

Hun begyndte at gøre klar til at sætte kaffe over. Mest fordi hun ikke vidste, hvad hun ellers skulle gøre, og fordi det var ved at være tid til hendes daglige eftermiddagskop.

“Jeg forstår ikke, hvad De mener,” sagde hun. “Johnnyer...Johnny er vel Johnny!”

“Lige præcis,” sagde manden.

“De ved det, jeg ved det. Spørgsmålet er bare, om vi ved det samme.”

Hun gjorde klar til at hælde kaffepulver ned i kaffefilteret.

“Vil De have en kop med?” spurgte hun.

“Ja, tak,” sagde han. “Ingen sukker, men gerne lidt fløde.”

“Jeg har desværre intet fløde i huset,” sagde hun og følte en underlig tilfredsstillelse ved at sige det.

“Sort er også fint,” sagde han med sit venlige smil.

En kort stund tav de begge, mens de første dråber kaffe boblede sig vej ned gennem filteret.

“Har De nogle billeder af Johnny?” spurgte han.

“Selvfølgelig. Jeg har flere inde i stuen,” sagde hun.

“Det ser jeg. Har De også nogle af nyere dato, fru Jensen?”

“Det tror jeg da nok. Det er ikke blevet til så meget inden for de seneste år.”

“Hvorfor ikke?”

“Efter min mand døde har der ikke rigtig været så mange anledninger til det. Det var mest ham, som brugte kameraet. Jeg har ikke forstand på al det der elektronikværk,” sagde hun.

“Hvad er det nyeste billede, De har af Johnny, fru Jensen?”

“Hvorfor spørger De om det?”

“Fordi jeg gerne vil se det.”

“Jeg kan ikke se, hvad det skulle komme Dem ved,” sagde hun. Han var begyndt at irritere hende. Det overraskede hende, at han ikke havde gjort det før.

Han smilede afvæbnende. “Hvad nu hvis jeg kan fortælle Dem, at det er et billede, som blev taget for ni år siden i...lad mig se... begyndelsen af juni måned.”

“Det lyder meget rigtigt,” indrømmede hun.

“Og er jeg helt forkert på den, hvis jeg siger, at det blev taget lige inden, han tog ud på Interrail?”

“Det skal nok passe. Min mand tog ét af ham, da han steg på toget med sin rygsæk,” sagde hun og så med ét Johnnys brede, forventningsfulde smil for sig.

“Undrede det Dem ikke, at De aldrig så nogle billeder fra Johnnys rejse?”

“Han fik det stjålet undervejs. Sit kamera. De tog det fra ham i Venedig.”

“Er De nu helt sikker på det?”

“Ja. Hvorfor skulle Johnny –”

Hun tav. Mens hun talte, havde manden hentet en genstand frem fra sin lomme og placeret den på bordet. Det var et lille, sort lomme-kamera.

Bag hende kom kaffemaskinen med sine sidste slubrende lyde.

“Jeg tror, kaffen er klar,” sagde manden.

Hun gjorde ham modvilligt selskab ved bordet, mens de drak kaffen. Hendes ben smertede, hvis hun stod op for længe ad gangen, og hun var allerede begyndt at kunne mærke efterveerne af turen ned til supermarkedet.

“Det er en glimrende kaffe,” sagde han.

“Tak,” sagde hun og tog et sip fra koppen. Det smagte bittert i hendes mund.

“Jeg går ud fra, at jeg ikke behøver fortælle Dem, hvor jeg fandt kameraet henne?” sagde han.

“Nej,” sagde hun og kiggede ned i bordet. Der lå krummer på voksdugen. Det gik op for hende, at hun ikke havde fået tørret dugen af, inden hun var gået ud for at handle.

“Filmen sidder stadig i,” sagde han.

“Ja?”

“Der er ellers kun et par billeder tilbage på den.”

“Ja.”

“Er det fordi, De er bange for, hvad billederne vil vise?”

Hun så op. “Hvorfor skulle jeg være det? Der er blot tale om, at jeg ikke har fået taget filmen færdig. Det må De da selv kende til?”

“Selvfølgelig, fru Jensen,” sagde han. “Jeg er selv en ivrig amatør-fotograf og ganske god, hvis jeg må være så ubeskeden. Når jeg spørger, skyldes det, at jeg fandt nogle

fotos, der lå i den samme skuffe som kameraet. Disse fotos undrede mig en del.”

“Jeg ved stadig ikke, hvad De taler om.”

“Så lad mig hjælpe Dem på vej. Hvorfor har De 24 billeder liggende i en skuffe, som ikke forestiller noget som helst? Der er ingen personer på dem. Kun genstande, møbler og rum.”

“Forsikringen,” sagde hun.

“Undskyld?”

“De er til forsikringsselskabet. De kræver, at man skal bevise, at man virkelig ejer sine ting, hvilket jeg synes er noget af en frækhed. Nogle af de andre beboere på vejen har haft indbrud, og en af dem, fru Holm i nummer fire, kunne ikke få forsikringen til at dække, fordi –”

Manden lo. Det var ikke en uvenlig latter. “Kære fru Jensen, jeg vil så gerne tro Dem. Tag mit ord for det. Billederne er tydeligvis taget i dette hus, men det er også tydeligt, at det ikke er møblerne, De har forsøgt at fotografere. Så enten er De – og jeg undskylder på forhånd – en meget dårlig fotograf, eller også har De forsøgt at fotografere noget helt andet.”

“Jeg sagde jo, at jeg ikke var særlig god til det dér elektronik-værk,” mukkede hun.

Han smilede. “Jeg er ikke dum, fru Jensen, og det er De heller ikke. Tillad mig at vise Dem noget,” sagde han og tog en kuvert frem fra inderlommen af sin jakke.

Han åbnede kuverten og bredte en stribe fotografier ud på bordet.

“Kig på dem,” sagde han.

Billederne var ganske anonyme. Et par af dem forestillede hendes eget hus, andre var taget inde i byen. Hun genkendte sygehuset, gågaden og pladsen foran rådhuset. På nogle af billederne sås der mennesker, men de fleste af dem var blottet for liv. De var alle taget om aftenen.

“Jeg forstår ikke,” sagde hun.

“De ved ikke, hvad de forestiller?” spurgte han.

“Nej,” sagde hun.

“Det er Johnny,” sagde han.

“Jeg har fulgt ham gennem de sidste tre uger. Fulgt hvert et skridt, han har taget. Fra han har forladt

dette hus, til han er vendt hjem igen. Og jeg har fotograferet ham. Taget den ene film efter den anden af alle hans gøremål og bevægelser. Og dette er, hvad der kom ud af anstrengelserne, fru Jensen. Ingenting. Absolut ingenting. Han dukker ikke op på filmen. Han er der simpelthen ikke. Lige som da De forsøgte at fotografere ham.”

“Åh,” sagde hun.

“Har De mere kaffe?” spurgte han.

“De er sikker på, at der ikke er noget i vejen med Deres kamera?” spurgte hun.

Han satte koppen fra sig. “Det er en virkelig god kaffe, fru Jensen. Lov at fortælle mig, hvad det er for et mærke,” sagde han. “Nej, mit kamera fejler lige så lidt som Deres. Det er Johnny, der er noget i vejen med.”

“Johnny er en god dreng. Det har han altid været,” protesterede hun.

“Det tvivler jeg ikke på,” sagde han. “Har Johnny nogle venner?”

“Selvfølgelig har han det.”

“Har De haft lejlighed til at møde Dem, fru Jensen?”

“Det er sket.”

“Beskriv dem for mig.”

“Det er svært... jeg er ikke så god til at huske ansigter, og de var her i så kort tid, at –”

“Johnny har ikke rigtig nogle venner, har han, fru Jensen? Ikke nogle, De har mødt?”

Hun vred sig i stolen. Smerten i benene ville ikke gå væk. “Han vil ikke have, at jeg...”

“Har Johnny en kæreste?”

“Nej.”

“Har han nogensinde præsenteret Dem for én?”

“Nej.”

“Hvordan har De det med det?”

“Det er jeg selvfølgelig ked af. Vi ønsker alle det bedste for vores børn, og hvem vil ikke gerne have børnebørn. Det kender De vel alt til, ikke sandt?” sagde hun og så op.

Manden smilede tilbage. “Desværre ikke, fru Jensen. En af de få sorger, min hustru og jeg havde i vores mange gode år sammen, var, at det aldrig lykkedes os at blive velsignet med et barn.”

“Det er jeg ked af at høre,” sagde hun og mente det.

“Men undrer det Dem ikke, at Johnny aldrig har haft nogen med hjem?”

Hun trak på skulderen. “Ikke rigtig. Vi lever hver vores liv. Han er en voksen mand og har lov til at gøre, som han vil.”

“Har han nu også det, fru Jensen?” sagde manden og lænede sig ind over bordet. Hun bemærkede et ubehageligt glimt i hans blik.

“Hvad behager?”

Han trak sig tilbage igen. “Jeg farer for hurtigt frem,” sagde han, mere henvendt til sig selv end til hende. “I betragtning af at De og Deres søn bor i det samme hus, burde De i det mindste ikke have hørt, hvis han havde bragt nogen med sig hjem.”

“Det ved jeg ikke. Jeg sover, når han kommer hjem, og han sover det meste af tiden, når jeg er vågen, så vi ser ikke så meget til hinanden.”

“Ja, i hverdagene. Men hvad med weekenderne? De vil vel ikke bilde mig ind, at Johnny arbejder alle ugens syv dage?”

“Nej, men der sover han også.”

“Hvorfor?”

“Han siger, at han ikke vil bryde sin døgnrytme. Han har altid haft svært ved at falde i søvn.”

“Det forstår jeg,” sagde manden. “Men hvad laver han, når han er oppe og ikke skal på arbejde?”

“Nogle gange sidder han på sit værelse. Andre gange sidder vi og ser fjernsyn sammen eller snakker,” sagde hun.

“Hele natten?”

“Nej, kun indtil jeg går i seng, men vi gamle sover heller ikke så meget.”

“Hvad gør Johnny, når De er gået i seng?”

“Hvor skulle jeg vide det fra? Det er ikke noget, jeg blander mig i,” sagde hun.

“Det burde De måske gøre, fru Jensen,” sagde han, og igen dukkede det ubehagelige glimt op i hans øjne.

“Hvad taler De om?” spurgte hun.

Han tog en dyb indånding. “Jeg taler om, at Johnny måske er bedre

til at træffe andre mennesker, end De måske tiltror ham. Faktisk har jeg opdaget, at han fører en ganske aktiv tilværelse ude i nattelivet,” sagde han og trak endnu en kuvert frem fra sin inderlomme.

“Hvad er det?” sagde hun.

Han åbnede kuverten og fremdrog en ny stak billeder. Han lagde dem på bordet med bagsiden opad. “Jeg vil gerne have, at De ser på dem,” sagde han.

“Er de af Johnny?” spurgte hun. Han så på hende. Al venligheden var forsvundet fra hans ansigt. “Nej, fru Jensen,” sagde han. “Johnny er ikke med på billederne. I stedet vil De se billeder af mennesker, som Johnny har mødt. Før og efter.”

De fleste af dem var kvinder. De kom i alle typer, forme og aldre. Fælles for dem var deres slidte klæder, deres blege, uvaskede hud og manglen på håb i deres blikke. De så næsten lige så døde ud på før-billederne, som de gjorde på dem efter. Hun nåede kun halvvejs gennem bunken, før hun lagde den fra sig.

“Hvorfor gør De dette imod mig?” hviskede hun, mens hun forsøgte at kæmpe imod kvalmen. Han lagde en hånd på hendes arm. Hun forsøgte at vriste sig fri, men havde ikke kræfterne til det. “Jeg er ked af at måtte udsætte Dem for dette, men tro mig, når jeg siger, at jeg forsøger at hjælpe Dem, fru Jensen.”

“Hjælpe mig?” sagde hun og følte en trang til at grine midt i kvalmen.

“De bliver nødt til at indse, hvad Johnny er blevet til.”

“Han er min søn,” sagde hun.

“Ja,” sagde manden blidt, “men han er også et monster. Han er ikke længere noget menneske.”

“Jo, han er,” sagde hun og mærkede, hvordan tårerne trængte sig på. “Han er et menneske. Han er min søn. Han er en god dreng. Han er min Johnny.”

Manden lagde en arm om hendes skulder og trak hende hen mod sig. Hun gjorde intet forsøg på at stritte imod.

“Johnny er ikke mere,” sagde han. “Det har han ikke været, siden

han kom hjem fra den rejse. Den person, som De kendte og elskede som Deres søn, holdt op med at eksistere for flere år siden.”

Hun brast i gråd. “Åh Gud,” sagde hun. “Hjælp mig.”

Han sagde intet, men trykkede hende blot tættere ind til sig. Hun mærkede, hvordan hendes tårer gjorde stoffet på hans fine jakke våd. Hun trak sig bort fra ham og tørrede sine øjne i sit eget ærme.

“De var så unge,” sagde hun. “Nogle af dem var jo blot børn.”

“Jeg ved det,” sagde han.

“Åh Gud, det er forfærdeligt. Hvad skal jeg dog gøre?” spurgte hun.

“De må hjælpe ham,” sagde han.

“Hvordan?”

“Giv hans sjæl fred.”

“Fred? Hvordan? Mener De, at...?”

“Ja, fru Jensen,” sagde han. “De må slå Johnny ihjel.”

Hun begyndte at græde igen.

“Det kan De ikke bede om. Jeg kan umuligt slå mit eget barn ihjel,” sagde hun.

“Jo, De kan, fru Jensen. Hør på mig, den mand, som De kalder Johnny, er ikke Deres søn, men en vederstyggelighed der har overtaget hans krop og hans sjæl,” sagde manden med en hidtil uhørt lidenskab i sin stemme. “Hjælp Deres søn, fru Jensen, befri ham fra dette helvede, som han holdes indespærret i. På den måde får ikke kun han, men også De, fred i sjælen.”

“Jamen, hvorfor lige mig? Kan De ikke –”

“I princippet, ja, og jeg har gjort det før, fru Jensen. Men jeg ved af bitter optjent erfaring, at det er bedst for alle involverede, hvis den nærmeste familie selv får lov til at udføre døden,” sagde han.

Hun pudsede næse i et stykke køkkenrulle.

“Jeg er en gammel dame,” sagde hun. “Jeg har slet ikke kræfter til at gøre den slags.”

Manden smilede. “Nok er De gammel, fru Jensen, men jeg tror ikke på, at De er så svag, som De selv giver udtryk for. Jeg har sna-

rere på fornemmelsen, at De rummer meget mere, end øjet umiddelbart skuer,” sagde han.

Hun snøftede. “Og hvordan havde De så forestillet Dem, at det skulle foregå?”

“Vi venter, til han kommer hjem og lægger sig til hvile. Derefter går vi ned til hans værelse. Det hele kan være overstået på under et minut,” sagde han.

Han løftede den lange uldfrakke, som lå henslængt hen over stolen og afslørede en aflang pakke, der var indsvøbt i et vinrødt klæde. Han fejede voksdugen ren for krummer med håndfladen og lagde pakken på bordet. Derefter begyndte han højtideligt at fjerne det vinrøde klæde. Indeni lå en lille hammer med et rundt gummiho-ved, en af den slags man bruger til at slå teltpløkker i jorden. Ved siden af hammeren lå en massivt udseende stage af træ.

“De skal blot slå stagen gennem hans hjerte, fru Jensen,” sagde han. “Jeg skal nok tage mig af den del, hvor hovedet bliver skilt fra kroppen.”

Der var stadig flere timer til, at Johnny ville komme hjem. I mellemtiden lavede hun aftensmad til dem begge, frikadeller med kartofler, rødkål og brun sovs. Han roste hendes madlavning og spiste to portioner.

Han tilbød at vise hende, hvordan man bedst banker en stage gennem en brystkasse, men hun afslog. I stedet satte de sig til at se et gør-det-selv program i fjernsynet, som hun normalt holdt meget af, men da værten gav sig til at hamre, banke og save, skiftede hun over til et quiz-show.

Senere hørte de musik i radioen og snakkede om gamle dage. Der var kun få år mellem dem, og de havde oplevet mange af de samme ting i deres barndom. Det fik de en del tid til at gå med. Til sidst løb de tør for emner og henfaldt til egne tanker i hver sin stol i stuen. Begge forsøgte at lade være med at se på uret eller lytte efter lyden af en dør, der gik op, men begge vidste også, at det var en håbløs gerning.

Der var stadig et par timer til

solopgang, da der hørtes lyde nedefra.

“Det er Johnny,” sagde hun.

“Er De sikker?”

“En mor kan altid genkende sin søns skridt,” sagde hun.

Det var flere uger siden, hun sidst havde været inde i Johnnys værelse, men hun så til sin beskæmmelse, at den samme beskidte undertrøje stadig lå på gulvet lige inden for døren.

Der var sat spånplader for kældervinduerne, som ydermere var dækket af tykt, sort stof. Et skab, et skrivebord, en kommode, en stol og en seng var de eneste møbler i værelset. Der var ingen lamper.

Sengen stod ved væggen modsat døråbningen. Hun kunne ane en skikkelse under dynen i det sparsomme lys fra gangen.

Han rakte hende hammeren og stagen. I sin anden hånd holdt han en bredbladet kødøkse. Han pegede på sit bryst og viste hende, hvor hun skulle slå.

Hun gik hen mod sengen. Hun turde knapt nok trække vejret, selv om hun vidste, at skikkelsen i sengen befandt sig i en søvn, hvorfra intet kunne vække ham, før solen atter var forsvundet fra himlen. Hendes ben var begyndt at smerte igen, og for hvert skridt hun tog på det bløde gulvtæppe, føltes det som om, at nogen jog søm op i hendes fødder.

Hun nåede frem til sengen. Hun fjernede dynen og kiggede ned.

“Det er ikke Johnny,” sagde hun.

“Jeg ved det,” sagde han henne i døråbningen.

Hun vendte sig mod ham. “Det er ikke min søn,” sagde hun.

“Befri ham,” sagde han blot.

Hun placerede spidsen af stagen ud for hans hjerte og hævde hammeren. Hun kunne høre sit eget hjerte banke og var overbevist om, at det slog så hårdt og hurtigt, at selv de døde burde kunne høre det. Smerten i benene nærmede sig det ubærlige, og hendes hænder rystede i sådan en grad, at hun var sikker på, at hun ville ramme ved siden af.

Men da hun slog til, skete det

med sådan en kraft og præcision, at stagen gik durk gennem brystkassen og gennemborede hjertet i første forsøg. Hun havde forventet, at der ville komme masser af blod, men det eneste, hun kunne se i den sparsomme belysning, var en tynd lille stribe, der samlede sig omkring stagen.

“Det er gjort,” sagde hun.

Manden gjorde mine til at bevæge sig hen til hende, men hun stoppede ham.

“Ræk mig øksen,” sagde hun. “Det skylder jeg trods alt min søn.”

“Max Havelaar,” sagde hun.

“Undskyld?” sagde manden.

“Kaffen. Den, de så godt, kunne lide. Den hedder Max Havelaar.”

“Åh,” sagde han og lyste op i et smil. “Det havde jeg nær glemt. Tak for det.”

“Det var så lidt,” sagde hun.

De stod ude i entreen. Han var atter iført sin lange uldfrakke og var ved at vikle det sandfarvede tørklæde omkring sin hals. Det sidste, han tog på, var den bredskyggede hat.

“Farvel, fru Jensen,” sagde han. “Jeg har nydt vores tid sammen. Gid vi havde mødtes under mere behagelige omstændigheder.”

“Farvel,” sagde hun. “Det er ikke for at være uhøflig, men jeg håber aldrig, at jeg ser Dem igen.”

Han smilede varmt til hende. “Følelsen er gensidig, fru Jensen,” sagde han.

Hun åbnede døren. Solen var endnu ikke stået op, men fuglene var allerede begyndt at fylde morgenluften med sang. Halvvejs henne ad havegangen vendte han sig om og tog hatten af.

“Endnu en gang, fru Jensen. Tillad mig at kondolere for Deres tab,” sagde han.

“Tak,” sagde hun.

Han gik ud på vejen og fortsatte ned ad i roligt tempo uden at se sig tilbage. Hun blev stående i døren, indtil han var helt væk. Først da gik det op for hende, at hun stadig ikke vidste, hvad han hed.

Hun sad og halvsov i stolen, da Johnny kom hjem.

“Mor!” sagde han. “Jeg har jo sagt, at du ikke skal sidde og vente

oppe på mig.”

Hun glippede med øjnene og undertrykte et gab. “Hvem er det, der ligger i din seng?”

“Dennis. Han manglede et sted at være, så jeg sagde, at han bare –”

“Hvem er Dennis?”

“Du ved godt, hvem Dennis er. Jeg har nævnt ham før. Det er ham, som –”

Hun vinkede afværgende. “Lige meget. Han er død.”

“Hvad for noget? Hvad taler du om, mor?”

Hun rejste sig for at gå hen og sætte en frisk kande kaffe over.

“Jeg fik igen besøg af en de-der-du- ved- nok.”

“Hvem var det?”

“Aner det ikke. Har aldrig set

ham før. En ældre herre. Pæn og nydelig i tøjet, yderst høflig og vel-talende, gode manerer, ikke så frembrusende som nogle af de andre. Og ganske snedig, han lod mig om at gøre det beskidte arbejde.”

“Hvad er det, du siger, mor?” spurgte Johnny.

“Jeg blev nødt til at slå Dennis ihjel,” sagde hun.

“For fanden da også, mor, hvordan kunne du –”

Hun slog ham hårdt i ansigtet med flad hånd.

“Tal pænt,” sagde hun. “Jeg havde intet andet valg. Han lod mig ikke ude af syne et eneste øjeblik, så jeg kunne få fat på rottegiften. Vær hellere taknemmelig for, at han alligevel til sidst begik en fejl og stolede på mig, da jeg sagde, at

det var dig, jeg havde slået ihjel.” Johnny så ned i gulvet. “Undskyld, mor,” sagde han. “Du har ret. Hellere ham end mig.”

Hun hældte irriteret kaffepulver ned i filteret.

“Jeg har sagt, at du skal passe mere på, hvad du laver ude i byen. De finder jo frem til dig igen og igen,” sagde hun.

“Det skal jeg nok, mor. Jeg er ked af det,” sagde han.

Hun smilede til ham. “Det er i orden, skat. Undskyld, at jeg slog dig, men det har været en lang dag,” sagde hun.

“Jeg ved det,” sagde han. “Tak for hjælpen, mor.”

Hun vinkede afværgende. “Ja, ja,” sagde hun, “og gå så ned og ryd op på dit værelse. Der ser jo Herrens ud.”

SETI OG FANTASTIK Niels Gjerløff

Mange vil være bekendte med at seti@home er en screensaver der analyserer data fra radioteleskoper for at lede efter signaler, der kan stamme fra intelligensvæsener. Jeg kan oplyse at Team Fantastik nu er nummer 8 i Danmark og har rundet en million credits: www.boincstats.com/stats/team_stats.php?pr=sah&st=0&co=Denmark.

Hvis nogen flere end de p.t. fire medlemmer har lyst til at være med, så er her en vejledning: Du kan tilmelde dig ét af mange projekter, men her beskrives hvordan du tilmelder dig til Seti projektet.

1. Besøg Seti projektets hjemmeside: <http://boinc.berkeley.edu/download.php> og download en Boinc klient.
2. Kør exe-filen og installer programmet.
3. Start med at trykkes ‘next’
4. Under ‘License Agreement’ tryk ‘I accept...’ og tryk ‘next’
5. Under ‘Destination Folder’ anbefales det at acceptere og trykke ‘next’
6. Her anbefales det at vælge ‘Single-User Installation’ og trykke ‘next’.
7. Boinc kan køre både med og uden screen save. Screen saveren viser signalet den arbejder på og er ganske sjov at se på, men den tager lidt processor tid. Vælg om du vil benytte screen saver eller ikke. Tryk ‘next’.
8. Under ‘Ready to Install’ tryk ‘Install’ og derefter ‘Finish’

Herefter installeres Boinc på din computer og starter op. Hvis du har en dansk version af Windows installeret vil Boinc køre resten af tilmeldingsproceduren på dansk.

9. Under ‘Tilmeld projekt’ tryk ‘næste’
10. Under ‘Projekt URL’ indtast ‘<http://setiathome.berkeley.edu/>’ og tryk ‘næste’
11. Herefter skal du taste din email-adresse og kodeord ind, og trykke ‘næste’
12. Boinc skulle nu gerne tilmelde dig til Seti-projektet og hente datablokke ned, som din computer kan arbejde på. Programmet bruger kun den del af processoren du ikke benytter, så du lægger ikke mærke til at den arbejder.

Seti giver dig point (credits) for arbejdet din computer udfører. Antallet pr. datablok du gennemregner relaterer til hvor meget computerkraft der er benyttet. Du kan ikke bruge credits til noget, det er udelukkende en indikator for hvor meget arbejde du har udført for projektet.

Hvis du efterfølgende vil se hvormange credits du har opnået eller vil ændre i indstillingerne til Boinc, kan du gå op på SETIs hjemmeside og logge ind med din email-adresse og det kodeord du opgav under installationen af Boinc.

DEPOTET

Maria Broby

“Herre!” råbte en af mændene.
“Jeg har fundet noget!”

“Endelig! Hvad er det?” spurgte jeg stakåndet og vendte mig fra kaptajnen, som jeg havde diskuteret med. Han ville væk herfra. Den halvt nedbrændte borg stank, og her var hverken mad eller vand.

“Jeg ved det ikke,” svarede manden forpustet. “Jeg troede, det var en brønd, men det er et depot af en art. Der er en masse sække dernede. Måske er det mad?”

Hans øjne skinnede sygt ved tanken. Vi var udhungrede. Selvom vi skulle finde mad her – og det var usandsynligt – ville vi blive nødt til at vende om den følgende dag. Kaptajnen og jeg havde flere gange skændtes om sagen. Min vilje ville ikke kunne holde nogen af folkene på vejen længere. Det ærgrede mig. Vi havde ikke løst nogen af de gåder om dette land, som vi var draget ud efter – og dets rigdomme havde været færre og bedre bevogtet, end vi havde håbet.

“Hm. Lad mig se det.”

Jeg gik efter ham om bag et af de fire tårne – det eneste, der endnu var bevaret helt til taget. En smal sti snoede sig ned ad en skrænt, forbi noget, der tilsyneladende havde været stalde, og videre langs den sodede mur. Vi drejede ind ad en porthvælvning og nåede en bar gård, i hvis fjerneste ende jeg fik øje på det, der måtte være mandens ‘depot’. Det så underligt ud. Lignede en mindre model af et af de fire tårne, hvor man havde skåret den øverste del væk, som man skærer toppen af et æg. Et stenværk, der åbenbart fortsatte ned under gården som en underjordisk skorsten. Der var oven i købet en indretning, der mindede om spillet til en brønd, over åbningen, men konstruktionen var langt større og tungere, end det havde været nødvendigt for en spand vands skyld.

På vej over den store gård kig-

gede manden sig uroligt omkring.

“Hvorfor er her ingen lig?” sagde han. “Her har fundet en katastrofe sted, men der er ikke flere døde tilbage efter den, end der er levende. Og ingen dyr. Jeg kiggede ind i staldene – hvis det var stalde. Ingen tegn på, at det, de har haft derinde, er blevet fodret. Ingen krybber. Ingen trug.”

Jeg svarede ikke.

Depotet – hvis det var det, det var – var dybt. Mørket skjulte bunden.

“Du talte om sække,” sagde jeg.

“Ja, det er, hvad jeg tror, det er,” svarede han. “Jeg kastede nogle sten derned. De lyde, det gav, gav indtryk af noget nogenlunde blødt, der lå klumpet eller stablet op. Og så hørte jeg vist noget levende...”

“Noget levende her alligevel?”

“Tja, da jeg kastede stenene, kom der en lyd dernede fra. En slags stemme, ville jeg næsten sige...”

“Et menneske, mener du – dernede?”

“Nej!” sagde manden omgående. “Ikke sådan en stemme. Jeg ved bare ikke, hvad jeg skal kalde det. Og så rumsterede det dernede. Det kravlede væk, tror jeg.”

“Jeg går derned,” sagde jeg.

Han rødmede – som om det var det, han havde planlagt skulle ske. Men jeg var ligeglad. Der lugtede fremmed og gammelt op af åbningen. Jeg havde en fornemmelse af, at den kunne indeholde noget af det, vi havde søgt efter. Og under alle omstændigheder, så var det sidste chance. Jeg var stærk. Jeg var ikke bange. Og det vidste de allesammen.

Kaptajnen modsatte sig det. Han svedte, som om han var angst. – For min skæbne, eller for sin egen, hvis min vilje skulle undværes på tilbageturen? Jeg holdt alle mændene på plads, dag ud og dag ind, jeg var herren, sådan var jeg født. Men

han var en almindelig mand. Og der var dem, der foragtede ham for det. Ikke jeg. Han var sin egen. Han spillede ikke den rolle, man forventede af ham. Gjorde sig ikke til mere, end han var. Men mændene havde brug for én, der var mere end de. Ellers ville de bukke under for det kaos, mange af dem bar utæmmet i sig, kun kuert af stærkere viljer end deres egne. De opsogte selv disse viljer og attråede deres åg, der befriede dem fra sig selv. Sådan var det godt. Jeg behøvede dem som mine forlængede arme, til at udrette mere end jeg kunne alene. Nu havde jeg ført dem dybt ind i et land, hvis historie og myter var ét for os.

Jeg rustede mig til nedstigningen. Jeg var høj, jeg var uden svagheit, mit blod brændte og stak i mit hjerte som solen på min isse, mens jeg skiftede til den rustning, der skulle værne mig mod det, der kravlede rundt dernede. Endelig en mulighed for løn, for et svar, efter de tomme uger over sletterne! Hvad jeg end fandt – jeg ville vide mere om dette lands hemmelighed i alle fald.

Kaptajnen havde givet op; han betragtede mig i tavshed med de brune øjne, der havde stirret døden i øjnene talløse gange ved min side, men denne gang syntes resignerede ved at skulle møde den alene. Han skulle dø, opdagede jeg, når jeg var sænket ned i depotet. Jeg mærkede det, ikke kun på hans blik, men på de andres. Nå, jeg ville ikke blande mig. Jeg måtte møde min udfordring, også selvom det havde en pris.

Man spændte mig et reb om livet. Jeg bar på et sværd og en lygte. En smule af vores sidste mad og drikke holdt jeg mig heller ikke tilbage fra, selvom mændenes øjne skinnede, da de så det. Men jeg var herren. Og de firede mig nedad i mørket, og jeg var så opstemt som

på en kampdag, når man lugter det første blod og prøver sin styrke med held.

Jeg landede på sækkene, der afgav en sky af støv, som blindede mig og kom ind i næse og mund. Det smagte kvalmende – råddent. Jeg hævede lygten. Luften var fugtig. Mine mænd havde bundet rebet fast deroppe, så jeg kunne klatre eller lade mig hejse tilbage. Jeg gjorde mig fri og undersøgte stedet.

Her blæste en svag, våd vind... Her var gange, hvælvinger... Jeg bøjede mig over sækkene. Det var lig. Melblege og forstøvede, bløde og rådne. Oppustede, så de ikke lignede mennesker. Mon det var en virkning af gift eller dette folks naturlige udseende? Hvor længe havde de ligget her? Deres meledende kød udspændte en slags lærredsklædninger, de så elendige og slidte ud. Der var intet spor af brand nogensteds. Enten var de kastet herved samtidig med ildspåsættelsen, eller deres tilstedeværelse havde ingen sammenhæng med katastrofen. Noget blinkede på en svullen arm, og jeg fastslog det sidste: Det var ikke katastrofen, der havde kastet disse skabninger herved. De var lænkedede fanger. Forbrydere. Dette var borgens fangekælder.

Og dog – jeg tænkte på spillet – den kraftige konstruktion. Måske de havde været tvangsarbejdere, og frugten af deres anstrengelser var blevet læsset på en hejse, der bragte den op til deres herrer? Jeg stod og trådte på et ansigt, det var som dej og aske, og det brast. De holdt ligeså stædigt på deres hemmelighed som hele dette forbandede land. Ingen fjende var her, der ville kæmpe ærligt! Hele tiden kun knugende rester af en historie, ingen af vore folk kendte til. Men der skulle være noget levende hernede. Godt – jeg ville møde det. Og aftvinge det en forklaring.

Jeg gik ud under hvælvingen, lod rustningen klirre, løftede mit sværd. De døde lå rundt omkring, lige under åbningen opadtil lå de tættest, som om de havde samlet sig dér og råbt om nåde før deres endeligt. Færre havde trukket sig op mod væggene, hvor de nu sad

og stirrede tomt ned i deres kødløse skød. Man kunne ikke se, om de havde været mænd eller kvinder, eller mennesker overhovedet. Selv deres råddenskab lugtede fremmed.

Jeg gik forbi dem og dybere ind. En buegang førte ind i et smallere rum, men idet jeg trådte ind i det, opfangede jeg et glimtende genskær af mit lys i noget, der forsvandt om et hjørne. Jeg sprang efter det med et råb. Om hjørnet syntes jeg, jeg så noget blankt og hvidt, der fór omkring, men da i det samme en rædsom vægt gav mig et stød lige i hjertekulen, fløj jeg bagover og landede med et brag og en dundrende smerte mod en stenkant med hovedet og hørte min lygte klirre, idet den landede på stenene. Det sortnede for mig et øjeblik af smerte, men jeg var uden frygt. Jeg blev klar igen kort efter, men lyset vendte ikke tilbage. Lygten var slukket. En smule blod flød ind i munden på mig; jeg slikkede det bort og famlede mig op at stå igen. Metalsmagen gjorde mig vred. Jeg lyttede – og hørte, at der var nogen hos mig. Noget bevægede sig med en raslen bag ved mig. Jeg hørte stemmen – en svag stønnende lyd, der gav mig det indtryk, at den akkompagnerede en lang indånding, som om den tilstedeværende tog mål af mig ved hjælp af lugtesansen.

‘Ikke et menneske,’ tænkte jeg, ‘fyren havde ret.’

Men så talte stemmen.

“Smuuuk...” sagde den, meget langsomt og vibrerende. Den talende raslede nærmere. Jeg fornemmede, det var en lille skabning. Vi rakte ud efter hinanden samtidig – jeg greb om det spinkleste håndled, man kan forestille sig – barn – eller kvinde? En lang, meget kold finger fra den frie hånd trak sig henover mit ansigt.

“Meget...meget smuk...” snøvede skabningen.

Stemmens lyd var, så tæt på, besynderlig på den måde, at den klang, som om den kom inde fra et lillebitte rum – som om der var en dør mellem den og mig, til trods for, at jeg stod med dens ejermand i armene. Jeg fangede den anden

kolde hånd (jeg kunne med lethed klemme om begge håndled med én af mine) og følte henover kroppen med min frie hånd. Mere gammelt lærredsstof, men stram hud, ikke melet eller dejagtig. Dødsfold over det hele. Det var bestemt en lille modstander – så tynd, at jeg ikke kunne afgøre, om den var en kvinde. Mere af dette lands ubestemmelige fremmedhed! Da jeg nåede til hovedet, fór jeg sammen. Der var intet ansigt. Kun en glat flade, ingen huller eller fremspring. De lange, slangeagtige lemmer bugtede sig, de kolde fingre famlede om mine arme, det stønnende åndedrag blev ved og ved. Jeg stod ubeslutsom. Dette væsen var hæsligt at røre ved, dets stemme var ulidelig, men slap jeg det, kunne det undslippe. Måske var der flere... Hvad end det havde været, der havde givet mig det forfærdelige stød, var det noget stærkt.

Et underligt spørgsmål slap ud af mig: “Er du levende?” udbrød jeg. Den stønnende lyd holdt op.

“Neej...” sagde væsenet. “Ikke som du.”

“Har du en herre?”

Jeg tænkte på historier om gølemmer, slaver skabt af metal, ler og træ.

“Neej...” lød det ildevarslenende svar. “Ingen herre.”

Og så fortsatte stemmen, stønnende: “Meget smuk.”

“Hvem er smuk?”

“Du – meget smuk.”

“Kan du se?”

“Det ved jeg ikke”, lød svaret.

“Fortæl mig, hvad der er sket her,” befalede jeg.

“Det ved jeg ikke,” gentog skabningen. “Jeg er fremmed her. Det er længe siden, her var lyde, længe siden, de var smukke. De ville ikke tale med mig.”

“De døde?”

“Det ved jeg ikke.”

“Er du selv død?”

“Neej.”

“Du skal med mig op i lyset. Jeg vil vide, hvad du er.”

“Neej!” Stemmen lød hård, som et sværd mod sten. De knivskarpe arme sled i min hånd. En besynderlig lugt udskiltes fra væsenet. Den gjorde mig svimmel. Trods min

modvilje trak jeg den iskolde krop helt ind til min egen, og med den således knuget fandt jeg mit sværd igen. Så famlede jeg mig besværligt tilbage mod den usynlige åbning op til den sollyse verden. Jeg spurgte ikke skabningen, om der var skatte hernede.

Da jeg greb om gespenstets hårde legeme, famlede det sig selv fast til mig med sine fugtigkolde lemmer, det klemte som en lænke om mig. Jeg lod det sidde, mens jeg bevægede mig rundt, i hvad der virkede som timer. Dets kolde fingre pillede i det størknede blod på mit ansigt. Jeg ville ikke spørge det, hvor vejen ud var. Det skulle tro, jeg selv vidste det. Det lod ikke til, at det bemærkede, hvor tiden gik. Jeg begyndte at opleve tingesten som en kæmpemæssig edderkop, der havde haget sig fast på mig, og en heftig trang til at knuse den mod muren kom op i mig. Men jeg beherskede mig – jeg ville se den i lyset, jeg ville afsløre dens hemmelighed.

Med ét så jeg et afskyeligt syn. I en cirkelrund bue af lys lå de opløste lig med deres bøjede ben og stive arme. Deres åbne, sorte munde var fulde af skum eller støv. De så langt hæsligere ud, end hvad min lygte havde vist mig. Dette blege lys – det måtte være månelys, så havde jeg altså virkelig været væk i timer og atter timer – afslørede dem først i deres fulde elendighed. Det ansigt, jeg havde trådt ud, bar stadig rester af sine træk i støvet og den klæge masse. Rebet blæste stille frem og tilbage, det trak for hver bevægelse mere hud af en udvækst, der måske havde været en næse, på et af ligenes ansigt. Jeg trådte hen og greb fat i det flaksende tov, men afstod fra at se ned ad mig selv på gespenstet, mens jeg endnu stod her på bunden. Det stønnede lavt og klemte mig.

Jeg trak os opefter – jeg ville ikke kalde på mine mænd for at hejse os op; én ting var, at de ved synet af den anden kunne komme til at dræbe os begge. Men jeg havde med vilje heller ikke posteret en

vagt ved depotet, for jeg ville kunne vende tilbage i stilhed. Det var der flere grunde til. Jeg stolede ikke mere på mine mænd. Måske var kaptajnens blod allerede udgydt, og intet virker på en jævn sjæl som synet af en overordneds blod, der sprøjter.

Jeg halede os op. Mine arme var spændte, glæden ved at bruge dem rislede gennem mig. Jeg ønskede, gespenstet havde været en mægtig kriger; jeg ønskede mig kamp. Men her var kun død og fattigdom, sult og klemmende kolde hænder.

Jeg masede mig op på kanten,

jeg stod med min fange i skyggen af det ubeskadigede fjerde tårn. Jeg lyttede. Fra den store borggård på den anden side hørte jeg fjernt en række hæse råb. Om det var kamp eller sang, kunne jeg ikke afgøre. Fangen krøb sammen ved siden af mig, tavs og årvågen. Jeg så stadig ikke på den.

“Kom med mig,” beordrede jeg. “Men stille.”

Med et greb om dens håndled sneg jeg mig langs muren hele vejen om til den store borggård. Her stod jeg stille i porthvælvingen

og så mine mænd ved et mægtigt bål. Der var mange, der talte i munden på hinanden, højt – sulten havde ellers gjort dem tavse på det sidste – stemningen virkede febrilsk, opstemt. Lugten af stegefedt drev imod mig og løsrev et hungerbrøl fra flere struber. Jeg lagde nøje mærke til deres ansigter. De havde forandret sig. Jeg havde set sådanne ansigter før. Disse mænd havde aldrig lignet mig stort – de var jævne, jeg herre – men nu syntes de at tilhøre en helt anden art. Deres øjne glødede som ilden, deres hænder greb om sig som kløer, deres munde åbnede og lukkede sig. Han, der havde fortalt mig om depotet, sad og strøg sig panisk over hele kroppen, som om han ville befri sig for noget klæbrigt. Han så sig ofte over skulderen. Men jeg var ikke bag ham. Og jeg vidste bedre end at gå til angreb nu. Jeg så – og genkendte – alle tegnene. Deres hager var våde, de savlede af sult. De havde dræbt kaptajnen. De havde trukket tøjet og håret af ham og ristet ham på bålet for at æde ham op. Min vrede samlede sig. Det var uforstandigt, unyttigt at hævne sig på jævne mænd; desto mere på folk, der slet ikke var mennesker længere.

Jeg besluttede mig. Med begge hænder greb jeg om den fremmede skabning, og kastede den af al kraft ind i mændenes midte. Et hyl som fra tusind dyrs struber lød. Fyren, der havde vist mig depotet, vendte det hvide ud af øjnene og besvimed. De andre fór tilbage med gabende munde. Det var tydeligt, de prøvede at huske, hvordan man bad, de ville beskytte sig mod dæmoner. Men som menneskeædere havde de mistet talens brug; nu var de hverken dyr eller mennesker. De lallede og skreg. Skabningen krøb sammen i deres midte. Så rettede den sig op, dens arme var længere end jeg havde følt dem, den slog ud med dem, til højre, til venstre, og to mænd faldt. Jeg genkendte det stød, jeg havde fået. Blot virkede det hårdere på de jævne. Deres bryst brast, og med blod-

skum ud af lungerne faldt de om. Blandt deres egne sprang nogle frem og sugede af de dodes blod. Andre vred sig hylende væk, om i skyggerne, ned ad skrænten, man hørte deres fald langs bjergsiden som små, dæmpede – men dødbringede – bump. Ved blodlugten voksede mit raseri, og jeg kastede mig ind i slagsmålet. Det var ingen kamp, det var et almindeligt slagteri, for menneskeædernes kroppe var bløde og slappe som svampe under mit sværd.

Til sidst, med sveden fossende ned over min krop, og med få og ubetydelige bidsår på mine lemmer, stod jeg alene tilbage mellem

de mange lig, overfor den fremmede skabning. Jeg hørte dens mærkelig dulgte røst, som bag en lukket dør.

“Du – er meget smuk,” gentog den. Jeg så direkte på den. Dens lemmer var lange og skinnende hvide. Den bar en gråhvid lærredsklædning, der ikke var snavset. Dens ansigt var en maske af et hvidt metal. Mens jeg stod dér og stirrede på den, som det eneste menneske tilbage blandt de utallige lig på jorden, og de endnu flere, der forstøvedes under den, blev det morgen. Den første rosenrøde solstråle ramte masken, der strålede så klart, at jeg blev blændet.

“Jeg er herre. Tag den af,” beordrede jeg.

De lange, slanke hænder løftede sig. De sled i masken. Jeg trådte nærmere og greb om dem. Masken gik løs. Solen stod op over tårnet, skabningen havde et ansigt. Det skinnede som masken, men det havde træk. Hovedhåret gled ned om skuldrene, det spillede i solen. Jeg så en kvinde, ung som den første morgen, rød af mine mænds blod, skumfødt.

“Du er – meget smuk,” sagde jeg.

Hendes stemme steg ren og klar højt over det fjerde tårns spir.

ABEDRONNINGENS TJENERINDE

Klaus Æ. Mogensen

Det er den tredje dag i Gudernes Fest, og en sær trang har ledt mig hen til Templernes Gade for første gang i næsten et halvt århundrede. Der er mange mennesker, de fleste unge og stærke mænd som jeg var dengang, men respekten for min grønne og sorte kåbe får dem til at give mig en plads helt ude ved rendestenene hvor jeg kan hvile mit trætte legeme på den stol som min tjener har medbragt.

Optogene er allerede startet da jeg kommer. Unge mænd fra Elefanternes Fyrstes tempel travler forbi, klædt i grå velour og langnæsedede masker og bærende på bannere med Fyrstens mærke. Røgelsen fra de kar de svinger med, danner snoede slør af sødligt lugtende røg. De bliver fulgt af nøgne, dansende tjenerinder fra Påfugleprinsessens Orden der koket skjuler deres ansigter bag store fjervifter. De unge mænd der står omkring mig, hujer og pifter ad dem, men det er nogle andre tjenerinder jeg med en blanding af sorg og længsel venter på.

Påfuglene bliver afløst af Tigrene som igen bliver efterfulgt af Hejrerne, og så, endelig, kommer de

jeg har ventet på.

Endnu før Hejrerne tjenerer er kommet forbi på deres lange stykker, hører jeg lyden af tamburiner. Jeg læner mig frem og kigger ned ad gaden hvor jeg kan se glimt af farvet silke i bevægelse. Det kommer nærmere, og snart danser den første af Abedronningens tjenerinder forbi mig i et hvislende sus af gyldne lændeklæder og røde silkebånd. Næsten lige ud for hvor jeg sidder, stopper tjenerinderne op og hvirvler rundt på stedet mens de taktfast slår på deres instrumenter.

En maske falder af og lander for mine fødder, og en af tjenerinderne bukker sig smidigt ned for at samle den op i samme øjeblik som jeg griber fat i den for at give den tilbage. Vores hænder mødes et øjeblik, og jeg ser ind i et par levende, grønne øjne der stråler over et forlegent smil på brune kinder. En hed vind ingen steder fra rammer mig og slynger mig tilbage i tiden.

Efter min omskærelse var jeg blevet optaget som lærling i Penge-skrivernes Laug og var flyttet til byen for at bo i laugets store hus på Solens Torv. Jeg var stolt over min

nye, grønne bluse og fuld af ungdommelig selvtilid og eventyrlyst. Jeg var fra landet, og alt i byen forekom mig vidunderligt og fremmedartet: Syn jeg aldrig før havde set, lyde jeg aldrig tidligere havde hørt og lugte der ingensinde før havde kildret mine næsebor.

En aften hvor vores skrive lærer havde givet os tidligt fri, gik jeg og to andre lærlinge en tur rundt i byen for at lære den at kende. Vi gik på Templernes Gade og beundrede de gyldne kupler og hvide tårne da vi blev enige om at vi var tørstige. For at skyde genvej til Druens Kvarter gik vi ned ad en smal gyde der klemte sig ind mellem to tempelkomplekser. Der var ret mørkt i gyden, men vi var tre unge, stærke mænd der ikke frygtede noget.

Halvejs gennem gyden hørte vi lyden af tamburiner og bare fødder der slog mod faststampet jord fra bag en af de høje mur. Vi var klar over at der lå en tempelgård bag muren, men hvilket tempel var vi ikke sikre på. Ikke så langt fra hvor vi stod, rejste der sig en kokospalme af den slags som jeg havde klatret i hver dag da jeg var en

dreng, og på trods af mine kammeraters advarsler om straffen for at udspionere templerne, befandt jeg mig kort efter i toppen af palmen hvor jeg trak to store blade til side for at kunne se ned i gården.

Seks unge piger dansede i en cirkel af nøgen jord mens de taktfast slog hænderne mod tamburiner som de svang gennem luften mens de hvirvlede omkring. Over ansigterne bar de simple abemasker, og de var klædt i lændeklæder og korte bluser af ubleget bomuld. Som sagt var jeg en ung mand, og jeg blev hurtigt hypnotiseret af de svedige, brune lemmer der glimtede i lyset fra faklerne som stod langs gårdens indre mur og af de sorte vinger, pigernes lange hår dannede når de lavede piruetter. Jeg overhørte mine kammeraters lavmælte, nervøse kald og lænede mig længere frem for at få glimt af spændstige lægge og bare navler. Der var særligt én pige hvis skikkelse jeg fulgte, en der forekom mig at have lidt længere ben, lidt smidigere krop og lidt blankere hår end de andre. Jeg prøvede at forestille mig hvordan hendes ansigt så ud, hvis det stod mål med resten af hende.

Pigerne slog et hårdt slag i tamburinerne og stampede i takt fødderne mod jorden, og så var dansen forbi. Nogle af pigerne satte sig udmattede ned hvor de var mens andre forsvandt ind gennem en åben dør over for hvor jeg var. Den pige jeg havde holdt særligt øje med, gik langsomt ud mod muren lige neden for hvor jeg var. Først nu bemærkede jeg at der under mig var bygget et kar ind i muren hvor en stråle vand plaskede ud fra en lille kobberhane. Jeg skulle lige til at klatre ned ad palmen igen af frygt for at blive opdaget, da jeg så at pigen var ved at tage sin maske af. Nysgerrigheden efter at få et glimt af hendes ansigt overvandt min frygt, og jeg blev siddende i toppen af palmen, omend jeg samlede bladene en smule for at være bedre gemt.

Den unge pige lod masken falde til jorden, men jeg fik ikke set hendes ansigt inden hun bøjede sig ned over karret og dypede hele

hovedet ned i vandet. Jeg holdt vejret mens hun rettede sig op, kastede det dryppende, sorte hår tilbage og tørrede vandet af ansigtet med lange, slanke fingre. Hun lagde ansigtet tilbage, trak en lok klæbende hår væk fra øjnene og slog dem op. Pludselig blev jeg klar over at to store, grønne øjne kiggede direkte ind i mine egne.

Jeg holdt vejret, sikker på at hun hvert øjeblik ville gøre anskrig og tempelvagterne komme farende fra begge ender af gyden. Men hun stod bare stille med hovedet lagt tilbage og de fyldige læber let skilt i overraskelse. Hendes ansigt var slet ikke som jeg havde forestillet mig, for jeg besad kun en simpel fiskerdrengs fantasi, og det ansigt der var vendt mod mit, måtte være skabt i sindet hos en genial kunstner af den slags som skaber noget ingen ville tro var muligt, men som alle må anerkende når først det er skabt.

I et uendeligt øjeblik stod vi ansigt til ansigt på den måde, så var der en af de andre piger der kaldte og vækkede pigen under mig ud af sin trance. Hun vendte sig for at gå tilbage, men kastede et sidste blik op mod hvor jeg sad. Jeg tog mig sammen og smilte til hende, og hun smilte tilbage inden hun forsvandt ind gennem døren. Jeg smilte stadig da jeg kom ned til mine to venner, men jeg ville ikke svare på deres spørgsmål om hvad jeg havde set der fik mig til at smile sådan, heller ikke senere da vi sad under orange lamper ved tavernaen i Druens Kvarter og drak sød, ravfarvet vin af lakerede træskåle.

Den aften blev mit liv forandret. Jeg var forelsket på en måde som kun unge mennesker kan være forelskede. En flamme brændte i mit hjerte og truede med at fortære min sjæl. Jeg kunne dårligt sove om natten og dårligt koncentrere mig om skriveøvelserne den næste dag. Når jeg tegnede de sindrige mønstre der udgør rammen om de mindste pengesedler, kunne jeg hele tiden genkende den dansende pige i stregerne: Den kurve af brun farve var den samme som siden af hendes næse, den snirkel af sort

var magen til en som en fugtig hårløkk havde tegnet på hendes kind, den rosa bue var identisk med den som hendes underlæbe havde formet.

Om aftenen sneg jeg mig alene tilbage til gyden og klatrede op i palmen igen, men der var ingen lyd af tamburiner og ingen fodstampende tjenerinder. Heller ikke den næste aften eller den næste igen var der nogen dansepiger, så mit hjerte sank og jeg affandt mig med at jeg ikke ville få pigen at se igen. Desuden, sagde jeg til mig selv, var drømmen om at være med hende en umulig drøm, for Abedronningens tjenerinder bliver viet til deres gudinde og måtte forblive jomfruer hele livet. Og vi pengeskrivere måtte kun gifte os inden for lauget, så vores hemmeligheder ikke kom i fare.

De næste dage var Gudernes Fest, efter sigende årsdagen for dengang guderne steg ned fra himlen i deres sølvskinnende skibe og grundlagde vores civilisation. Vi læringe fik fri fra undervisningen for at kunne tage del i festlighederne. Det var første gang jeg oplevede helligdagene i en større by, og skuet med optog, skuespil, drageflyvning og fyrværkeri fik mig næsten til at glemme Abedronningens tjenerinde – i hvert fald indtil jeg fik at vide at festens tredje dag var helliget et mægtigt optog hvor akolutterne fra alle templerne ville marchere eller danse ned ad Templernes Gade.

Så den næste morgen befandt jeg mig på bemeldte gade længe inden optoget skulle starte, så jeg kunne få en plads i forreste række, lige inden for rendestenene. Jeg havde taget min fineste skjorte på og havde bundet mit hår med grønne bånd som jeg nervøst plukkede til mens jeg ventede på at optoget skulle begynde.

Da optoget endelig kom, ænsede jeg næsten ikke de enkelte templers trupper undtagen for at notere mig at det ikke var Abedronningens tjenerinder. Selv ikke de bare påfuglepiger formåede at fange min opmærksomhed, for deres åbenbarede dejligheder kunne

ikke måle sig med den skikkelse der dansede i fakkelskær for mit indre blik.

Den rækkefølge hvor- med templerne er an- bragt i optoget, afhænger af et indviklet kalendersy- stem som kun astrologer og præster forstår, men skæbnen ville at Abe- dronningens tjenerinder var allersidst dette år. Så da de endelig kom, var min hals tør af at stå i so- len og støvet, og min ner- vøse længsel fik min tom- me mave til at slå knuder i en grad så jeg knapt nok kunne rette mig op. Men tørst og sult var glemt da jeg så det første glimt af abemasker.

Mit blik afsøgte de dansende tjenerinder for at finde mit hjertes udkår- ne, og ret hurtigt fandt jeg frem til en som jeg var sikker på var hende. Hun dansede i midten af trup- pen og lavede piruetter og spring der var endnu mere spændstige og energiske end da jeg hav- de overværet tjenerinder- ne danse i gården. Jeg fulgte hende længsels- fuldt med øjnene og fik bekræftet hendes identi- tet da jeg så et glimt af grønne øjne gennem abe- maskens sprækker idet hun landede fra et spring. Jeg tror også hun så og genkendte mig, for mens hun lavede piruetter forbi hvor jeg stod, var hendes maske vendt i min re- ning oftere end i andre.

Da Abedronningens tjenerinder var kommet forbi, sluttede publikum op bag optoget. Jeg prø- vede at komme op foran for at få et sidste glimt af pigen, men presset af folk var for stort, og jeg måtte opgive. I stedet gik jeg ud for at få stillet min mere materielle sult og tørst,

men om aftenen opsøgte jeg igen gyden bag Abe- dronningens tempel.

Der var ingen lyd af dans og tamburiner, og intet fakkelskær steg op over kanten af muren, så jeg regnede med at finde en tom tempelgård da jeg klatrede op i palmen, og ved første øjekast var det også hvad jeg så. Men så hørte jeg et sagte fløjt og så ned langs muren hvor jeg fik øje på en slank skikkelse der stod i skyg- gen ved siden af vandkar- ret. Med bankende hjerte hørte jeg hende hvisken- de spørge hvem jeg var.

Lavmælt fortalte jeg hende om min barndom ved havet hvor mågernes skrig var en evig bag- grundsmusik og hvor del- finerne fulgte fiskernes slanke både til havs. Jeg fortalte hende om min omskærelse og hvordan jeg var blevet udvalgt til Pengeskrivernes Laug på grund af min evne til at kunne tegne præcist hvad jeg ser, selv længe efter at jeg har set det. Til gengæld fortalte hun mig om sin opvækst på en plantage i bjergene hvor hun i mangel af andre børn havde leget med aberne, hvad der havde fået hende til at søge ind til Abedronningens Tem- pel.

Vi talte sammen fra skygge til skygge indtil en klokke ringede inde fra templet, og pigen sagde at hun måtte gå. Jeg spurgte hende om vi skul- le ses igen, og efter en kort tøven nikkede hun og nævnte en aften tre dage senere. Så gik hun hastigt ind i templet hvor klokken ringede for an- den gang.

Tre aftener senere klatrede jeg igen op i pal- men, men der var ingen i

gården, heller ikke inde i skyggen ved muren. Jeg tænkte at jeg var kommet for tidligt, så jeg skulle til at klatre ned igen for at vende tilbage senere, da jeg så noget hvidt ligge på toppen af muren. Jeg strakte mig frem og fik fat i det med fingerspidserne, stak det lommen og klatrede så ned. Jeg gik ned for enden af gyden hvor der var mere lys og kiggede så nærmere på hvad det var.

Det var et lille stykke hvidt papir, pakket om en bjælde fra en tamburin. På papiret var der en kort besked om at når den store måne gik ned, skulle jeg vente der hvor Abedronningens Tempel mødte Lavendelfloden.

Store Måne var i første kvarter og gik ned knapt to timer efter midnat. Det var forbudt for os læringe at forlade Laugets hus efter midnat, så jeg måtte snige mig ud ad en bagdør som jeg mod alle regler efterlod ulåst. Jeg regnede ikke med at nogen forbipasserende ville tage i døren, og jeg bad til alle guderne og gudinderne – undtagen Abedronningen – at jeg havde ret.

Hvor Abedronningens Tempel mødte Lavendelfloden var muren meget højere end til den aflukkede gård, hvor jeg havde snakket med tjenerinden. Det var selve ydermuren til den store bygning- hvor Abedronningens præstinder og tjenerinder bor. Der var ingen vinduer eller andre åbninger i muren som var alt for glat til at klatre op ad, selv for en trænet klatrer som jeg, så jeg spekulerede på hvad jeg skulle gøre. Jeg kom ikke til at tænke længe, for knapt nok var det øverste af månens sølverne segl gledet ned bag tagryggene da et reb med en sagte hvislen kom tumlende ned fra toppen af muren. Jeg så op, men der var ikke noget at se. Jeg begyndte at klatre op ad rebet mens jeg samlede den løse ende i løkker over skulderen.

På det flade tag stod hun og ventede på mig. Selv i mørket kunne jeg genkende hendes slanke skikkelse. Jeg gik hen til hende og åbnede munden for at stille et af de mange spørgsmål der for gennem mit hoved, men hun lagde en finger på min læbe og gjorde tegn til

at vi skulle være stille. Jeg nikkede og mærkede så hendes finger blive erstattet af hendes læber. Jeg omfavnede hende og gengældte grådigt hendes kys mens vi sank sammen på det hårde stentag.

Jeg pressede mine læber mod hulningen i hendes hals mens jeg strøg hånden op ad hendes lange, stærke ben. Hun sukkede dybt mens hun trak op i min bluse og lod sine fingre lege med de korte hår på min brystkasse. Jeg løftede mine arme over hovedet så hun kunne trække blusen helt af, og så gengældte jeg tjenesten ved at hjælpe hende af med sin. Mine dirrende fingre søgte og fandt hendes små, runde og varme bryster. En tommelfinger strejfede en hård, strittende brystvorte, og hun udstødte en dæmpet lyd som af smerte. Hun pressede sit skød hårdt mod mit dunkende lem.

Jeg kunne ikke holde mig selv tilbage mere, og jeg fumlede med hendes lændeklæde og flåede det af hende så snart jeg fik løsnet det en smule. Hun trak mine pantalon ned under knæene, og jeg sparkede dem hurtigt væk. Hendes hånd strejfede mit lem der spjættede som var det blevet forskrækket over berøringen.

Pludselig lå jeg oven på hende, mellem hendes spredte ben, og trængte op i hendes skød. Der var et øjebliks modstand, så gled jeg ubesværet ind mens et lille, halvkvalt skrig undslap hendes læber. Jeg pumpede manisk løs uden tanke for skrammer på knæ og albuer, og hun skød sit underliv op for at møde mine stød. Det var en ny leg for os begge, og det ene øjeblik var vi ude af takt mens vi det næste fandt samme rytme. Det var i sådant et øjeblik at jeg mærkede sæden presse sig op fra min pung, og jeg havde lige åndsnærverelse nok til at trække mig ud og sende den ud over hendes svedige maveskind i stedet for op i hendes skød. Stønnende af vellyst og anstrengelse lod jeg mig falde ned ved siden af hende.

Vi lå stille en tid og pustede efter vejret mens vi så Lille Måne stige op over tagkanten. Så begyndte vores hænder igen at afsøge

hinandens kroppe, fulgt kort efter af vores læber. Nu hvor vi havde stillet det første, hidsige begær, var der ingen hast. Mine fingre kærteggede konturen af hendes skulderblade og de to små fordybninger på lænden mens min tunge og mine læber legede med en brystvorte. Hun kyssede mit øre mens hun lod en hånd glide over min bagdel og mit maveskind. Det kildede da hendes fingre strøg over de fine, sarte hår under min navle, men jeg bed latteren i mig for ikke at ødelægge øjeblikket.

Vi lå længe sådan, mens den mindre måne som en urviser rykkede op på himlen. Min elskede tjenerindes fingre vandrede med mellemrum ned til mit indskrumpne lem, og til sidst fandt de det igen opsat på videre elskov. Jeg skulle til at lægge mig over hende igen, men hun pressede mig blidt, men bestemt tilbage mod tagstenene. Så krøb hun ind over mig, skrævede over mit underliv og lod sig glide ned over mig. Hun bøjede sig fremover og greb fat om mine skuldre, og så begyndte hun langsomt at vugge frem og tilbage.

Jeg lagde hovedet tilbage og trak vejret dybt mens mit hjerte bankede. Det var en helt anden fornemmelse end første gang, men ikke mindre ophidsende. Jeg lod min ene hånd glide frem og tilbage over hendes lår og bagdel mens jeg blidt lagde den anden mod hendes kind. Hendes lange hår gled hen over mit ansigt da hun drejede hovedet og vådt kyssede min håndflade.

Pigens vejtrækning blev hurtigere og mere stakåndet selvom hun ikke bevægede sig ret hurtigt, og pludseligt kastede hun hovedet tilbage og udstødte en lang, klynkende lyd mens hele hendes krop dirrede. Hun stødte hårdt ned over mig tre gange, og jeg gjorde hvad jeg kunne for holde mig tilbage til hun var færdig. Så løftede jeg hende fri af mig, og denne gang var det mit eget maveskind der blev dækket af varm sæd.

Solens datter var steget op over tagene mod øst, en glitrende juvel på mørkeblåt fløj, så vi vidste at natten snart var omme. Modvilligt

slap vi hinanden og tog vores tøj på, men lige inden jeg klatrede ned ad rebet igen, fik jeg hende til at love at hun ville være på taget igen tre dage senere.

Jeg kom hjem uden problemer, men jeg var ikke særligt opmærksom under næste dags lektioner. For det første manglede jeg søvn, for det andet var det andre billeder end dem vores lærere viste os som passerende for mit indre blik.

Ikke fordi det var uinteressant, det vi blev vist. Rammerne af de pengesedler laugets laver, bliver tegnet af udlærte svende, men det er kun mestrene der får lov til at tegne de centrale motiver. Hver mester har sit eget motiv som ingen kan gøre efter, for mesteren har brugt år af sit liv på at fuldende netop dette motiv. Mester Vuyang tegner fugle der flokkes omkring en bjergtop dækket af blomstrende kirsebærtræer, mester Taraka tegner fire krigere der galopperer hen over en vindblæst græssteppe, og mester Ru tegner de tolv guder samlet til rådslagning. Ikke alle svende opnår at blive mestre, men alle arbejder på et motiv som de håber en dag vil blive deres mesterstykke.

Men som sagt var jeg ikke den mest opmærksomme elev den dag, og heller ikke de to næste. Som tiden for stævnemødet nærmede sig, blev jeg mere og mere spændt. Ville hun være der igen? Og hvis ja, hvad ville vi så finde på denne gang? Det var som en feber, og jeg kendte kun ét middel der kunne helbrede det.

Heldigvis for mit helbred var hun der som aftalt. Da jeg var kommet op ad rebet, så jeg at hun havde fundet en gammel, slidt kokosmåtte som hun havde slæbt op på taget. Ikke det mest behagelige underlag, men bedre end de hårde sten. Hun havde også taget en olie-lampe med, skruet ned på laveste blus, men den gav stadig lys nok til at vi rigtigt kunne se hinanden.

Vi tog vores tøj af og satte os på tæppet. Vi kærtegnede hinandens kroppe og lemmer, først roligt, så mere febrilsk, og snart stødte jeg igen mit lem op mellem hendes

lange ben. Den nat og hver tredje nat i lang tid derefter udforskede vi vores fælles lyst og kunnen. Nogle gange bestemte hun farten, andre gange jeg, og atter andre afstemte vi vores rytme som dansere i en tæt dans.

Når vi pustede ud, lå vi og så hinanden i øjnene, men vi snakkede ikke ret meget. For hvis vi snakkede, måtte vi før eller siden snakke om fremtiden, og vi vidste begge to inderst inde at der ikke var en fremtid for os to, sammen. Før eller siden ville vores forhold blive opdaget, og så ville det være forbi.

Det skete en måneds tid efter vores første møde på taget, en nat hvor Store Måne var gået ned kort efter solen. Da jeg kom til muren hvor Abedronningens Tempel mødte Lavendelfloden, hang rebet der som det plejede, og da jeg kom op, ventede min tjenerinde også på mig. Men hun ventede ikke alene. Ved siden af hende stod en ældre præstinde og holdt fast om hendes arm. Mester Ru fra Pengeskrivernes Laug var der også, sammen med to store, unge mænd i laugets dragt; ældre lærlinge der sikkert skulle sørge for at jeg ikke stak af.

Der blev sagt en masse ord som jeg ikke hørte mens jeg prøvede at fange min tjenerindes øjne. Men hun stod med bøjet hoved og så ned mod tagstenene hvor vi havde boltret os få nætter forinden. Hendes uvilje til at se mig i øjnene gjorde mere ondt end tanken om at vi aldrig ville se hinanden igen.

Til sidst blev jeg først ned gennem en åbning i taget og ud gennem templet. Vi mødte ingen i templet, men jeg fornam skjulte, nysgerrige blikke bag hvert hjørne og hver halvt tillukket dør. Til sidst kom vi gennem en blomstergård og endte ude på Templernes Gade.

En kold vind ingen steder fra bringer mig tilbage til nutiden. Jeg er stadig på Templernes Gade, men det er dag og optøget er næsten færdigt. Jeg sætter mig tilbage i min stol og tænker på hvad der skete efter den nat, den sidste hvor jeg så Abedronningens tjenerinde.

Tilbage i laugets hus blev der sagt flere ord som jeg heller ikke hørte. Ikke at det ændrede noget. Til min overraskelse blev jeg ikke smidt ud af lauget – åbenbart syntes man at mit talent var så stort at man ville give mig en chance til. Ikke fordi det blev sagt på den måde. Jeg kom i stuearrest og fik lov til at vaske pensler og penne i tre måneder, samtidig med at jeg skulle passe mine sædvanlige studier. Mine spørgsmål om hvad der ville ske med min elskede tjenerinde, blev ignoreret eller besvaret med at det er ikke var mit problem. Til sidst var min straf overstået, dog men en formaning om at hvis jeg blev set nær Abedronningens Tempel igen, ville jeg blive sendt hjem i unåde.

Det var netop det der var sket med min tjenerinde, fandt jeg langt senere ud af – i hvert fald er det dét som normalt sker for frafaldne tjenerinder. De får håret klippet af og deres synder malet på kroppen med henna, og så bliver de sendt hjem til deres families tilgivelse eller udstødelse. Jeg ved ikke hvad der videre skete med hende, for jeg fandt aldrig ud af hvilket bjerg hun var vokset op på.

Optøget er nu kommet helt forbi, og jeg rejser mig op og støtter mig et øjeblik til min tjeners skulder mens jeg masserer mine ben for at få blodet til at rulle. Mens vi går tilbage mod laugets hus, lader jeg min rynkede hånd glide ind til en inderlomme og tager to ting frem som jeg kigger på.

Den ene er en messingbjælde fra en tamburin, skjoldet af mange årtiers berøring. Den anden ting er en pengeseddel som jeg folder ud. Mit mesterstykke. Jeg studerer nøje motivet i midten, selvom jeg ville kunne se det lige så godt med lukkede øjne.

En kurve af brun farve former en fin næse. En mængde sorte snirkler bliver til lokker af svedigt hår mod en lysebrun kind. Rosa buer aftegner let adskilte læber.

Og midt i det hele, gengivet til mindste detalje med fine, grønne streger, er der to store øjne der trodsigt møder mit blik.

ELVERPIGEN OG TROLDEN

Camilla Wandahl

Langt, langt inde i en granskov, der er så mørk, at du ikke kan se en hånd for dig, bor elverfolket. Elverne er et gammelt sagnfolk, som man har kendt til i mange århundreder. I de sidste år er de blevet glemt, men det betyder ikke, at de ikke eksisterer.

Elverfolket er et meget smukt folk. Både mændene og kvinderne er smidige og muskuløse. Deres hår er så langt, at de binder det op i knuder på hovedet for, at det ikke skal hænge fast i grene og buske når de springer gennem skoven på jagt efter hjorte og vildsvin. Elvernes ansigter er smukt markerede, og deres læber er altid røde og fyldige, ligesom deres øjne er klare og grønne.

En af de unge elverpiger hed Yazmin. Ligesom sin mor, havde hun langt mørkt hår, der gik hende til lænden. Hendes øjne var klare og grønne som bristefærdige dråber, og de modneste kirsebær funklede på hendes læber. Alle de andre elverpiger var misundelige, for alle sagde, at Yazmin var den smukkeste elverpige, der nogensinde havde levet.

Nu var det sådan, at der boede en ond trolde i skoven. Trolden havde to hoveder, et stort hoved der altid var sultent, og et lille der aldrig var sultent. Som du nok kan forestille dig, var de to hoveder ikke altid enige, og det skete ikke sjældent, at de skændtes. Når de skændtes, kunne det høres over hele skoven; bækkens vand frøs til is, fuglene hang stille i luften og holdt op med at synge, og kaninerne stoppede deres tumlen på jorden. For elverne var skænderierne endnu frygteligere, for de handlede altid om, at det store hoved var sultent.

En dag da Yazmin gik gennem skoven, hørte hun de to hoveder skændes. Ligesom vandet, fuglene og kaninerne stoppede hun sine

bevægelser, og satte sig ned for at lytte.

“Jeg er sulten!” råbte det store hoved, og en isen krøb gennem Yazmins krop.

“Jeg har sagt, at jeg ikke vil spise. Jeg strejker!” svarede det lille hoved, men det store hoved fortsatte ufortrødent:

“Spise, det må vi. Det ved du lige så vel som jeg. Sød elverpige-kød, det er hvad jeg vil have.”

Yazmin blev helt kold, da hun hørte troldens hoveder tale om elverpige-kød og skyndte sig hjem til sin mor. Men hjemme i elverlejren var der stor opstand, for elverne havde allerede hørt, at trolden var sulten.

“Hvad skal vi gøre?” spurgte alle og så på hinanden.

Yazmin og hendes mor var særligt bange, for alle vidste, at det altid var de smukkeste elverpiger der blev taget af trolden. Og ganske rigtigt: Om aftenen trampede trolden gennem hele skoven, indtil den kom til elverlejren, hvor den rettede sig op i sin fulde højde, og råbte:

“Elvere, kom frem!”

Da elverne vidste, at trolden vidste, at de var i træerne, og de desuden vidste, at den blot med en enkelt bevægelse kunne rive træerne op af den bløde mosjord, kom de frem. Som det altid skete når trolden var sulten, stillede de unge elverpiger sig op på en række. De rystede og bævede, og alle sammen prøvede de at gemme sig bag hinanden.

Yazmin var den sidste, der kom løbende ud af sit hule træ, for hun havde brugt tiden mens trolden trampede gennem skoven til at skjule sin skønhed: I ansigtet havde hun klasket mudder, sit hår havde hun filtret ind i blade, og de røde læber havde hun smurt med fugtet ler, så de var tørre og sprukne. Hun så rigtigt nok farlig ud, og grim, det

var hun. Hun stillede sig op som den sidste i rækken og drog et lettelsens suk, for hun kunne se, at hun var langt den grimme.

Trolden gik gennem hele rækken af piger, der var tolv i alt, mens han kommenterede deres udseende én efter én.

“For mager,” sagde det store hoved om én.

“For tyk,” sagde det lille hoved om en anden, for han håbede, at det store hoved ikke ville finde en pige, der var smuk nok.

“For stor næse,” sagde det store hoved om en tredje, og det lille hoved svarede hurtigt, at den næste i rækken havde for lille en næse.

Til sidst stod de foran Yazmin. Hun stod med bøjet hoved, som alle de andre piger havde gjort det, og så på sine fødder. Hun var ikke bange, for selvom trolden ikke havde valgt nogle af de andre, så vidste hun dog, at hun var grimmere end dem. Men trolden blev stående foran hende. Og den blev stående. Omkring hende var det som om alle holdt vejret, for de vidste jo, at selvom hun havde skæmmet sit ydre, så var hun dog den smukkeste,

“For grim,” sagde det store hoved til sidst og vendte blikket bort. Yazmin drog et lettelsens suk og løftede hovedet. Og det var i det øjeblik fejltagelsen gik op for hende, for det lille hoved, det så stadig på hende.

“Nej vent,” sagde det lille hoved til det store hoved og løftede med en slimet grøn finger Yazmins hoved. – Se på hendes grønne øjne.

Da lo det store hoved en høj, hæs latter. “Ja!” skreg han. “Ja! Selv bag mudder og ler er hun dog den smukkeste, hende vil jeg spise!”

Yazmin forbandede sine grønne øjne og ønskede, at hun kunne blive grim. Hun vidste, at hendes skønhed nu ville blive hendes død,

og tårerne løb ned over hendes mudrede kinder.

Da trolden løftede hende op og gik bort gennem skoven, holdt hun op med at græde, for hun vidste, at det ikke nyttede noget.

Hjemme i troldens hule blev hun sat op i en stor, sort gryde.

"I morgen spiser vi hende," sagde det store hoved til det lille hoved. Det lille hoved nikkede, men der var noget i dets øjne, som Yazmin ikke kunne greje. En underlig følsomhed.

Hun sov i gryden om natten, men ved midnat vågnede hun ved lyden af skridt.

Hun åbnede øjnene og så en smuk elvermand

stå bøjet over gryden. Hans hår var langt og lyst, og selv i den dunkle belysning kunne hun se hans krops smidighed. Et kort øjeblik mødte hendes grønne øjne hans, og den ild, der fór gennem hendes krop ved mødet, fik hende til at forstå, at hun var forelsket ved første blik.

Hun vidste, at hun ville giftes med denne elvermand.

"Hvem er du?" spurgte hun.

"Janus," svarede han, "det er mit navn."

Hun rakte en hånd frem mod ham, men i samme øjeblik hendes hånd rørte hans kind, trak han sig tilbage, og løb ud af hulen.

Yazmin råbte og græd, hun forstod ikke, at den smukke elvermand blot havde ladet hende ligge tilbage, når alle vidste, at trolden ville komme og spise hende i morgen tidlig. Til sidst faldt hun dog alligevel i søvn, og sov uden drømme indtil næste morgen.

Da hun om morgenen slog øjnene op, så hun op i troldens to ansig-

ter. I den ene hånd holdt han en kniv, og i den anden hånd en gaffel. Angsten krøb gennem Yazmins krop, og fik hende til at gispe efter vejret. Nu skulle hun spises, tænkte hun. Hun skreg og skreg, mens hun prøvede at undgå kniven og gafflen, der kom nærmere og nærmere.

Hele tiden så hun på troldens store, sultne hoved, og de glimtede hugtænder. Først da kniven rørte hende, så hun på troldens lille hoved. Det var mørkt og hæsligt. Fyldt af røde blærer og betændte sår, og med mider kravlende i kødet. Men en ild løb i gennem hende, da hun så ind i hovedets øjne, og hun genkendte dem med det samme.

"Det er dig!" råbte hun. "Du er den smukke elvermand, jeg så i nat!"

I det øjeblik hun råbte, blev luften fyldt af lyssplinter. Overalt omkring hende sprang sole og ildfluer som fyrværkeri, og Yazmin måtte knibe øjnene hårdt i for ikke

at blive blændet.

Da hun igen åbnede øjnene, var det den smukke elvermand, Janus, der stod foran hende.

"Du har brudt forbandelsen, Yazmin. Hver gang mit store hoved blev sultent, håbede jeg, at der ville komme en pige som dig."

"Som mig?" Yazmin forstod ikke hvad Janus mente.

"En pige der kunne se, at selv om jeg var grim udenpå, så var jeg smuk indeni. En pige, der så forbi mit store hoveds onde blik og grådige mund, og kunne hæve forbandelsen. Jeg blev forhekset af en mand, der var jaloux på mig, fordi jeg var smuk. Han ville have, at jeg skulle prøve, hvordan det var at være grim."

Janus og Yazmin tog tilbage til elverlejreren, hvor de blev hyldet med en stor fest. Kort efter blev de gift, og da elverfolket lever evigt, lever de stadig lykkeligt den dag i dag.

SAMTALER PÅ FANTASTICON 2006

Flemming R. P. Rasch

Anders E. Eriksen

Anders E. Eriksen var en af gæsterne på Fantasticon 2006. Han fortalte om sin første roman, som på det tidspunkt var ved at blive redigeret, så den kunne udkomme i 2007. På Eurocon 2007 vil han komme og fortælle om hvordan bogen kom derfra og til udgivelse. Her er et referat af noget af det han fortalte sidste år:

“Hvordan kom jeg i gang med at skrive? Et eller andet sted har jeg altid skrevet. Da jeg var sammen med gutterne i gamle dage og vi skulle spille rollespil, så læste vi ofte et lille stykke tekst op. Alle de andre havde bøger med af berømte fantasy- eller science fiction-forfattere, men lille Anders han skrev sin egen tekst og tog den med. Og det har fortsat og fulgt mig også op gennem karrieren, hvor jeg er computer-mand, og hvor jeg har søgt derhen i computerbranchen hvor man skriver.

På et tidspunkt kom jeg til at tale med en god kammerat som er museumsinspektør, om at skrive. Han kunne godt tænke sig at skrive om vikingetiden, og jeg kunne godt tænke mig noget fantasy. Så vi ville prøve at stykke noget tekst sammen. Vi tænke at vi kunne sende det til vores gamle gymnasielærere, som er forfatter, og se hvad hun synes om det. Så vi skrev nogle sider og sendte dem til Lene.” (Lene Kaaberbøl, som var til stede under Anders’ foredrag).

”Vi blev så inviteret over. Vi talte lidt om teksten, og vi fik at vide at vi bare skulle gå i gang med at skrive. Så jeg kastede mig i lag med en bog. Og da jeg så var færdig med den, sendte jeg den. Det viste sig selvfølgelig at al begyndelse er svær, så den skulle skrives om. Og det gik jeg så stille og roligt i gang med. Vi blev inviteret over til en

workshop, hvor vi fik lidt flere værktøjer, så jeg følte mig godt rustet. Jeg har snakket med Lene om bogen under hele forløbet, og mangler nu kun omkring 30 sider, før den helt færdig.

Hvordan skriver man? Der er nogle bøger jeg godt kan anbefale til dem der vil skrive selv: Det er Stephen Kings *Om at skrive*, Ursula Le Guins *Steering the Craft* og Viki Kings *How to Write a Movie in 21 Days*. Man skal dog ikke stole 100% hvad der står i dem. Når jeg skriver, arbejder jeg først lidt med plottet. Jeg kaster nogle ideer op i luften, og tænker hvordan jeg ville have det, hvis det skete for mig? Og så går jeg efter de ideer der giver mig den stærkeste oplevelse. Når ideerne begynder at falde på plads, så går jeg i gang med at skrive.

Ved den første gennemskrivning prøver jeg at holde jeg mig til plottet og de ideer jeg fik. Men det ændrer sig lidt undervejs og der kommer nye ting og flere ting falder på plads. Jeg har arbejde og børn, så jeg skal kunne sætte mig ned bare og skrive. Mange ting mangler, men jeg lader i første omgang være med at gøre noget ved dem. I stedet for en længere beskrivelse, laver jeg for eksempel bare en note om hvad der skal stå.

Når jeg er kommet gennem den første gennemskrivning hvor jeg bevæger mig efter plottet, tager jeg fat i mine karakterer. Og karaktererne er for mig det vigtig-

ste i bogen. Hvordan agerer de, vil de nogensinde gøre sådan og sådan? Sørge for at de hele tiden agerer korrekt i mit plot og min handling. Så det kan være at en person gør noget helt andet end i den første gennemskrivning, så resten bare falder væk. Så må man bare skrive om. Man smider de næste 20-30-50 sider ud, og så starter man igen, og binder så måske op til et senere punkt i plottet.

Jeg tager de vigtigste karakterer først og bevæger jeg mig ned, og på et tidspunkt kan jeg godt tage en tre stykker ad gangen, hvis det ikke er så vigtige roller. Med den vigtigste karakter mener jeg den der flytter sig mentalt mest gennem historien. Jeg har skrevet bogen i jeg-form ud fra hovedpersonens synspunkt. De ting hun ser og de ting hun opfatter er så begrænset af at det er en lille pige på en 14-15 år. Det må man så holde sig til, når man vælger at skrive i jeg-form. Sproget i bogen skal så også ændre sig med karakteren.

Når jeg er ved at være færdig med karaktererne, går jeg over til at kigge på balancen i historien. Det er noget med at vægte tingene rigtigt. Hvor meget opmærksomhed påkræver det sig: For eksempel påkræver et udråbstegn sig enormt meget opmærksomhed. Brug det én gang i en bog! Tankestreger fylder også forholdsvis meget – dem har jeg en tendens til at strø lidt for meget med. Man bevæ-

ger sig så fra tegn til ord til sætninger. Sætninger er tre ting: Beskrivelser, handlinger og dialog. Det skal også passe sammen, så der kommer den rette mængde af hver. Helt op til plottet og de store linjer. Man kan sammenligne det med at lave mad. Det er lidt instinkt: Hvordan føles det.

Når jeg har fået det på plads og fået balance i historien, går jeg i gang med at undersøge om de store buer i historien føles rigtigt. Man skal ikke tænke for meget på det, mens man skriver første gennemskrivning. Men bagefter skal man se om man kan skære den her og presse den der, så den kommer ind i den oplevelse læseren skal have. Handlingsbuerne har med spændingen at gøre. I den første handlingsbue får vi præsenteret de vigtigste karakterer og får lagt grunden til plottet. Plottet behøver ikke være eksplicit, men kan være små detaljer. Men det vigtigste i historien skal være på plads. Der kommer så en større bue med rejsen man skal ud på, opgaven man skal løse. Det man arbejder sig op mod er der hvor det er allermost forfærdeligt. Alt synes håbløst. Her er så et point of no return for den vigtigste karakter. Det skal være noget som karakteren gør, som gør at historien er nødt til at fortsætte på en bestemt måde. Derefter får vi mere og mere at vide om plottet, indtil den sidste lille bue, hvor skurken skal slås ihjel.”

Herefter gik foredraget over i lidt mere løs diskussion. Blandt andet om hvilken genre Anders’ bog, (der kommer til at hedde *Lucifers Fængsel*) er skrevet i. Det slutter vi så af med her:

“Det er et realistisk Spanien med 80% sandhed. De sidste 20% er fantasy. Det der er fantasy, er noget med religion, som jeg levedegør med fantasy. Det er noget med engle og dæmoner. Den mytologi jeg har valgt, er en religionshistorie der eksisterer på det tidspunkt i Spanien. Jeg har lavet rigtig meget research for at få de 80% sandhed på plads, men nogle steder har jeg rettet på det for dramatikens skyld eller for historiens

skyld. Det er ikke på nogen måde en historisk beretning.”

Romanen udkommer på Phabel i september 2007. Den foregår i Spanien i 1236.

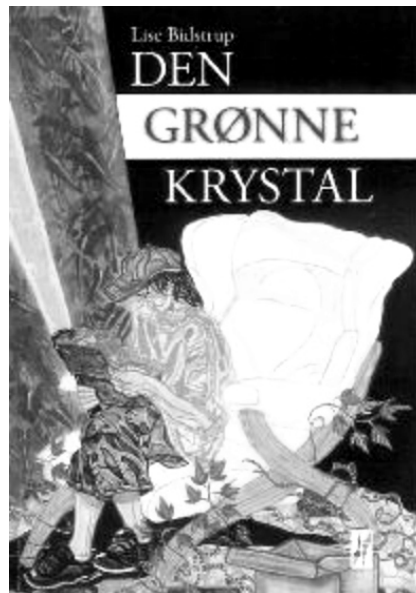
Lise Bidstrup

Fantasy-forfatteren Lise Bidstrup blev interviewet på Fantasticon 2006, og i rækken af referater af interviews og foredrag, bringes her uddrag fra interviewet. Referatet er baseret på en båndoptagelse.

Interviewer: ”Hvis du kunne få en ghostwriter til at skrive dine bøger for dig, hvad ville du så selv lave?”

Lise Bidstrup: ”Så ville jeg ikke have noget at lave. Jeg kunne ikke forestille mig at lave andet.”

I: ”Er der en bog som du gerne

vil skrive en gang, men som du ikke kan skrive lige nu, fordi det kræver at du lige får tænkt lidt mere over det?”

LB: ”Nej. Når jeg får en ide som jeg gerne vil skrive om, så skriver jeg om den. Men mens jeg skriver går jeg stadig og får ideer til nogle andre bøger. Dem noterer jeg så i en lille notesbog. Der er en del som jeg godt kunne tænke mig at skrive, men der er ikke nogen af dem som er klar til at blive skrevet endnu. Der går lang tid fra jeg får den første ide til jeg kan sætte mig ned og skrive.”

I: ”Det er noget du planlægger i

lang tid, hvordan bøgerne skal være?”

LB: ”Ja, det er det. Der kan sagtens gå et år, hvor jeg tumler med den i baghovedet, mens jeg skriver på noget andet. Når jeg bestemmer mig for at den er moden til at jeg kan tage hul på den, sætter jeg mig ned og skriver en meget stringent synopsis.”

I: ”Det er kapitel for kapitel?”

LB: ”Ja.”

I: ”De kapitel-overskrifter du har, er måske nogle der stammer fra synopsisen?”

LB: ”Nej, dem finder jeg faktisk først på når kapitlet er skrevet. Synopsis er en kort oversigt over hvert kapitel, så jeg hele tiden kan holde den røde tråd. Det der står i kapitlerne er noget jeg fantaserer mig til når jeg sidder ved computeren og skriver det.”

I: ”Havde du planlagt fra starten af at *Spiralen* skulle være en længere serie?”

LB: ”Ja. Hvis alt går vel, bliver den på fem bøger.”

I: ”Er det ligesom en vis anden fantasy-forfatter at du har det sidste kapitel til den sidste bog liggende derhjemme i en skuffe?”

LB: ”Nej, men jeg har skrevet synopsiserne til alle fem bøger. Mere eller mindre løst.”

I: ”Kan du fortælle lidt om det univers hvor *Spiralen* foregår?”

LB: ”Der er 14 planeter i *Spiralen*, hvor den midterste er en lille planet hvor Ældsterådet holder til. Det er dem der sørger for ro og orden i *Spiralen*. Beboerne i *Spiralen* er alle slags væsener, mennesker, elvere, alfer, gnomer, dværge og alt hvad man kan tænke sig af fantastiske væsener. Den måde de rejser fra planet til planet er ved at gå hen til den port der er på planeten. Når de træder gennem, kommer de til der hvor de har bedt portvogteren om at komme hen. Så portvogterne er en essentiel del af livet i *Spiralen*.”

I: ”Spiralens univers er helt adskilt fra vores univers. Er der en speciel grund til det?”

LB: ”Det var sådan historien var, da jeg fik ideen. At blande endnu en planet ind i *Spiralens* univers ville bare forstyrre handlingen. Der

behøver ikke at være noget menneske fra vores verden med i historien. Der er forskellige måder at lave et fantastisk univers på: Enten som i for eksempel min første bog *Den Grønne krystal*, med parallelle verdener hvor en fra vores verden rejser til den fantastiske verden. Det passede i den bog. Eller også kan man gøre det som i *Spiralen*, hvor der ikke er nogen normal verden. Og så kan man også integrere det fantastiske i vores verden, ligesom i for eksempel *Harry Potter*."

I: "Har du en bestemt forestilling om hvem dine læsere er?"

LB: "Nej. Jeg skriver ikke med læserne i baghovedet. Jeg skriver en bog som jeg selv synes ville være sjov at læse. Handlingen er noget som jeg synes kunne være sjovt. Ellers ville jeg jo ikke kunne skrive. Det ville i hvert fald være meget mere omstændeligt."

I: "Du bruger meget klassiske fantasy-væsener."

LB: "Det er meget nemt for eksempel at sige: Her er en varulv. Så har alle en ide om hvad det er. Når man skaber nye væsener skal man bruge lang tid på at forklare dem. Jeg har faktisk også selv skabt væsener, som for eksempel et dragegribbe-agtigt væsen fra den første *Spiralen*-bog. Men i min første anmeldelse stod der bare at det var en drage. Det er meget nemmere for læseren, når det er noget de

kan genkende.

I: "Hvordan skriver man en rigtig dårlig fantasy-roman?"

LB: "Som med enhver anden dårlig roman: Man lader være med at bruge sin fantasi. Ved bare at tage andres ideer og lave dem lidt om. Eller med et dårlig plot. Det er i hvert fald to måder."

I: "Kunne du forestille dig at du var endt med at skrive science fiction i stedet for fantasy?"

LB: "Selvfølgelig er jeg præget af det jeg selv har læst. Den første bog jeg kan huske at have fået læst højt, er *Ringenes Herre*. Jeg føler mig hjemme i fantasy og kan lide den evige kamp mellem det gode og det onde, som jeg synes er et godt tema. Hvis min forhistorie havde været anderledes, kan det godt være jeg havde skrevet science fiction. Og jeg kan godt lide science fiction-bøger og -film, men jeg ved ikke nok om alle de effekter der er i science fiction, til selv at kunne skrive."

I: "Josefine Ottesen fortalte at hun er inspireret af Joseph Campbell og hans *Hero of a Thousand Faces*. Har du selv en recept for den gode historie, du bruger når du skriver?"

LB: "Nej. Naturligvis er der nogle elementer som skal være i en bog for at den er læseværdig. Det er jo meget det som hun fortalte om at der skal være en udvikling med personerne og der skal være en modstander. Eventyr-modellen er en god grundsten, men man kan bygge romanen på så mange forskellige måder. Jeg har ikke selv et fast koncept, og jeg tror også at historierne kan blive lidt for ens og forudsigelige. Jeg prøver derimod at gøre dem forskellige."

I: "Er *Shozin Sølvhår* et forsøg på at ramme en bestemt målgruppe?"

LB: "Oprindeligt var det lidt tilfældigt at den endte i det format. Jeg kunne ikke gøre den lang nok til en roman. Og jeg tænkte: Hvad gør jeg så? Så fandt jeg på at skrive den som letlæsningsbog. Men det er samme målgruppe, bare dem som har lidt sværere ved at læse. Jeg har ikke taget højde for i handlingen at mindre børn skal kunne

læse dem. Der er lige så meget action, krig og kamp som i mine andre bøger."

Tilhører: (Spørgsmål om fantasy er børne- eller voksen-bøger.)

LB: "Josefine Ottesen sagde (i sit foredrag) at i udlandet ville hendes bøger være lige så meget voksen-bøger. Det tror jeg sådan set også mine ville være. Jeg sætter mig ikke ned for at skrive med det for øje at det er til børn, og gør heller ikke mit sprog lettere eller mine plots mindre komplicerede, for at tilfredsstille en bestemt aldersgruppe. Det ville også være at tale ned til børn, for faktisk kan de tit forstå hvad man skriver, selv om det er lidt svært. Voksne kan også læse bøgerne, hvis de kan lide sådan et univers."

I: "Har opfattelsen af fantasy som børnelitteratur noget med hovedpersonerne at gøre. At det ofte er børn?"

LB: "Bøgerne fortæller ofte om rejsen fra barn til voksen. Men det er jo lige så aktuelt for voksne som det er for børn. Så jeg ved ikke hvorfor det er sådan."

Interviewet foregik på Fantasticon i Valby d. 21. oktober 2006. Interviewer var Flemming R.P. Rasch. Siden interviewet har Lise Bidstrup blandt andet udgivet 3. bog i *Spiralen*-serien og en ny letlæsningsserie (som er anmeldt i dette nummer af Himmelskibet.)

EN KLASSIKER: RALPH 124C 41 +

Knud Larn

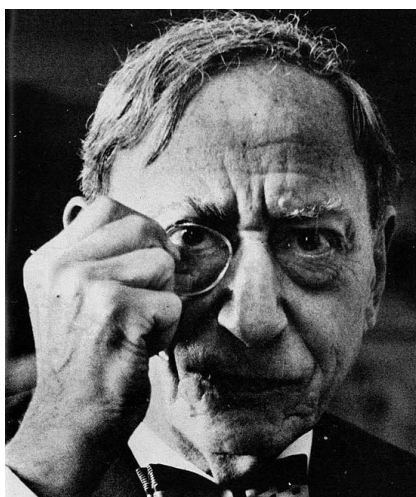
Science fiction-genrens fader og den oprindelige navngiver af genren, som vi hædrer gennem den årlige fan pris kaldet netop en HUGO, skrev verdens første *Hard SF* roman i 1911.

Hugo Gernsbacker (16 august 1884 – 19 august 1967), en driftig iværksætter fra Luxemburg, emigrerede i 1905 til USA og forsøgte gennem et hav af initiativer at tjene penge på den hastigt fremvoksende elektronikindustri – ikke mindst den nørdede del af den – med hjemmebyggede radioer og deslige. Mange påfund løb ud i sandet, men en del af de mange ideer var bæredygtige. Allerede i 1909 kunne Gernsback, som han nu kaldte sig, således stifte *The Wireless Association of America*, en interesseforening af radioamatører der i løbet af det første år talte over 10.000 medlemmer. For bedre at kunne præsentere sin specialforretning med importerede europæiske elektronikdele til alle disse kunder, begyndte Gernsback samme år at udgive et magasin, *Modern Electrics*, verdens første elektronikmagasin. Varekataloget blev forsynet med begejstringsskabende artikler om det sidste nye, og gode illustrationer sørgede for at sætte billeder på disse fremtidstanker. I 1912 kom endnu et magasin fra Gernsbacks hånd, *Electrical Experimenter*, fra 1920 kaldet *Science & Invention*. Disse blade gjorde sig bemærket med farvestrålende forsider og interne s/h-illustrationer af bl.a. Frank R. Paul, en illustratør der forstod at visualisere en mulig teknisk fremtid gennem enkle, men slagkraftige tegninger, og som skulle blive hus-kunstner på Gernsbacks senere regulære science fiction-magasiner. Gennem disse magasiner med lige dele annoncer og videnskabelig journalistik nåede Hugo Gernsback ud til en stor del af de hurtigt mere end 400.000 ra-

dioamatører i USA.

Da Gernsback, der jo var både udgiver og redaktør, pludselig stod og manglede stof til april 1911 nummeret af *Modern Electrics*, kastede han sig planløst ud i hvad der skulle være den første del i en længere serie af videnskabelig fiktion, føljetonromanen *Ralph 124C 41+*. I forordet til bogudgaven 14 år senere skriver Gernsback om ideen:

"I do not recall just what prompted me to write *Ralph*. I do recall I had no plan whatsoever for the whole of the story. I had no idea how it would end nor what the contents would be."

Hugo Gernsback

12 numre senere, i marts nummeret 1912, sluttede denne skelsættende fortælling. Alle forsiderne til *Modern Electrics* havde en lille illustration med Ralph i gang med at benytte et eller andet vidunderapparat som det pågældende nummers fortælling omhandlede. Det første nr. viste f.eks. Ralph i gang med at tale i *Telephot* – et personligt telefon-fjernsyn hvor man kunne se den man talte med direkte! En tanke der bare var så langt ude, indtil 3G-telefonerne pludselig landede i vore lommer. Selve historien blev introduceret i

Modern Electrics, April 1911 således:

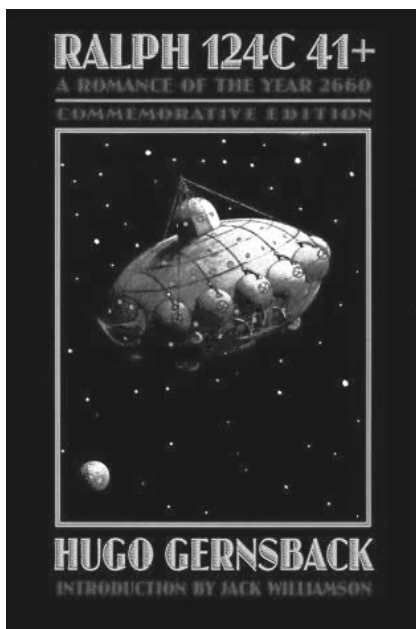
"This story, which plays in the year 2660, will run serially during the coming year in *Modern Electrics*. It is intended to give the reader as accurate a prophecy of the future as is consistent with the present marvellous growth of science. The author wishes to call especial attention to the fact that while there may be extremely strange and improbable devices and scenes in this narrative, they are not impossible, or outside the reach of science."

Selve plottet er banalt: Dreng møder pige, dreng redder pige fra en frygtelig skæbne, gentag efter behov, slut med en happy end. Plottet afsløres kun langsomt; først i den sidste tredjedel går det op for læseren hvad dette her egentlig handler om. Formentlig i takt med at Gernsback selv bliver klar over det. Men grundlæggende møder videnskabsmanden Ralph sit livs kærlighed i den schweiziske pige Alice. Mødet er dramatisk, han redder bogstaveligt hendes liv to gange vha. videnskabens triumf. Først over naturen (en lavine) og dernæst over ondskaben (en marsianer; dette er en ganske tidstypisk racistisk roman). Bogens klimaks skildrer videnskabsmandens endelige triumf over selve livet og døden, og forklarer titlens ordspil 'one to foresee for one'; en der hjælper og beskytter en anden. Men det er altså ikke plottet der er bogens største appeal, det er den ingeniørmæssige hittepåsomhed som Gernsback kaster ind i bogen. De første 9 kapitler består stort set af én lang opremsning af de videnskabelige gadgets som fremtidens New York (vi er i år 2660) kan præstere. Langt de fleste af disse gad-

gets er eller bliver i løbet af fortællingen opfundet af Ralph 124C 41+,

“one of the greatest living scientists and one of the ten men on the whole planet Earth permitted to use the Plus sign after his name”

selvom ingen af disse vidunderlige opfindelser ser ud til at have flyttet befolkningen i New York 2660 væk fra adfærdsmønstrene i New York 1911. Byen er under et teknokratisk diktatur hvor kunst, kultur og manerer ikke har rykket sig en tøddel siden 1911. Gernsback lover os at i takt med produktivitetsforøgelsen, forsvinder kriminaliteten, og penge-

Et nyere omslag til bogen

ne forsvinder når alt findes i overflod. Alligevel er alle gader og stræder konstant oplyst af hensyn til sikkerheden, og de to ærkeskurke er nøjagtig lige så slemme som i de bedste tegneserier. Disse fantastiske byer, hvor folk transporterer sig på skateboard-agtige genstande langs elektriske fortove og har adgang til alle disse gadgets, tvinger alligevel befolkningen til at måtte stresse af i de flyvende byer hvor der helt reelt ikke foregår en skid. Noget paradys er Gernsbacks verden netop ikke.

Men det er ikke det første man bemærker. Det er den konstante uskyldige lovprisning af disse nytti-

ge tingester, og den utrolige iverigdom som Gernsback lægger for dagen. De afdækker fint den ihærdighed og det talent hvormed Gernsback var i stand til livet igennem at se konkrete anvendelsesmuligheder for de videnskabelige landvindinger inden for elektronik og kemi. De sidste syv kapitler derimod er et mismask af en melodramatisk forfølgelses space opera. Plot endsige personkarakteristik er ikke grunden til at læse denne bog. Den KAN læses, og den er efter min mening også mere underholdende end sit (meget) dårlige rygte, men det er ideerne der driver den.

For sikke ideer! Gernsback opfinder helt selv radaren på side 152, noget ingen på den tid havde tænkt på. Faktisk mener nogle videnskabshistorikere at hvis man bare havde efterforsket ideen ud fra Gernsbacks bog, ville radaren have været virkelighed længe før den faktisk blev det. Der er oven i købet et fint lille diagram i fortællingen der viser hvordan radaren virker – et diagram der stort set passer på den rigtige radars indretning og funktion. På side 116 beskriver Gernsback fremstillingen af ‘artificial silk and wool’, en fremstillingsmetoder af rayon og nylon at man med rette kunne tilskrive patenterne til ham. Og det bliver ved, rustfrit stål opfindes på side 103, magnesiumlegeringer til brug for solide lastbærende letvægtskonstruktioner beskrives på side 29, tv-transmitterede teateropførelser udsendes på side 86, i øvrigt på storskærme. Automater med mad, drikke, osv. introduceres på side 89, indpakning i papirtynde metalark også på side 89, en elektrisk elevator beskrives på side 43, glas-møbler side 25, selvlysende stoffer på side 30, aviser lagres på mikrofilm på side 46, tungere elementer end uran beskrives på side 53, og listen fortsætter og fortsætter. I en så koncentreret bog er der selvfølgelig også ideer der IKKE fungerer (i hvert fald ikke endnu!). Vi har ikke bygget en subway mellem Paris og New York, og vi har ikke 100% kontrol over vejrsystemerne.

Vi VED at hjernen fungerer vha. elektriske impulser (side 48), men vi kan endnu ikke optage tanker og afspille dem som Gernsback forestillede sig som den naturlige udvikling af den forskning. Ej heller kan vi (endnu) lagre viden direkte vha. eksterne elektriske impulser ind i hjernen. Men vi bruger i dag blodtransfusion – en Gernsback-idé der skabte stor forargelse i lægekredse da fortællingen udkom. I samme medicinske boldgade er rygning skadeligt og forbydes for alle samfundets intellektuelle, og elektrochok bruges til genoplivning. Endelig rejser Gernsback i rummet vha. en tyngdekrafts-neutralisator, og han bruger megen plads på at beskrive de fysiologiske

Et ældre russisk omslag til bogen

og psykologiske effekter af rumrejser, noget der først kom ordentligt ind i science fiction mange år efter denne roman. Fælles for beskrivelserne af alle disse opfindelser er at de netop ikke som hos Wells ‘bare er der uden forklaring’ eller som hos Verne er enten helt forud for sin tid (= ubåden Nautilus) eller helt hen i vejret fysisk set (månerejsens metode). Nej, alle som én er de sande ekstrapolationer af konkrete videnskabelige fakta fra den tids forskning, omformet til regulær anvendt ingeniørkunst, ofte med diagrammer og tekniske specifikationer i teksten. Og de virker ikke altid korrekt; dette er ikke en utopi, men praktik. Så da Ralph ringer i

Telephot'en bliver han forbundet forkert, og dét sætter gang i begivenhederne. Derved fremstår *Ralph 124C 41+* som et meget ekstremt eksempel på den type realistisk OG teknologifikseret fiktion som Gernsback skulle gøre verdenskendt gennem sine science fiction-magasiner.

Læserne var nemlig begejstrede over dette nye og ville have mere. Gernsback efterlyste flere sådanne tekniske fiktioner i de kommende numre og ledte frem til den legendariske udgave af *Science & Invention* – "The Scientifiction Issue" – der var et rent fiktionsnummer. Populariteten af dette nummer fik Gernsback til at gå endnu videre og lancere et 100% scientifiktion-magasin på månedlig basis, *Amazing Stories*, fra April 1926. Langt de fleste forfattere der blev trykt i *Amazing* og Gernsbacks senere titler, lå betydeligt højere oppe på den litterære kvalitetsstige, men det var *Ralph 124C 41+*, med dens fokusering på teknologi, gadgets, og detaljerede 'videnskabelige'

forklaringer, der influerede genren og ledte frem til hele den subgenre vi i dag kalder Hard SF – fortællinger hvor videnskaben er væsentligere end fiktionen – og ledte frem til science fiction-genrens kendetegn igennem årtier som en fiktion bygget mere på ideer end på personer.

Ralph er hædret i utallige senere værker, hvor enten ideerne og/eller navnene indgår i kærlig hyldest. *Ralph 124C 41+* nævnes også i næsten alle oversigter over genrens historie, og Gernsback er igen og igen blevet interviewet omkring denne debutbog, som han på ingen måde er særlig begejstret for:

As the story developed from month to month there was the age-old scramble to beat the deadline – but somehow or other I always made it – usually under duress, finishing the installment at 3 or 4 AM on the last day. That the literary quality suffered painfully under such

continuous tour de force every month, there can be no question, but somehow the scientific and technical content came through unscathed most of the time.

Væsentligst er nok en af William Gibsons første noveller, "The Gernsback Continuum", der omhandler forskellene imellem Gernsbacks visioner i *Ralph* og den virkelighed der senere kom.

Er *Ralph* værd at læse i vore dage? Ja bestemt. Ikke kun fordi der her er tale om et centralt værk i genrens generelle historie, eller fordi dette ER det første Hard SF-værk – en subgenre jeg selv sætter stor pris på – men så sandelig også fordi alle disse ufattelige kreative ideer som værket sprudler med på hver eneste side er ideer, gimmicks, gadgets, og visioner som utallige senere forfattere har benyttet som deres clou. Denne roman er kilden, og den er meget mere læseværdig end dens i dag slette rygter antyder.

PATRICK LEIS VINDER VM

Den danske multikunstner (og Fantastik-medlem) Patrick Leis har vundet verdensmesterskabet i bodypaint.

På sin hjemmeside (<http://patrickleis.dk>) skriver Patrick: "For 10. år i træk blev der afholdt verdensmesterskab i bodypaint i Seeboden, Østrig under World Bodypaint Association. Jeg stillede op i 2005 og blev nr. 3 i den sværeste kategori (Special Effects) og var så med igen i 2007. Der var ca. 300 deltagere, men jeg lå først efter dag 1 og gik videre til finalen, som jeg også endte med at vinde. Det havde krævet enorme forberedelser at støbe maske og sætte hele showet sammen, men udover titlen som officiel verdensmester, fik jeg også juryens specialpris, så det var bestemt det hele værd."

Vi ønsker tillykke!

PROBLEMET MED DANSK SCIENCE FICTION

Flemming R.P. Rasch

Fra omtrent første gang jeg stiftede bekendtskab med dansk science fiction fandom, har jeg fået at vide at den kulturelle elite i Danmark hader science fiction. Det forlyder at ingen vil anmelde science fiction og at ingen af de etablerede forfattere vil beskæftige sig med det. Og det er ganske uberettiget, for vi ved jo alle (os fans) at science fiction litteratur er mindst lige så godt som anden litteratur. Lad os kalde det for teorien om Den Store Sammensværgelse.

For efterhånden mange år siden skrev Stanislaw Lem en artikel, hvori han beskrev science fiction som et håbløst tilfælde (med undtagelser). Ifølge Lem er de forfattere, der skriver science fiction, tvunget til at skrive i en nøje fastlagt genre og kan sjældent slippe af sted med at skrive originale ting, fordi deres læsere forventer noget bestemt. Forfatterne bliver ved at skrive de samme dårlige bøger. Og netop fordi det meste science fiction er så dårligt og uoriginalt, vil det aldrig opnå højere status. På tilsvarende vis vil en forfatter der én gang er blevet erklæret science fiction-forfatter altid blive anset for mindre interessant af den litterære elite, også selv om han lejlighedsvis skriver noget der ikke er science fiction. En forfatter, der ikke normalt skriver science fiction, kan derimod godt slippe af sted med at skrive science fiction. Det vil så blive anset for en slags litterært eksperiment, og ikke et fald i status til sf-forfatter. Lad os kalde denne teori for Håbløst Tilfælde.

Stig W. Jørgensen skrev en gang en artikel med titlen "Et rumskib er et rumskib er et rumskib". I artiklen forklarer han at et rumskib netop ikke altid er et rumskib. Det kan for eksempel være en metafor for noget andet. Det er en af de ting som sf ofte bruges til. Men noget andet,

som science fiction kan, er at fremtrylle en hel verden med ganske enkle midler. (Det klassiske eksempel er Heinleins sætning "The door dilated".) For at kunne værdsætte det, må man nødvendigvis forstå terminologien. Hvis man ikke ved hvad forskellen på en stjerne og en planet er, vil meget science fiction være ret uforståeligt. Og mange læsere gider ikke / orker ikke / vil ikke sætte sig ind i det.

Men læser man Stigs artikel til ende, finder man en pointe som måske kommer som en overraskelse for nogle science fiction-fans: Det er præcis det samme som science fiction-fans ofte gør med den øvrige litteratur: Læser et par sider af det, konstaterer at de ikke forstår det, og holder sig derefter langt væk fra det. Dette fænomen vil jeg kalde Nørd Kulturen.

Hvad passer så bedst på science fiction i Danmark? Jeg synes jeg kan se eksempler på både egentlige science fiction-forfattere og forfattere som ikke kaldes science fiction-forfattere, men alligevel skriver en del sf. Der skrives både god og dårlig sf, og ikke i udpræget

grad af en bestemt af de grupper. Somme tider bliver en god bog ikke ordentligt anmeldt, men jeg synes ikke det sker oftere for sf end for så meget andet litteratur. Der kommer en del science fiction som er meget smalt og genrefikseret, og som sagtens kan føres ind under Håbløst Tilfælde teorien. Og Nørd Kulturen findes da. Mange fans har ret snævre definitioner på hvad man vil beskæftige sig med. Hos nogle udvikler mange års skuffelse over andre menneskers manglende begejstring for sf sig til en tro på Den Store Sammensværgelse. Herefter indledes en stædig kamp mod den ikke-eksisterende fjende. Men generelt synes jeg at mange science fiction-fans er ganske fornuftige og har en bred tilgang til litteratur i almindelighed og science fiction i særdeleshed. Hvad man måske kunne ønske sig, var at flere forfattere og læsere indså de muligheder der ligger i at hhv. læse og skrive science fiction.

Hvad kan man så gøre ved det? For det første kan man undgå at tro på de her nævnte teorier. Det fører ikke til noget. Som Stanislaw Lem også indrømmede, er der mange undtagelser for det håbløse tilfælde. Og selv om den store sammensværgelse findes, bekæmpes den bedst ved simpelthen at ignorere den. Hvis man udelukkende læser fantasy og sf, kan man med fordel forsøge at sætte sig ind i noget af den anden gode litteratur der er skrevet. Når først man har indset at der faktisk ikke er noget stort problem med dansk science fiction, kan man gå i gang med at se på hvad der faktisk kunne gøres. Skal forfatterne have bedre kritik? Skal der skrives flere anmeldelser? Skal der laves flere science fiction festivaler? Skal jeg selv begynde at skrive sf?

FANTASTISKE FINLAND: FINNCON 2007

Tue Sørensen

NoFF kommer i gang

På initiativ af en vis Olav Christiansen lykkedes det endelig for dansk fandom at få Nordisk FanFond (Noff) op at køre i lille Danmark, så en dansk fan kunne sendes til en anden nordisk con og være med til at pleje fællesskabet mellem de forskellige nordiske landes fandom (hvad er 'fandom' i flertal? Fandoms? Fandomme? Fandom'er? Nå, men i sidste ende er vi jo alle i samme fandom – sådan da). Og det blev altså undertegnede som blev sendt til Finncon 2007, d. 13-15. juli, i universitetsbyen Jyväskylä, 200 km nord for Finlands næststørste by, Tampere – hvor Finncon 2008 i øvrigt vil blive afholdt. Vidste du at man kan flyve fra København til Tampere på sølle 80 minutter? Finland er ikke spor langt væk!

Science fiction og/eller anime

Finland har uden tvivl nordens største – og også yngste – fandom inden for samtlige væsentlige genrer. Deres festivaler, som er gratis, og arrangeret med masser af både offentlig og privat sponsorstøtte – samt masser af frivillig arbejdskraft – tiltrækker tusinder af fans, og der både skrives og oversættes fantastisk fiktion i langt større stil end her til lands. Tilbage i '70erne og '80erne var der f.eks. et SF-boom, hvor der hvert år blev udgivet en ny bog på finsk af de tre SF-giganter, Asimov, Clarke og Heinlein. Det var dengang, finsk fandom – nu og da også kaldet Findom – for alvor startede. Finncon er Finlands årlige fantastiske festival, dækkende alle de fantastiske genrer. Den afholdes sammen med/oven i en festival for anime-fans, Animecon, hvilket betyder at festivalområdet invaderes af horder – *horder*, siger jeg! – af unge piger (og enkelte fyre) i anime-kostu-

mer. Arrangørerne udtalte til afslutningsarrangementet om søndagen af der havde været 7500 besøgende på festivalen (imod 5-6000 sidste år), og jeg kan sige uden at overdrive at 90% af dem var anime-fans. De stod som sild i en tønde, og til den endelige cosplay-konkurrence i den store sal måtte der sættes tv-skærme op uden for salen, fordi alle ikke kunne være derinde (og Holy Heinlein hvor de ku' klappe og huje – det lød som en intergalaktisk børnefødselsdag!). Flere finske SF-fans udtrykte (uofficielt) irritation over at fankulturene ikke var lidt skarpere adskilt, men morsomt nok er det omvendte jo tilfældet i lande hvor fan-kulturene netop er mere fragmenterede; dér (dvs. f.eks. her) vil man gerne bringe dem tættere sammen! Løsningen må vel være en gylden mellemvej, hvor de forskellige fan-kulturer hverken er helt adskilte eller helt sammensmeltede, så man stadig kan pleje sine specifikke interesser, men samtidig krydspollinere hinandens kulturer. På den måde vil flere og flere komme til at tilhøre mere end én

fan-kultur – og det er et eller andet sted præcis dét, fandom handler om. Der er ikke meget sjov ved at være aktiv indenfor fandom hvis man kun interesserer sig for én begrænset ting (én forfatter, én tv-serie, etc.). Uden diversitet (og drikke) duer fandom ikke.

De nordiske fans

Norge var ikke repræsenteret blandt Finncon-gængerne i år, men udover mig selv deltog også Klaus Mogensen fra Danmark og tre *grand old men* fra Sverige; Ahrvid Engholm, Tommy Persson og Michael Pargman. I Finland kan det være svært at skelne svenske fra finner, da mange finner taler en del svensk, og der jævnligt opstår svensktalende enklaver af finske fans her og der (især omkring Ahrvid Engholm...). Men således fungerer svensk også som sprogligt og kulturelt bindeled mellem Finland og Skandinavien, og således mellem de nordiske landes fandom. Men der blev nu mest talt engelsk. Finske fans var der som sagt omkring 7500 af, omend de 'seje folk'; arrangørerne; the secret masters of fandom, selvsagt var lidt færre. To af de mest entusiastiske og hjælpsomme hovedarrangører var Irma Hirsjärvi og Eemeli Aro, og tilstede var også spændende bekendtskaber som Tero Ykspetäjä (finsk fandoms svar på Janus Andersen), og redaktør, anmelder, og conarrangør Jukka Halme (Finlands egen 'Christian Monggaard' – blot hvad angår litteratur og fandom i stedet for film – som interviewede æresgæsterne, og har skrevet en 'Findoms-historie'). Jeg stødte også ind i Finlands udvalgte Eurocon 2007-NoFF'er, Pasi Karpanen, som driver tidsskriftet *Cosmos Pen* for The Finnish Science Fiction Writers Association; et litterært magasin om, af og for både amatører og professionelle. Bladet er normalt på finsk, men Pasi gav mig et engelsk særnummer fra sidste års Finncon.

Fanfest på Café 68

Gæsterne

Æresgæsterne på denne Finncon var den amerikanske 'hard' SF-forfatter Joe Haldeman (f. 1943, ledsaget af sin kone og manager, Gay), SF/fantasy/horror/tegneserie/mainstream-forfatteren Elizabeth Hand (f.1957, USA), SF/horror-redaktør og antologist Ellen Datlow (f.1949, USA) og SF fanzine-redaktør Cheryl Morgan (UK), samt den hårdest arbejdende mand i finsk-svensk fandom, Ben Roimola (redaktør af det svensksprogede SF-fanzine *Enhörningen*). Derudover var der nogle mindst ligeså interessante 'Special Guests', nemlig SF/F-encyclopædist og kritiker John Clute (f.1940) – efter sigende den eneste mand i verden der kan leve af at anmelde SF, hvilket han gør i sin klumme "Excessive Candour" på sci-fi.com – hans kunstner-kone Judith Clute (begge fra Canada, men siden 1968 bosat i England), og endelig den britiske SF-forfatter, historiker, humorist og anime-encyclopædist Jonathan Clements (f.1971). Allesammen yderst interessante, intelligente og underholdende personligheder.

Panelerne: Fredag

Det meste af hvad der foregik på Finncon var naturligt nok på finsk, men der var også et engelsksproget spor, selvfølgelig centreret omkring de internationale æresgæster og Special Guests. Om fredagen var Cheryl Morgan (kendt fra det prisbelønnede online fanzine *Emerald City* – emcit.com – der stoppede sidste år, men stadig er arkiveret på nettet) ordstyrer på et panel om at skrive: "On writing: Borders between imagination and reality", hvor hun interviewede Joe Haldeman og Elizabeth Hand. Haldeman blev bl.a. spurgt om hvorfor han skriver 'hard' SF, og han svarede "I write hard SF because nobody else seems to be doing it." Han fortalte også om hvordan han som 14-årig i 1950'erne opfandt sit eget SF-rollespil om kolonisering af galaksen og spillede det med sine venner.

Cheryl Morgan fortsatte som ordstyrer på det efterfølgende panel: "The science fiction publishing scene," hvor Ellen Datlow, John Clute og Jukka Halme diskuterer genrens nuværende tilstand. De konkluderede at tendensen til genreudviskelse generelt er en god ting for litteraturen og skyldes at forfatterne har fået mere frihed til at skrive deres egne originale historier (bl.a. forårsaget af det voksende antal små

Panel om Robert A. Heinlein

forlag, som giver forfatterne bredere muligheder), men for den store læser skare kan genreudviskelse skabe forvirring ved at nedbryde de genrekriterier som mange læsere ellers forsøger at strukturere deres læsning efter. De snakkede også, på foranledning af publikum, om originale udgivelser på nettet, men mente at næsten alle omstændigheder omkring netudgivelse er upålidelige og reaktionerne på historierne værdiløse, fordi de er præget af en total mangel på redaktionel disciplin og fordi både historierne og reaktionerne kommer fra tilfældige mennesker som, hvis de har lyst, alt for let kan manipulere med anmeldelser og bedømmelser.

Panelerne: Lørdag

Det engelske lørdagsspor indledtes med et yderst underholdende program punkt med John Clute og Jonathan Clements med titlen "Dangerous messing with the fantastic in SF and anime." Clements stod for de humoristiske indslag, mens Clute kom med alle guld-kornene. Clute foreslog at vi skulle indføre en paraply-betegnelse for alle de fantastiske genrer: 'fantasticka'. Jeg sad selv og skulle lige til at foreslå nøjagtig det samme ti sekunder før han sagde det, for jeg erfarede jo til Eurocon 2004 i Bulgarien at de fantastiske genrer under ét kaldes 'fantastika' i de slaviske lande, og hvorfor ikke adoptere en betegnelse som allerede er i brug i det halve Europa? Clute sammenlignede dernæst 'fantasticka' med krudt, fordi det indeholder potentialet til at ændre verden. Han forklarede hvordan SF handler om at foregribe fremskridtet, mens fantasy og horror er en reaktion på at der allerede nu er for meget fremskridt. Han sagde at fantasy og horror altid handler om hovedpersonernes (eller forfatterens, eller læserens) dobbeltgængere, der engang er blevet ladet i stikken, og desperat forsøger at indhente det tabte.

Næste punkt var et interview med Joe Haldeman, foretaget af Jukka Hal-

me, hvor det bl.a. kom frem at Haldeman skrev manuskript til en SF B-film fra 1990: *Robot Jox* (IMDB rating: 4.1) – og nej, det var ikke ham der valgte titlen! Men han syntes at filmen er "okay for what it is", som man jo siger når man skal være overbærende... Halme afsluttede med at stille Haldeman en række simple spørgsmål, og til spørgsmålet "What is your least favorite word?" svarede han "George W. Bush!" Nøjagtig det samme svarede Ellen Datlow også da Halme interviewede hende på samme måde dagen efter.

Jonathan Clements holdt derefter et fremragende – og fremfor alt sjovt – foredrag med titlen "Wrong About Anime", hvor han kom ind på Vestens rolle i japanimationens udvikling; det viser sig at mange af de tidligste japanske tv-tegnefilmsserier blev til vha. amerikanske sponsoring, og adskillige serier er produceret specifikt til bestemte lande som godt kunne lide dem og bestilte flere episoder (*Dirty Pair* til Italien, f.eks.). Det viser sig også at den enormt udbredte japanske dille med kæmperoboter – en bølge som også er vendt tilbage til USA med film som *The Iron Giant* – i det væsentlige stammer fra en tidlig japansk oversættelse af Robert Heinleins *Starship Troopers*, som jo handler om soldater i store, klodsede kampdragter.

Panelerne: Søndag

Om søndagen skulle det handle lidt om os selv; "Our fandom is the best" hed et panel hvor finske Eemeli Aro, svenske Ahrvid Engholm, og danske undertegnede plus Klaus Mogensen skulle dyste om hvilket land der havde den bedste fandom. Så vi henholdsvis pralede og nedsablede hinanden med referencer til hvilket lands fandom begyndte tidligst, hvem der havde de bedste fanzines, de bedste conventions, de yngste fans, de værste skandaler, etc. Det var selvfølgelig altså sammen 'in good fun', så Eemeli endte med diplomatisk at give alle landene samme antal points. Panelet var ikke specielt velbesøgt; der var kun en 12-13 tilhørere, men ... det er vi jo så vant til fra vores egne cons!

Lige efter fandom-panelet var der et rigtig godt panel med titlen "Science and science fiction", hvor Joe Haldeman og John Clute diskuterede 'hard' SF, altså specielt videnskabeligt funderet science fiction, som – ofte med rette – anses af mange for at være den bedste og mest intelligente type SF. De

Besøg fra Futurama

to herrer kom med alle de mest definitive udtalelser om emnet: Haldeman sagde, “Hard SF is not about *accurate* science, but about the characters’ *attitude* to [what the book presents as] science!” Det handler ikke om rigtige videnskabelige fakta, men om en videnskabelig indstilling til tingene (et fremragende eksempel på en sådan SF-roman er Haldeman’s *Mindbridge*). Og Clute sagde: “To insist that SF should only feature known science is like saying that we shouldn’t write SF at all.” Så kaldt ‘hard’ SF skal altså heller ikke kun handle om den videnskab vi kender i dag, for så forsvinder hele den visionære, forudseende og spekulative del af genren. Fantastiske observationer som jeg er rørende enig med Haldeman og Clute om.

Efter dette panel signerede Haldeman bøger, og jeg fik signeret fire styks af ham (*All My Sins Remembered*, *Mindbridge*, *Camouflage* og *Peace and War*, som er en ny omnibus-udgave af *The Forever War*, *Forever Free* og *The Forever Peace*).

Det afsluttende panel om søndagen var “The Heinlein Legacy”, med deltagelse af alle æresgæsterne og the special guests. Heinleins forfatterskab og politik blev diskuteret i dybden, og vi hørte bl.a. hvordan Heinlein var Joe Haldemans største ungdomsinspiration. Cheryl Morgan indledte panelet med et kort foredrag der på humoristisk vis inddragede alle paneldeltagerne i Hein-

leins værker og eftermæle via kontrastfaktisk historie. Elizabeth Hand ville ikke være med i panelet fordi hun ikke brød sig om Heinlein, men endte alligevel med (fra tilskuerrækkerne) at prise Heinlein-novellen “All You Zombies”... Bortset fra det var der bred enighed blandt paneldeltagerne om at Heinlein var en stor og læseværdig forfatter, og også Jonathan Clements afslørede et indgående kendskab til forfatterskabet. John Clute – en stor Heinlein-autoritet – opsummerede med udtalelsen, “The more you look into Heinlein, the more difficult he is to pin down,” hvilket er den uomgængelige sandhed. Heinleins egen politik skinner ikke så klart i gennem i hans værker som man nemt kunne tro; han har altid et ekstra perspektiv i ærmet, så man aldrig er sikker på hvad mennesket Heinlein egentlig selv mener, og sandsynligvis ændrede hans ideologi sig i forbindelse med hans overgang fra sin første, meget frisisinde kone til sin anden, meget gammeldags og snerpede kone.

Festerne

Som altid på en god con var der fest hver aften. Torsdag var der schmoozing med æresgæsterne ved en sauna-hytte ved en sø udenfor byen, hvor jeg bl.a. snakkede med Jonathan Clements om hans Doctor Who tv-episode som aldrig blev til noget (den allerede legendariske *The Dark Palace*, a.k.a. *Engine of Virtue*) og fik en del at vide om hvordan

BBC arbejder (de køber 15 historier til en 13-episoders Doctor Who-sæson, fordi de ved at der sikkert går noget galt med et par af dem – og det gør der også). Da de krævede konstante omskrivninger, trak han ganske enkelt sin historie tilbage.

Fredag aften var der galleri-åbning for Judith Clutes malerier på Galleria Becker lige overfor universitetet. Dette blev efterfulgt af en længere bordhockey-konkurrence på den nærliggende restaurant-café Sohwi. Meget fanatisk.

Lørdag aften var der maskerade på en stilig café ved navn Bar 68. Dommerne skulle også selv være klædt ud, og Cheryl Morgan dukkede op som space-babe med strålepistol og det hele. Ben Roimola var også dommer, men havde glemt sit kostume... Jeg fandt desværre aldrig ud af med sikkerhed hvem der vandt, for det meste af maskeraden foregik indendørs, og jeg sad, ligesom mange andre, udenfor og snakkede med diverse fans. Men jeg tror at det var Bender fra Futurama, flankeret af Leela og Dr. Zoidberg, der vandt. Catwoman og Poison Ivy var også barmfagert tilstede. Ellers var det mest anime-kostumer.

Søndag aften, efter con’en var pakket ned, var der Dead Dog Party med mad og sauna – med tilhørende dyb, dyb, kold, kold sø – tæt på et skihopstede. Lækre, lækre omgivelser. Vejret var rigtig godt om torsdagen og fredagen – høj sol og varmere end i Danmark – men det regnede det meste af weekenden (dog ikke under maskeraden lørdag aften).

“See you next year!”

Det var en rigtig god con, og vi har helt sikkert lyst til at komme igen næste år. Vi blev også flere gange opfordret til at komme til næste års Å-Con i maj, og det kunne jeg bestemt også godt tænke mig. Hal Duncans vilde opførsel på Å-Con tidligere i år er allerede gået ned i nordisk fandom-historie som en af de helt store oplevelser. Men hvorom alting er; Finncon kan helt bestemt anbefales; landet er smukt, rent og granbevokset, vejret er ... ikke værre end herhjemme, og menneskene er sympatiske og gæstfrie, så tøv ikke med at tage af sted hvis du får mulighed for det. Finncon 2007 er forbi, men efter at have læst denne rapport kan du jo næsten hævde at du var med selv...

SNOWCRASH OG HVAD DER FULGTE

Niels Gjerløff

Vi er nu nået så langt siden udgivelsen af Neal Stephensons *Snowcrash* i 1992 at konturerne af hvilken betydning den har haft, er begyndt at vise sig. Forfatteren har i romanen lavet den ultimative hippe kombination af *Blade Runner* og en skaterfilm af *Spike Jonze*, idet hovedpersonerne er en hi-tech 16-årig skaterpige og en mandlig katana-bevæbnet hacker. Alene titlen til *Blade Runner* lader til at have inspireret ham – 'Blade' henvisende til både sværd og skatermiljø, og 'Run' er noget figurene gør i det meste af bogen. Vores 'helt' har det nok sejeste navn på en romanfigur, jeg nogensinde har set – Hiro Protagonist – nuff said...

Vi befinder os i et fremtidsscenario, der i en eller anden forstand er en videreudvikling af det som William Gibson lancerede i *Neuromancer*-trilogien, hvor den væsentligste ændring er et skift i den grafiske brugerflade i cyberspace. Brug af avatarer – en visuel repræsentation af ens personlighed i cyberspace (*Metaverse* i Stephensons terminologi) – spiller en væsentlig større rolle end hos William Gibson, der mest brugte cyberspace til kommunikation med kunstige intelligenser og andre computere.

Stephensons version af 'cyberspace' har været en kolossal inspiration for det overhypedede Second Life (da der allerede er problemer med spam, fusk, censur, opgraderingsproblemer og pengeproblemer mm, forventer jeg personligt, at det nok går i sig selv igen). Et væsentligt problem for Second Life er, at den software der kører stedet, er dybt forældet (4 år gammelt...en evighed i software), og hvis mere end 70 avatarer er samlet på et sted i Second Life, så falder hastigheden i 3D-universet til sneglefart. Det allerstørste problem er dog at meget få har en idé om hvad i alverden man skal bruge det

til, at man kan skabe en figur der render rundt i et 3D-univers på nettet. Selvom man har indført penge med en fast vekselkurs til 'rigtige' penge, har det bare medført, at de primært bruges på mere eller mindre skumle former for hasardspil og folk der leger yderst fantasifulde sexlege. Problemet baserer sig primært på at softwaren sætter alt for mange begrænsninger i stedet for at tilbyde muligheder og at deltagerne stadig kun bare er en grafisk repræsentation. Dette er imodsætning til bogens Metavers, hvor der er total immersion (næsten alle sanser s(t)imuleres), og der kan programmeres nye muligheder af de enkelte deltagere (Vores helt render f.eks. også rundt med sine sværd i den virtuelle verden, der kan slå andre 'ihjel' så de ryger ud af Metaverse). Det pudsige er dog, at et relativt stort antal firmaer og diverse organisationer har brugt og stadig bruger millioner af rigtige dollars på at etablere sig i Second Life. Man må formode, at ingen vil gå glip af det næste vækstområde på internettet, hvor tingene jo rykker i uforudsigelige retninger, men jeg har mine tvivl til dette stykke softwares levedygtighed. Både det fiktive begreb web 2.0, der er en noget svævende definition af et endnu mere brugerstyret internet, og et open source-baseret projekt kaldet Croquet Project ser dog mere lovende ud i forsøget på at skabe et brugbart 3D-univers til internettet, der også vil have praktiske anvendelsesmuligheder inden for eksempelvis uddannelse og simulationer. En anden mulighed er at det forskellige software, der findes til netmeetings og collaborations, udvikler sig i retning af et Metaverse. Dømt ud fra salget af *Sims*-spil, der basalt set er en offline-version af et virtuelt dukkehus uden interaktivitet, er der efter min mening et stort po-

tentiale i et 3D-univers på internettet. Der i hvert fald ingen tvivl om, at millioner af mennesker med stor fornøjelse bruger oceaner af tid på at sidde foran skærmen og lege med virtuelle skabninger, men før vi får en teknologi der giver adgang til mere end audiovisuelle stimuli, får vi nok ikke et ægte Metaverse.

En anden væsentlig nyskabelse i romanen er programmet Earth, som Google stort set har gættet med deres Google Earth, Google Maps og Gapminder.org, som stille og roligt bliver løbende udbygget med flere og flere funktioner i form af geologiske, geografiske og demografiske data. Komplet med GPS-funktionalitet og data for infrastrukturen i det område man kigger på, er vi meget tæt på det Earth-program som skildres i romanen, bortset fra at det også kunne vises som hologram og havde en indbygget hjælpfunktion.

Ordet *Snowcrash* refererer til en computervirus, der også manifesterer sig fysiologisk ved at invadere både avataren og personen bag. I undersøgelsen af denne virus kommer vores to helte på sporet af en global konspiration, der går helt tilbage til myten om Babelstårnet, og vi får en omfattende udredning om semiotik, neurolinguistik og betydningen af sprog. Samtidig får vi en fantastisk beskrivelse af et samfund, hvor regeringsmagterne smuldrer, firmaerne har selvstændige penge og agendaer i en global økonomi og bizarre religioner forøger deres magt. Vi møder forfølger-skurken Raven, der er i symbiose med en brintbombe på sin motorcykel, The Rat-Thing Fido – en cyborg-hund med eksistentielle problemer – og mange andre.

Vi har altså her at gøre med en født klassiker, der trods alt ikke er helt forældet endnu, og til alle der ikke har læst den endnu, er opfordringen hermed givet videre.

ANMELDELSER

Dværge i Terra 1-4

Lise Bidstrup
Facet 2007

Denne serie på fire hæfter er ligesom Bidstrups serie om *Shozin Sølvhår* skrevet med meget stor skrift og ikke ret mange sider. Meningen er vist at mindre børn skal blive mindre overvældet af den end af mursten som Harry Potter. Det med den store skrift i børnebøgerne har jeg aldrig helt forstået, men det må vel være noget med at dem der evt. skal læse bøgerne op for børnene kan gøre det uden for mange optiske hjælpemidler. Nok om det.

Forsiderne har Patrick Leis stået for, som med vistnok alle de foregående af Lise Bidstrups bøger. De er enkle, men ganske gode til at lede tankerne hen på bøgernes fantasy-univers. Dragen på bog 2, *Oprørernes Oase*, er en klar favorit.

Samme drage er en af hovedingredienserne i plottet. Der er i det hele taget kun fantasy-væsener med, som er velkendte andre steder fra. Men jeg synes faktisk det er en styrke, da meningen er at bøgerne skal være lette at læse. Læseren forstår umiddelbart hvilke væsener det er, i hvad fald hvad angår læsere der kender fantasy-genren.

Historien starter med at nogle børn kidnappes på magisk vis af nogle dværge, der bor i kæmpestore huler dybt nede i jorden. Plotmæssigt viser det sig at give en hel del mere mening end man umiddelbart skulle tro. Børnene har nemlig noget som dværge mangler. I løbet af de fire bøger får vi

præsenteret dværgenes rige, eller riger, og børnene bliver involveret i både en lokal konflikt, og en mulig konflikt med menneskene oppe på overfladen.

Det hele er ganske elegant delt op i fire dele, som passer med de fire bøger: Introduktion af den ukendte verden, opbygning til den store konflikt, selve den store konflikt og endelig efterspillet. Hver

bog er så igen delt op i 8-9 kapitler, med en overskrift der fortæller noget om handlingen i det pågældende kapitel. Plottet er måske ikke dybt originalt, men det er effektivt håndværk, med tilpas mange overraskelser og ting der står på spil for personerne, til at det er spændende læsning.

På den negative side kan jeg måske nævne at personerne er en anelse for tyndt beskrevet. Stilen lægger ikke op

til at der skal være meget lange beskrivelser af noget, men nogle ganske få individuelle træk kunne have gjort personerne mere levende.

Der er også andre ting som jeg tror med fordel kunne have været uddybet lidt. For eksempel er der stort set intet om dværgenes historie, og kun ganske lidt om deres underjordiske rige. En lille smule mere havde ikke gjort noget, for jeg synes at det mærkelige sted den forgår er en af historiens styrker. Det trækker dog ikke ned på helhedsindtrykket – at det er nogle ganske velskrevne små bøger med et meget effektivt plot.

Flemming R. P. Rasch

Supernatural Literature of the World: An Encyclopedia

S. T. Joshi &
Stefan Dziemianowicz
Greenwood Press, 2005.
Indbundet, 3 bind, 1424 sider
\$ 299.95, ISBN 0-2313-32774-2

For 2000 kr Horror

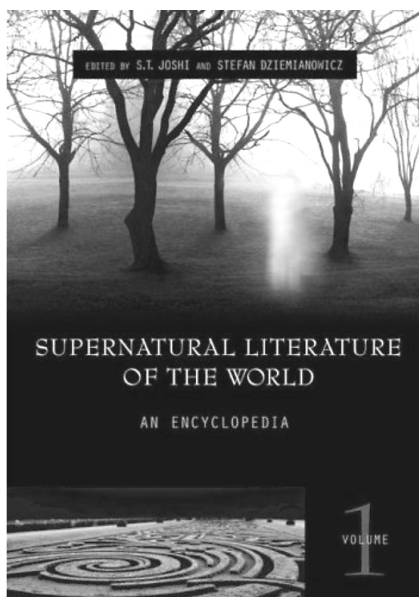
Hvad gør man når man har alt det sædvanlige litteratur i en genre og gerne vil længere ned i genren? I science fiction er det jo nemt. En lang lang række af forskere har først i fanzines, siden i professionelle akademiske tidsskrifter og i utallige bøger trevlet genren og dens fremtrædelsesformer igennem på kryds og tværs. Derfor kan man stort set alle steder fra blive ledt yderligere mange steder hen. Der er altid en eller anden med en anden vinkel der kan åbne nye veje for den nysgerrige. Fantasy kom lidt senere i gang, men er efterhånden også ganske solidt dækket af både fans og forskere. Specielt i de sidste 20-30 år er det blevet legitimt at forske dybt i fantasy og dette har affødt en række spændende udgivelser. Men hvad så med horror? Hvor vender man sig lige hen hvis man vil vide mere – meget mere – end blot noget om de almindeligste titler?

For så vidt man 'kun' er interesseret i de klassiske titler, er H.P. Lovecrafts banebrydende "Supernatural Horror in Literature" fra 1935 kort og præcis. Den er stadig mit første opslag i subgenren og er stadig lige oversigtsskabende. Skal jeg bare finde en (ældre) forfatters titler, griber jeg gerne til E.F. Bleilers unikke *The Checklist of Fantastic Literature* fra 1948. Men begge disse er jo ubrugelige ift alle de nyere forfattere (Koontz debuterer i 1965, King først i 1974). Her er Bleilers tobindsværk *Supernatural Fiction Writers* fra 1985 et must.

Den bør – sammen med Jack Sullivans *The Penguin Encyclopaedia of Horror and the Supernatural* fra 1986, der fokuserer mere på film og anden populærlitteratur – stå på hylderne i alle horrorbiblioteker. Ja, der er nyere værker også, men de reproducerer stort set kun dele af disse centrale værker og udelader ofte mere end de gavner ved at have de yngre forfattere med.

(Et særligt kapitel er S. T. Joshis *Sixty Years of Arkham House* som jeg købte billigt for et års tid siden gennem Thomas Winther og som i den grad har åbnet mit samlerhjerter for Arkham Houses unikke udgivelser. Desværre er jeg ikke ene om denne interesse: på den sidste auktion jeg deltog i over Arkham ting, løb det meste op i hundredevis af dollars pr titel. Men de erhvervede titler der lige så stille er ved at indtage et hjørne i biblioteket, har præsenteret mig for forfattere og værker som har forklaret for mig hvorfor horror blev til den væsentlige subgenre den blev til. Jeg er ikke så begejstret for King & Co. Jeg har svært ved at se det anderledes i den skabelon ift. en Tom Clancy eller anden thriller-skabelon. Og savner tit science fictions samfundsrevsende og generelt litterære kvaliteter. Men de tidlige pionerer har såvel litterært bid som original ide. Det er en fornøjelse at læse. Dermed blev Joshis bog – der varmt kan anbefales – til et dyrt, men kærligt bekendtskab).

Nu har selv samme Joshi udgi-

vet det værk jeg har søgt efter længe. *Supernatural Literature of the World: An Encyclopedia* er netop udkommet på Greenwood Press i sine tre statelige bind. I alt 1424 sider til små 2000 kr. En stab på 66 personer har skrevet de over 1000 opslag, der er på mellem 250 og 3000 ord hver, alt efter hvor betydende forfatteren er for genren. Ud over en alfabetisk gennemgang giver værket også mulighed for tematiske læsninger, som fx nationale horror litteraturer og motiviske læsninger, fx vampyrer eller forbandelser. Over 700 forfattere har hvert sit opslag, ofte med flere underliggende opslag, altså langt langt over Bleilers 148 forfatterskaber i to bindsværket. (King har fx også et separat opslag om Carrie). Det favner dejligt bredt: Fra H C Andersen over Dante til Borges og Shakespeare – og så kan man falde i staver over hvordan horror blev til horror. De klassiske er der også: Fra Lovecraft til King, og så er der mere end 200 for mig fuldstændigt ukendte forfattere med få værker bag sig i genren. Altså en sand guldgrube for en der vil dykke længere ned i denne subgenre. Værket er eksemplarisk overskueligt og har tre indekser. Et 131 siders generelt indeks, såvel som et indeks over fiktive personer og (tak for det!) et indeks over motiver. Værkets begrænsning ligger udenfor det litterære. Næsten ingen andre fremtrædelsesformer end den boglige er med – hvilket også klart fremgår af titlen – til gengæld er titlens 'World' godt forsøgt realiseret med 14 forskellige nationale horrorlitteraturer repræsenteret. Nu skal vi vel bare have overalt Thomas Winther til at skrive en artikel om dansk horror til andenudgaven...

Knud Larn

Kosmorama

Tidsskrift for Filmkunst og Filmkultur

Tema: Den Fantastiske Film

Nummer 231, 49. årgang

200 sider, stor paperback

DFI 2003, Dkr 175

ISSN 0023-4222

Der var en gang for mange år siden hvor jeg var fast læser af *Kosmorama*. Dette fantastiske filmtidsskrift hvor man for alvor går i dybden med filmanalyser, kontekster og intellektuel refleksion. Det har dog været mange år siden jeg sidst var forbi et nummer, så meget står der jo heller ikke om science fiction i det. Det var jo ikke filmkunst dengang jeg læste filmvidenskab. Men det har ændret sig. En ven gjorde mig opmærksom på nr 231, fra sommeren 2003, der er et temanummer om Den Fantastiske Film. "Nok noget for dig, Knud!" som der kort stod i mailen. Da jeg alligevel skulle forbi Filmhuset for at samle en kopi af stumfilmen *Himmelskibet* op til brug for en science fiction-festival i den francophone del af Canada, fik jeg lige taget temanummeret med hjem. Dét er jeg rigtig glad for!

Kosmorama ligner sig selv. OK, det er skiftet fra magasinformatet til det stadigt mere populære 'bogformat', heldigvis i en 'oversize' der gør billedmaterialet rimeligt, men stadig ikke perfekt. Hvornår lærer folk at fotografisk æstetik gør sig bedst i stort format? Hvad er der egentlig galt med et filmblad indbundet som bog, med et par hundrede sider og i (mindst) A3 størrelse? Nå, men det intellektuelle niveau holdes og de dybdegående analyser leveres fortsat. Egentlig skønt at vi lever i et land med kun 5 millioner indbyggere og så alligevel kan opretholde et teoretisk tidsskrift på internationalt niveau. Men det kan vi jo – endda på flere fronter, tænk bare på SFCs intellektuelle science fiction-tidsskrift *Proxima*, der to gange om året leverer science fiction-forskning på internationalt niveau – og så på dansk! Dem der ikke abonnerer går VIRKELIG glip af noget...

Kosmoramas temanummer er altså helliget den fantastiske film og i *Kosmorama*-redaktionens definition dækker dette fra det åbenlyst analyserbare (*Alien*, *Ringenes Herre*, *Harry Potter*, *Star Wars*, *ET*, *A.I.*), over de interessante perspektiveringer (Melies visioner, animationsfilm som principiel fantastisk, og den gale videnskabsmand som

æstetisk fænomen) til de absolutte guldkorn (det fantastiske element i filmgenrens evolutionshistorie og Todorovs teoretiseren over tvivlen som kernepunktet i al fantastik). Ikke lige et 200-siders nummer man bliver færdig med på en uge, der er rigeligt stof til eftertanke i alle artikler. Denne omtale kan da heller ikke gøre det vægtige nummer retfærdighed, men må nøjes med et punktnedslag i disse kategorier.

For at tage fat i det mindst iøjnefaldende emnevalg, så angriber Brian Petersen i artiklen "Skumringszonen" – efter en kort introduktion til Todorov – først film som *Les Diaboliques* (Clouzots 1955), *Vertigo* (Hitchcock 1958), *Cat People* (Tourneur 1942), *Rosemary's Baby* (Polanski 1968) og *The Blair Witch Project* (Myrick & Sanchez 1999). Dette sker for at etablere en kildemæssig referenceramme for underopdelingen af Todorovs hovedteori om at fantastik i virkeligheden er det metafysiske eventualitet. Derved adskiller fantastik sig klart fra religiøs litteratur t.eks., hvor den metafysik er faktuel i tilhængernes optik. Altså er fantastik ikke en genre per se, men skal lokaliseres i grænselandet mellem det uhyggelige og det vidunderlige, i en eksalteret læseroplevelse, hvor læseren tøver mellem to sandsynlighedsscenarioer og mulige udfald på historien. Alt efter udfaldet underopdeler Todorov denne signifikante tøven i hhv. den fantastisk-uhygge og den fantastisk-vidunderlige film. De to første filmeksempler tilhører den førstnævnte kategori, de tre sidste den sidstnævnte. Brian Petersen går videre, og gennem filmen *The Innocents* (Clayton 1961) – en filmatisering af Henry James' roman *The Turn of the Screw* fra 1898 – påvises den afgørende forskellighed mellem litteratur og film. James' roman er selv af Todorov brugt som et klart eksempel på en tvetydighed der bevares uforandret fra første og til og med sidste sætning. Dermed er bogen klart fantastisk i Todorovs optik, uden at falde til nogen af 'siderne' uhyggelig/vidunderlig. Men hvad med fil-

mudgaven? *The Innocents* holder sig strengt til bogen, men pga filmmediets iboende visualitet, bliver det fantastiske element IKKE til en tøven, en formodning i beskuerens sind. Filmfortælling kan ikke modulere det repræsenterede grammatisk og benytte imperfektum som et fortælleteknisk virkemiddel for at skabe usikkerhed om det overnaturliges virkelighedsstatus, men må forholde sig til – igen – at seeing is believing.

De film der balancerer på knivsæggen mellem de to udfald for den inhærente tøven udmærker sig oftest ved en upålidelig narration, f.eks. i *Don't Look Now* (Roeg 1973), hvor den gådefulde spænding flytter sig fra handlingsplanet til fortælleplanet. Beskueren må selv stykke sin fortolkning sammen af flere indbyrdes modstridende oplysninger. Væsentligt i denne argumentække er nødvendigheden af fraværet af narrativ closure. En entydig afslutning vil ikke bare afslutte handlingssporet, men vil også lukke den fantastiske tøven.

DET er forklaringen – ifølge Brian Petersen – på at tv-serie-mediet er så velegnet til fantastik, artiklens centrale clou. Hvad enten der er tale om det egentligt overnaturlige eller en ikke nærmere definerbar narrativ tøven i et gådeplot. Den serielle fortælleform indebærer netop en opløsning af det traditionelt afsluttende plotelement, en konstant udsættelse af closure. Den tøvende sindstilstand strækkes derved i tid, del efter del. Vi får afsluttede delplots, men hhv. den traditionelle fortællebue eller hvad-nu-hvis-kontrakten med tilskuerne, de to principielle fortælleformer i tv-serierne manøvrerer hele tiden den egentlige closure udenfor rækkevidde. Med eksempler fra *X-files*, *Star Trek* og *Buffy* argumenterer Brian Petersen effektivt for hvorfor disse serier netop KAN blive ved og ved og viser hvordan 'ikke-fantastiske' tv-serier som *NYPD* og *Homicide* benytter samme tøvende formel for at holde på seerne. Som i alt godt akademisk arbejde afslutter Brian Petersen sin koncentrerede artikel med udførlige kildeangivelser så

man selv kan forfølge egne spor efter læsningen.

Der er 11 andre artikler af samme kaliber i temanummeret som ganske varmt kan anbefales alle filminteresserede (med en rimelig IQ) der gerne vil dybere ind deres yndlingsfilm og disses æstetiske kontekst. Jeg? Jeg skal have fat i Tzvetan Todorovs *Introduction a la Literature Phantastique* (Paris 1970) – der i øvrigt lige er genudgivet på dansk af Klim...

Knud Larn

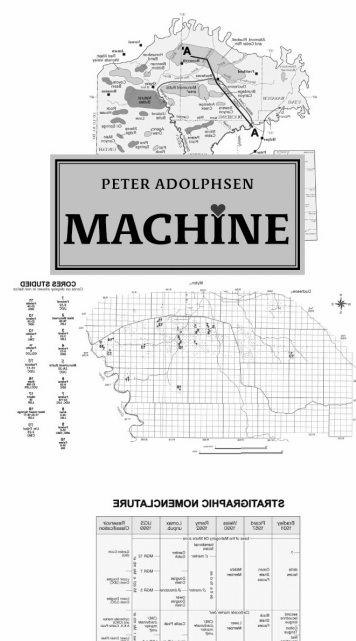
Machine

Peter Adolphsen

Roman, Samleren 2006

Peter Adolphsen debuterede i 1996 med samlingen *Små Historier*. I denne og efterfølgeren *Små Historier 2* eksperimenterede han med kortprosaformen og bevægede sig ofte i retning af det fantastiske. I 2003 kom så *Brummstein*, en roman på et stykke under romaners sædvanlige længde, men ikke desto mindre en roman i formen. Her fandt Adolphsen frem til en fortælleteknik, hvor han brugte naturvidenskabelige facts og iagttagelser som en del af fortællingen. Samme teknik bruges i hans seneste roman *Machine*.

Efter en indledning der strækker sig tilbage til universets skabelse,

møder vi en lille urhest, der ender med at blive en del af et jordlag, som senere omdannes til olie. Det fører så frem til en handling i nutiden, hvor olien pumpes op af jorden, og hvor urhestens hjerte, som nu er blevet til en dråbe olie, spiller en vigtig rolle.

Hvor *Brummstein* mest handlede om den tid der var før det moderne samfund for alvor kom i gang, er vi i *Machine* det meste af tiden i sidste halvdel af det tyvende århundrede. På urhestens/oliedråbens vej følger vi nogle mennesker, hvis liv bliver flettet sammen med denne besynderlige hovedpersons historie.

Det er et af science fiction-litteraturens virkemidler at anvende den naturvidenskabelige terminologi til at give læseren indtryk af en meget fremmedartet verden. Hos Adolphsen anvendes det samme virkemiddel til at anskue den velkendte verden på en ny måde. Det giver ham lejlighed til at filosofere over mangt og meget. Hovedtemaet i *Machine* er tilfældet eller katastrofen i kontrast til det forudsigelige. Da for eksempel en af personerne kommer ud for en alvorlig ulykke, er det der sker et resultat af et nøje forudsigeligt forløb, med en stålwire der har været i gang med at briste i årevis. Men set fra hans synspunkt er det noget tilfældigt, pludseligt og katastrofalt. Ligesom i *Brummstein* ligger der en metafiktion under overfladen her: Hvad der sker i en bog er jo i bund og grund forudsigeligt, da ordene er skrevne, men for læseren opfattes en handling som en blanding af det tilfældige og det forudsigelige.

Generelt fungerer Adolphsens ofte meget akademiske og tekniske sprog ret godt, men nogle steder bliver det lidt for meget. Jeg synes heller ikke *Machine* når helt op på det mesterlige niveau som *Brummstein* havde, men det er alligevel en overordentlig velgennemtænkt og velskrevet roman, som ikke spilder nogen ord på overflødig snak. Kan anbefales til alle der gerne vil læse bøger som er lidt anderledes end de fleste andre bøger.

Flemming R.P. Rasch

Sunshine

Film, 2007

Solen er symbolet på liv. Omtrent det stærkeste der findes. Så den mest spektakulære redningsaktion man kan forestille sig må være at redde solen fra at dø. Det er udgangspunktet i Danny Boyles film *Sunshine*.

Vi får stort set intet at vide om hvorfor Solen er ved at dø. Og ikke ret meget at vide om hvordan den skal reddes. Det er et præmis for filmen, som man må købe for at kunne få noget ud af at se den. Kender man en smule til astrofysik, lyder det ikke som et sandsynligt scenarie at Solen skulle dø i en forholdsvis nær fremtid og heller ikke rimeligt at et nok så stort menneskeskabt apparat skulle kunne genstarte den. Men helt usandsynligt er det heller ikke, processerne der foregår inde i en stjerne er fak-

tisk meget komplekse og svære at forstå, så efter lidt tøven åd jeg ideen.

Historien er altså: Flyv dimsen ind i Solen og aktiver den. Dimsen er en slags gigantiske bombe, hvortil der er fastgjort et rumskib med en besætning, som har en mulighed for at vende tilbage til Jorden ved at koble en sektion af rumskibet fra. Besætningen har været over et år undervejs. Og er begyndt at opføre sig som folk der har været spærret inde så længe nu en gang

vil gøre det, lidt sært.

Så kommer benspændet ind: Man opdager signaler, som viser sig at stamme fra en tidligere ekspedition med samme mål, som man troede var gået tabt. Skal man nu prøve at lægge kursen forbi dette rumskib eller ej? Sagen er nemlig den at chancen for at bomben virker ikke er særlig stor. Og med to bomber vil chancen være den dobbelte.

Forbindelsen tilbage til Jorden er afbrudt på grund af solvinden, så man kan ikke få råd derfra. Man vælger da at lægge kursen om, og derefter begynder tingene at gå galt. Én efter én falder besætningen fra på grund af uheld, og på grund af noget de finder om bord på det andet rumskib. Efterhånden daler deres chancer for nogensinde at nå tilbage til Jorden, og derefter for overhovedet at fuldføre missionen.

Forði Boyle har valgt at starte filmen da ekspeditionen er nået næsten frem til Solen, er der spænding på lige fra starten. Man bombarderes med imponerende flotte billeder af rumskibet, Solen og besætningen, mens de kæmper for deres personlige overlevelse, og dermed også hele menneskeheds overlevelse. Efterhånden som de kommer nærmere afslutningen, kommer mere filosofiske og religiøse temaer ind over: De bliver først slået an af den lidt excentriske psykolog, som taler om Solen som en slags åndeligt fænomen. Han vil så tæt på som muligt og se Solen.

Da psykologen dør (beklager en lille spoiler) overtages hans rolle som formidler af Solens åndelige egenskaber af en anden. I starten ved de blot at det er en som er blevet gal og myrder de andre. Men de ved ikke hvem det er. Da denne helt gale person omsider giver sig til kende, er rumskibet nået meget tæt på sit mål, og nu skal både denne uhyggelige modstander samt Solens stråling overvindes længe nok til at bomben kan detoneres. Og filmen skrues efterhånden op til et vanvittigt tempo. Om det lykkedes at få bomben detoneret og redde verden, vil jeg så ikke afsløre her.

Rundt omkring i filmen bruges

scener, der tydeligvis er hentet fra andre science fiction film, i særdeleshed 2001, *Aliens* og *Solaris*. Men de tilpasses elegant ind i filmens handling, og det at man kender scenerne vendes til den styrke det er at man kender dem og hvad de indebærer. Eneste minus jeg har ved filmen er nogle irriterende tekniske detaljer: Ideen med bomben kunne have været forklaret bedre, radioforbindelsen til Jorden afbrydes alt for tidligt, det burde have været brændstof, ikke ilt-forsyningen som var den knappe ressource, samt en lang række andre detaljer, hvor man ville have haft nytte af at lytte til en god konsulent. Godt nok vil mange af de detaljer ikke blive bemærket af de fleste som ser filmen, men for en science fiction-fan som mig, der faktisk er glad når man forsøger at sprænge genren, er det irriterende at de ting så ikke er i orden.

Flemming R.P. Rasch

Metropolis

Film, 1927

Instruktør: Fritz Lang

Musik: Art Zoyd (live på Islands Brygge v. Silo52, 01-08-2007)

Jeg må understrege at her virkelig er tale om et mesterværk, og filmen vil være kendt og elsket af sci-fi-fans fra hele verden. De eneste der er tilbage at overbevise, er folk der tror at så gamle film kun er interessante af historiske årsager. Men *Metropolis* holder hele vejen. Den er mere puristisk sci-fi end så meget andet, da ny teknologi – og den virkning det har på mennesket – står i centrum. Og alligevel er den lige så meget mytologi som sci-fi.

Filmens følger den unge rigmandssøn Freder, der får øjnene op for hvor dårligt stillet hans arbejdere er. Dette fører til en konflikt med hans ultra-kapitalistiske far og med kræfter der ønsker en voldelig løsning. Og så møder Freder i øvrigt også kærligheden...

Jeg kan forestille mig at folk af vidt forskellige orienteringer vil føle sig tiltrukket af filmen. Der bruges rigeligt med kristen symbolik (teknologi som afgud, Babelstårnet,

dødssynder, samt Babels hore og det syv-hovede bæst), særligt eksistensen af en udvalgt søn. Dette bliver dog ikke fulgt helt til dørs (især faderskikkelsen, dennes personlighed taget i betragtning), og et langt stykke hen ad vejen, kan fortællingen virke ret buddhistisk, fordi 'prinsen' først lever i overflod, og så får øjnene op for menneskelig lidelse. Filmens står som en advarsel mod at guddommeliggøre teknologi – og så alligevel ikke, for der er indbygget en tro på at en bedre verden er mulig. Filmens er en dystopi, men i modsætning til senere film ('nemme dystopier') er løsningen ikke at gøre oprør eller flygte. Ja, ikke engang at slå den onde tyrann ihjel, for hvis der er noget filmen ikke er, så er det revolutionær. Det antydes at det undertrykkende regime faktisk ønsker et voldeligt oprør, og at drastiske løsninger rammer folk selv. Plottet er altså meget avanceret, men nemt at følge med i.

Det meste sci-fi kommer til udtryk i kulisserne, maskinerne og robotten. Det er alt sammen set siden og meget bedre lavet. Men aldrig sat sammen til så effektivt et hele, ikke med så god komposition eller med så gennemført massekoreografi. Det er især disse optrin, der får én til at glemme at det er kulisser og modeller. Det skyldes også, at baggrunden er til for historiens skyld og ikke omvendt. Eksempelvis kunne en af filmens

hovedattraktioner, 'maskin-mennesket', sagtens have været mere på – alene fordi kostumet stadig er så flot lavet – men det optræder kun hvor det er allerhøjest nødvendigt. Det kunne moderne instruktører lære noget af. Man ville gerne have vidst noget mere om den gamle konflikt mellem kapitalisten Freder og opfinderen Rotwang, hvorfor Rotwang har en kybernetisk hånd, og især hvorfor han tror at heltinden er selv samme kvinde. Men på den anden side er det også godt at der overlades så meget til én selv i stedet for at samtlige løse ender præsenteres for én.

Effekterne er altså ikke revolutionerende mere, men ælden bidrager til at de dog stadig er overbevisende, i det den sort-hvide farve maskerer deres beskaffenhed. Og i modsætning til 60'er-film, hvor dialogen og lydeffekterne kan virke lidt fjollede, giver netop manglen på lyd rigeligt plads til moderne fortolkninger. Bandet (franske Art Zoyd) gjorde et fremragende stykke arbejde med deres live-musik, hvor musikken tangerede lydeffekter som brag og chok og tungt maskineri. Inden man ser denne film, skal man være meget opmærksom på hvilket lydspor der er på, da det har kolossal betydning. Undertegnede anbefaler at anskaffe sig/leje filmen, købe Art Zoyds dobbelt-cd (2007) af samme navn, og så køre det simultant. Jeg har faktisk ikke hørt et andet lydspor, men jeg tvivler på at det kan gøres bedre end Art Zoyd.

I øvrigt er der meget lidt dialog. Kropssproget siger det hele, og der er kun skilte på skærmen, hvor der skandaløst er blevet klippet i filmen for at korte den af. Når denne film ikke er perfekt, skyldes det at der er forsvundet noget af den.

Der er ingen tvivl om at denne slags bombastiske film gør sig bedst på storskærm efter mørkets frembrud; dog var der noget belysning hist og her, der gjorde at silo 52 ikke egnede sig perfekt til formålet, og f.eks. generede nogle snore udsynet lidt for 'Fantastikholdet'. Til gengæld bidrog Art Zoyd og deres enorme bunke udstyr til oplevelsen, lidt på samme måde

som kultfilms publikum kan gøre det, og det må man desværre undvære derhjemme.

Selv om det helt store for 1920'ernes publikum må have været de dengang banebrydende effekter, har de måske bedre kunnet forstå symbolikken. Jeg vil stærkt anbefale at man som minimum har læst Johannes Åbenbaring 17, inden man ser filmen.

Rasmus Wichmann

Xombie: Dead on Arrival

Farr, James

Xombie inc. 2006

Illustreret novelle, 155 s

Da jeg ved udgangen af *Xombie*-serien på flash-animationsparadiset Newgrounds fandt ud af at slutningen ikke ville blive animeret, men udsendt som bog, var jeg ikke én af dem der syntes at det var en billig måde at lokke penge ud af folk på. Trods alt var vi alle sammen blevet underholdt af serien i flere år, uden at James Farr havde fået andet end en beskedent præmiesum for de 13 millioner (!) downloads. Filmene udmærker sig ved en dyster, karikeret tegnestil, flydende animation, og mest af alt: stemmerne. Naturligvis regnede jeg ikke med at noget af dette kunne overføres til bogform, og jeg frygtede den slags underlødige kvalitet som 'novelizations' er præget af. Men bogen er trykt på skinnende, glittet papir som skal forestille pergament, og der er blændende flotte stills fra tegnefilmene – som i øvrigt er meget velvalgte. Og derudover følger bonusmateriale som kort og skitser, så man kan roligt sige at håndværket er i top.

Kort fortalt handler det om post-apokalyptisk fremtid hvor zombierne hersker, og de få overlevende mennesker har forskanset sig. En intelligent zombie (en 'xombie', åbenbart) med kaldenavnet Dirge kæmper for at forblive menneskelig – og selvfølgelig finde ud af, hvorfor han stadig kan tænke. Han har dårlig samvittighed, hvilket enten skyldes at han er bange for at han endda vil 'komme til' at æde nogen. Måske har han endda gjort

det. Hans indre kamp er ikke med i tegnefilmene, så dette er en klar forbedring. Temaet i tegnefilmene var nogle svage hentydninger om sammenhold, her handler det om fænomenet 'menneskelighed'. Det er nu ikke en dyb bog, det er den gode stemning og den fede action det handler om. Men det er interessant at læse en zombie-historie som hverken er rendyrket splatter eller en tyndt forklædt politisk kommentar med indlagt fryd over at se de rige vesterlændinge komme på røven. De kødædende udøde monstre lader ikke til at være metafor for noget, og menneskene fortjener at overleve. Den er som sådan ret unik. Selvfølgelig har man set film hvor zombierne kan kommunikere,

men ikke ligesom her, hvor der både findes de traditionelle monstre og så nogle få undtagelser.

Dirge får chancen for at bevise at han stadig er menneskelig, da han skal redde den forulykkede, levende pige Zoe. I bogen opfører hun sig faktisk som den 6-årige pige hun skal forestille at være, hvilket er endnu en klar forbedring. Derudover er der en masse løse ender og sjuskefejl der forklares, blandt andet hvorfor Dirges udøde ulvehund, Cerberus, ikke angriber de levende. Handlingen er simpelt skåret, hvilket er godt: Dirge skal få Zoe i sikkerhed, og undervejs er der monstre der skal bekæmpes. Der løftes også en smule af fligen

for hvor zombie-pestens kommer fra.

Jeg er dog ked af at så meget er blevet ændret uden grund, for jeg kunne jo lide det som det var! Den måde hvorpå nogle af cirkus-zombierne dør på virker fjoget i forhold til forlægget (selv om lige dét tydeligvis er for at gøre Zoes evner mere realistiske), og jeg elskede ellers den scene hvor den super-sexede mumie Nephtys kørte nogle af zombierne over. I det hele taget gør actionsekvenserne ikke det samme indtryk på skrift, men stemningen holder, og forbedringerne i personskildringen kompenserer for det.

Xombie: DoA har det hele og lidt til – sjælekval, action, galgenhumor og (endnu uløste) mysterier. Det er fremragende underholdning for alle, ikke kun for fans af zombie-genren (undertegnede har aldrig brudt sig om den). Disse fans vil til gengæld kunne finde en masse humoristiske hentydninger til genrens koryfæer.

Det her er kun første del af en saga, og næste del bliver udgivet som tegneserie. Blandt andet kan jeg se at der er flere intelligente 'xombier' i vente, som tydeligvis ikke har samme svage punkt over for 'truede arter' (læs: de levende), som de par stykker der blev introduceret i bogen.

Se filmene og meget andet på www.xombiefied.com.

Rasmus Wichmann

Cirkler

En science fiction antologi

Red.: Flemming R.P. Rasch

Ny Science Fiction, 2007

100 sider, 99 kr.

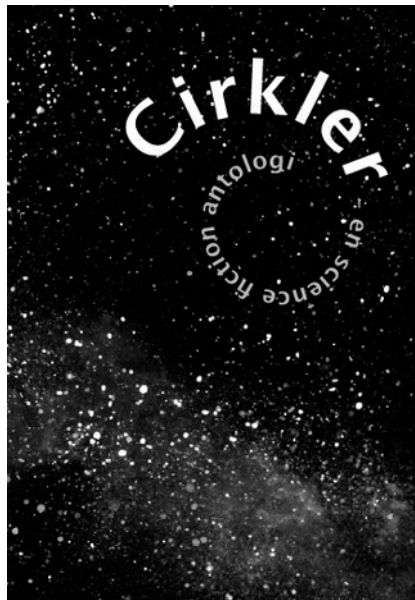
Cirkler er en antologi med originale danske science fiction-noveller, skrevet på invitation af redaktøren Flemming R.P. Rasch og udgivet på Flemmings eget forlag Ny Science Fiction. Bogen indeholder 13 noveller af 9 forfattere, hvoraf nogle har baggrund i det danske science fiction-fanmiljø mens andre kommer fra diverse avantgarde-forfattermiljøer som fx Øverste Kirurgiske.

Bortset fra at alle novellerne er science fiction, er det svært at finde nogen rød tråd der binder dem sammen. Der er rumhistorier, dystopiske fremtidsvisioner, satiriske fortællinger og ren surrealisme. Nogle er meget moderne i form og indhold, mens andre lægger sig op af traditionel, amerikansk science fiction. Den korteste novelle er på bare seks linjer, mens den længste er på tyve sider. Med andre ord kommer antologien godt omkring i hjørnerne af hvad science fiction er.

Flere af forfatterne vil være velkendte af *Himmelskibets* læsere. Således er Richard Ipsen repræsenteret med to noveller, *De danser i Reykjavik* og *Kodrivernes år*. Begge er stemningsfulde beretninger fra ikke så fjerne fremtider; historier hvor miljøet og personerne er vigtigere end plottet. Flemming R.P. Rasch er selv repræsenteret med den korte novelle *Cirklen*, hvis satire formodentlig ikke vil blive forstået uden for en ret lille gruppe af danske science fiction-fans. Karina Bjerregaard, som har lavet både illustrationer og noveller til *Himmelskibet*, er ansvarlig for bogens omslag og er i øvrigt den eneste kvindelige bidragsyder til antologien.

H.H. Løyché, der med to romaner og en novellesamling bag sig nok er den mest professionelle forfatter der er med i antologien, har skrevet det længste bidrag, *Gaden hvor jeg råbte dit navn*, en dyster beretning om en fremtid hvor mennesket er ved at miste sin eksistensberettigelse. Den eneste anden romanforfatter der er repræsenteret, er Lars Konzack, hvis bidrag *Stævnemødet* er et surrealistisk mareridt om et mentalt forkrøblet fremtidssamfund.

Flere af antologiens historier virker ufærdige, mere kladder eller skitser til historier end færdige, formfuldendte fortællinger. Det gælder især de tre korte indlæg fra Kenneth Krabat, hvoraf den ene, *Katastrofe til tiden*, er et forslag til en tv-serie, der ville blive temmelig surrealistisk, men næppe nogen større seersucces. Også Steen Knudsens rumhistorie *Passage*

kunne trænge til en ansigtsløftning; den er mere refererende end fortællende.

Michael Erik Næsby, som ellers mest skriver rollespilscenarier, har leveret to gedigne, humoristiske noveller, *Skriv en novelle* og *Cirkelslutning*. Humor er der også i Stig W. Jørgensens *Lufthavets skabninger*, der er en beskrivelse af en almindelig hverdagsituation på jorden, som den kunne have set ud hvis den var beskrevet af en udenjordisk science fiction-forfatter.

Antologien bliver rundet af med Jens Blendstrups novelle *Stjerner og lærketræer*, der handler om et mystisk træ i en ellers almindelig baghave.

Selvom kvaliteten af novellerne i *Cirkler* er lidt svingende, synes jeg der er flere perler end fejlskud. Under alle omstændigheder er det et godt initiativ at få gjort mere dansk science fiction tilgængeligt i bogform og dermed også på bibliotekerne.

Klaus Æ. Mogensen

Mord på månen och andre mysterier i Luna City Ahrvid Engholm Novellesamling, 164 sider Zen Zats Faktasiserie, 2006

Den svenske science fiction-fan og -forfatter Ahrvid Engholm har i de senere år skrevet en række noveller om politichef Peter Dustin, der opklarer mord og andre krimimy-

sterier i og omkring månebasen Luna City. Disse noveller er nu blevet samlet i *Mord på månen*.

Det er en vanskelig opgave at skrive science fiction-detektivhistorier. Detektivhistorier og science fiction-historier har forskellige formkrav, og formkravene fra begge genrer skal være opfyldt i en ordentlig science fiction-detektivhistorie. Et krav til gode detektivhistorier er at detektiven (og dermed også læseren) bliver præsenteret for en række spor som skal bruges til at opklare forbrydelsen, og når historien også er science fiction, skal der indgå science fiction-elementer i krimigåden, men på en måde så læseren er i stand til at gætte med.

Generelt set gør Ahrvid Engholm det godt. Hans krimimysterier kan gennemskues af læsere med en skarp hjerne og et basalt kendskab til fysik, der ikke behøver at række ud over gymnasieniveau. Rumbasen Luna City er beskrevet realistisk og nøgternt, så man kan tro på miljøet. Det er ikke noget videre originalt miljø, men det fungerer i sammenhængen og er til at forstå.

Historierne osrer ikke af stemning, og de fleste personer er ret overfladisk beskrevet, så det er ikke for den litterære oplevelse at man skal læse Ahrvid Engholms historier. Men der er ganske meget humor i novellerne, og mysterierne er skruet fint sammen så man kan fornøje sig med selv at lege detektiv og prøve at opklare mysteriet før detektiven gør det. Hvis man skal udsætte noget, så må det være at det ofte er lidt for nemt at opklare mysterierne, og nogle gange undrer man sig over at hovedpersonerne, der trods alt bor i den beskrevne fremtid, ikke gennemskuer sandheden. De bedste af historierne er dog gode og udspekulerede krimimysterier. Det gælder blandt andet titelhistorien, som fylder næsten en tredjedel af bogen, og andre noveller som fx "Ledtrådar" og "Det inverterade rummets gåta". Bogen har et fint lille forord af den svenske forsker Niklas Järnstråt, der har specialiseret sig i kolonisering af månen.

Klaus Æ. Mogensen

Bobs saga – Tørre tæsk og springskaller

Roman af Michael Kamp
Books on Demand 2006
www.michaelkamp.dk

Når man sætter sig med en bog hvor forsiden er prydet af en mand med en kæmpe økse i den ene hånd og en flaske sprut i den anden, der står sejrende hen over an dræbt ork, så har man allerede en forventning om hvad det er for en type bog man har i mellem hænderne. Når man så efterfølgende ser at titlen er *Tørre tæsk og springskaller*, så understreger dette blot forventningen om at denne bog ikke er en der forsøger at indskrive sig i litteraturhistorien, men derimod en bog der vil underholde en god gang action.

Bogen begynder med en beskrivelse af hvordan verden blev til, og om hvordan guderne skabte de forskellige væsner i verden. Den verden der beskrives, er en verden som de velkendt verdner fra *Dungeons & Dragons*, med elvere, orker, dværge, mennesker og flere andre racer. Allerede i denne beskrivelse af verden; en beskrivelse der er skrevet som var det en gammel historiefortæller der sad og berettede om skabelsen, lægges der op til at der er splid mellem guderne der kunne ske at have indflydelse på handlingen i denne bog.

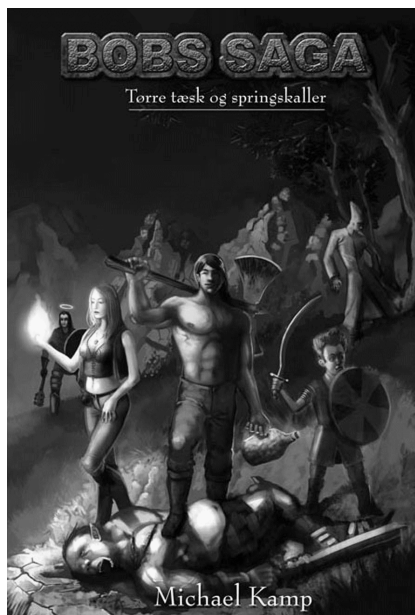
Bob er et kæmpe brød af en bondesøn. Han er ikke den skarpeste le i laden, men til gengæld har han den største tohåndsøkse man kan forestille sig. Han drømmer om at blive en helt i stil med de omrejsende eventyrere som han hører historier om. Disse drømme har han mens han passer fårene på faderens gård, men mest af alt har han dem når han finder den store økse, som han har navngivet 'Lucy', frem og bruger den til at kløve brænde.

En dag kommer en flok eventyrere til gården og spørger om de må overnatte der. Bob ser sit snit til at stikke af hjemmefra og slutte sig til denne flok eventyrere. Gruppen kan godt bruge en kriger mere og tillader at han slutter sig til dem.

Deres første mission går ud på

at hjælpe ørnefolket med at rydde en skov for Svolker, et væsen med en kraftig krop og et stumptrynede vildsvinehoved. Fra denne mission skal de ud og befri en ung kvindelig mager, som er blevet bortført af nekromantikerens Erik.

Bogens handling går fra kamp til kamp. Modstanderne er orker, skyggevæsner, zombier (også ork-zombier) og hvad fjenden ellers beslutter sig til at sende efter dem. Det uheldige ved alle disse kampe er at Bob lige har startet sin karriere som kriger, og det viser sig hurtigt at de andre i gruppe heller ikke har den store erfaring. Gruppen er oftest sejrherrene i kampene, men specielt heroiske og overlegne er de kun når Bob gen-

fortæller slagene. I praksis har gruppens præst hele tiden travlt med at helbrede deres forskellige skrammer. Mere end én gang finder Bob ud af hvordan det føles at have et sværd stukket igennem sig.

Ind imellem kampene ses spor af et større plot som gruppen er ved at blive blandet ind i; et plot der indeholder mere end tilfældige missioner.

På samme måde som 'seriøse' rollespillere til tider tager sig en omgang hack'n'slash rollespil for at morskabens skyld, så er denne bog også glimrende til fantasy-læsere der har brug for en pause fra de mere seriøse fantasy-bøger. Bogen er den første i serien "Bobs saga";

bind to skulle komme senere på året.

Thomas Winther

The Last Mimzy

Film, USA, 2007, 90 min.

Instr.: Robert Shaye

Medvrk.: Timothy Hutton, Joely Richardson, Rhiannon Leigh Wryn, Chris O'Neil, m.fl.

"I looked through the looking-glass, mommy. I looked through it, just like Alice."

The Last Mimzy er en meget velproduceret science fiction-børnefilm baseret på Lewis Padgetts novelle *Mimsy Were The Borogroves* fra 1943. Langt ude i fremtiden sender et døende samfund en tøjkanin proppet med nanoteknologi tilbage i tiden for at skaffe det eneste som kan genaktivere håbet og livslysten i en befolkning som er gået til i depression og apati: et barns tårer. Adskillige af disse tøjkaniner – Mimzies – sendes tilbage til forskellige tidspunkter i fortiden – f.eks. til Alice – men missionen lykkedes af forskellige grunde ikke. Den allersidste Mimzy – fremtidens sidste chance for redning – ankommer så i 2007, hvor et meget ungt bror/søster-par modtager den og opdager hvad der står på spil. De undergår begge en utrolig hjerneudvikling, så de bliver i stand til at gennemføre den skæbnsvangre mission.

Det er en smukt og realistisk fortalt historie med gode special effects, baseret på nogle fine baggrundsdeej og med masser af god inspiration til børns fantasi.

For de 8-10 årige vil denne film muligvis være en oplevelse på linje med *E.T.* og lignende, men den manglede en lidt mere udviklet voksendimension. Rammefortællingen om det fremtidige samfund er meget tynd på detaljer, og slutningen har et skamløst påklaret og meget kunstigt klimatisk spændingselement som er helt unødvendigt. Men bestemt en film som mange børn vil få stor glæde af. Karakter: 8 ud af 10.

Tue Sørensen

Survivors Season 1

TV-serie, UK 1975

13 episoder, 50 min. pr. episode

Instr.: diverse

Manus: Terry Nation

Medvrk.: Carolyn Seymour, Lucy Fleming, Ian McCulloch, Talfryn Thomas, m.fl.

Den klassiske SF TV-serie *Survivors* (*De Overlevende*) handler om tilværelsen efter en verdensomspændende pest som har udryddet 99,99% af verdens befolkning. De få overlevende (de 1 ud af 10.000 som udviklede immunitet over for pesten) må nu forsøge at genopbygge livet og civilisationen på helt nye, lovløse og farlige vilkår.

Serien behandler en lang række af de største og sværeste spørgsmål som menneskeheden altid har stillet sig selv, især omkring altruisme vs. selvished og disses moralske gråzoner i både teori og praksis. Hvordan skaffer man mad? Hvor meget skal man arbejde sammen? Hvem skal være leder? Hvem kan man stole på? Og hvad gør man hvis der begås en forbrydelse?

Jeg har i skrivende stund kun set første sæson, men indtil videre er den (mestendels) blændende realistisk og skarpt tankevækkende. Personskildringerne lider lidt under det idé-drevne plot, men sådan er science fiction jo traditionelt, og det anser jeg ikke for en svaghed; højst en lillebitte imperfektion. *Survivors* er, med sit lave budget og sine gode skuespillerpræstationer, en af de bedste SF tv-serier nogensinde og kan på det varmeste anbefales. Karakter: 10 ud af 10.

(P.S. Der har været rygter om et remake af denne serie i det sidste års tid – Terry Nations arvinger skulle have givet grønt lys – men intet konkret er sket endnu.)

Tue Sørensen

Transformers

Film, USA 2007, 144 min.

Instr.: Michael Bay

Medvrk.: Shia LaBeouf, Megan Fox, Jon Voight, John Turturro, m.fl.

Transformers kunne have været

lavet som seriøs film eller som komedie. Det blev en komedie. Den kunne have handlet mest om Transformerne eller om menneskerne. Det blev om menneskene. Den kunne have været kompleks eller simpel. Den blev simpel. Der kunne sikkert, hvis kompetencerne havde været helt i top, være kommet en rigtig god science fiction-film ud af en seriøs og kompleks historie der mest fokuserede på Transformerne baggrundshistorie, men vi er efterhånden klar over at sådan leger Hollywood ikke. De vil hellere have en 'sure thing', og man bliver nødt til at indrømme at chancen for at ende med en film som de fleste ville kunne lide, var langt, langt større hvis man lavede filmen som en simpel, menneske-orienteret komedie. Så det gjorde de.

Og det fungerer – overraskende nok – helt udmærket i dette tilfælde. Well, det skal jo gå godt engang i mellem! Hverken historien eller strukturen holder til en nærmere analyse, men den menneskelige dimension (som vi i det væsentlige sikkert kan takke executive producer Steven Spielberg for) er ganske vellykket. Der er fine komiske skuespillerpræstationer fra alle hovedpersonerne (og det hjælper også at Megan Fox ligner en ung Jennifer Connelly!). Det er faktisk de få seriøse elementer i filmen der fungerer dårligst. Effekterne er selvfølgelig vildt, vildt imponerende, selv om robotterne ikke har de store personligheder. Alligevel en mega-underholdende film. Karakter: 8 ud af 10.

Tue Sørensen

The Host

Film, Sydkorea 2006, 119 min.

Instr.: Joon-ho Bong

Medvrk.: Kang-ho Song, Ah-sung Ko, Du-na Bae, m.fl.

The Host var en af Sydkoreas absolut største biografsucceser sidste år (og vist i adskillige år) og har også fået bred distribution i resten af verden. Det er en velproduceret monsterfilm om et Godzilla-lignende mutantmonster (et produkt af formaldehydforurening). Hovedper-

sonerne er en familie bestående af en ældre far og hans tre voksne børn plus et barnebarn. Barnebarnet, den 13-årige pige Hyun-seo (spillet af Ah-sung Ko), bliver taget af monsteret og gemt i en kloak. Resten af familien, som i mellemtiden er blevet sat i karantæne af myndighederne, bryder i bedste amerikanske selvtægtsstil ud for at tage kampen op mod monsteret og befri hende. Filmen er meget engagerende, aldrig kedelig, og fuld af både hårdtslående realistisk drama og selsatirisk komedie. Til gengæld transcenderer den ikke monsterfilmens sædvanlige klichéer, omend den har en forfriskende (men ikke nødvendigvis tilfredsstillende) anderledes slutning. Generelt meget underholdende, men ikke noget udødeligt mesterværk. Karakter: 7 ud af 10.

Tue Sørensen

Terry Pratchett's Hogfather

Tv-miniserie, UK 2006, 189 min

Instr.: Vadim Jean

Medvrk.: Marc Warren, Michelle Dockery, David Warner, Joss Ackland, m.fl.

"Everything starts somewhere – although many physicists disagree."

På Terry Pratchetts Discworld er der ikke jul, men der er noget der ligner til forveksling: Hogswatch (vel nok et ordspil på forfatterens mening om julen: hogwash!), med tilhørende 'julemand', nemlig Hogfather, hvis julekane er trukket ikke af rensdyr, men af vilde orner. På Discworld findes der i følge denne miniserie (jeg har ikke læst bogen) to naturkræfter: fornuft og tro. Normalt sameksisterer de, men fornuftens beskyttere – the Auditors of Reality – har besluttet at nu skal det være slut med tro, så de hyrer the Guild of Assassins til at slå det primære symbol på tro 'Hogfather' ihjel. Det er ikke sådan ligetil, men en ung, afstumpet snigmorder, Teatime (udtales "Tay-a-thai-may"), er lige den rette til jobbet, som han 'for sjov' har planlagt længe. Det er en kompliceret, men yderst effektiv plan, som i det store hele lykkes. Men uden tro tror folk ikke at solen

står op, og *Death himself* bliver så nødt til at overtage Hogfathers rolle og tage rundt med gaver til børnene, i et forsøg på at få dem til at tro på Hogfather igen, så han – og solopgangen – kan bringes tilbage. Et ganske sjovt koncept med en del sjove ideer og detaljer og tydeligvis produceret på et bemærkelsesværdigt højt budget efter britiske standarder (man formoder at der er amerikanske midler involveret), men i sidste ende er den desværre halvkedelig og langtrukken, og komikken er slet ikke komisk nok. Eller måske har jeg bare den forkerte form for humor. Desuden virker det som om den er forvirret omkring sit målpublikum. Den ser ud til at være henvendt til ret unge mennesker, men indeholder også nogle ganske grove, blodige og ulækre elementer. Ikke særlig afbalanceret, efter min mening. Men for Pratchett-fans er det givetvis en anden snak – IMDb's rating er 7.9. Min karakter: 6 ud af 10.

Tue Sørensen

Babylon 5 – The Lost Tales: Voices In The Dark

DVD-film, USA 2007, 72 min.

Instr.: J. Michael Straczynski

Medvrk.: Bruce Boxleitner, Peter Jurasik, Tracy Scoggins, Keegan MacIntosh, Teryl Rothery, m.fl.

Serien *Babylon 5* er stadig populær nok til at der laves flere film i serien – endda med Straczynski selv ved roret – men nu udgives de (ligesom de kommende *Stargate*-film) 'straight-to- DVD', uden at komme op i biograferne eller blive sendt på tv. Det er direkte ud til fans'ene. *Voices In The Dark* er den seneste (men efter sigende ikke den sidste) B5-DVD, udkommet d. 31. juli.

Desværre er den ikke noget at råbe hurra for. Den består af to episoder, der hver fylder halvdelen af filmen. Første del foregår næsten udelukkende i en dunkel fængsels-celle og er kun med Colonel Elizabeth Lochley (Tracy Scoggins) plus et par statister. Den handler om en falden engel, Asmodius, som har besat et menneske for at undslippe sit eksil på Jorden. Besynderligt

claptrap som man ikke er i humør til at lade sig underholde af når man gerne vil se noget science fiction. Man undrer sig over at Straczynski syntes der skulle spildes en halv B5-film på sådan noget. Anden halvdel er mere actionfyldt. John Sheridan, som nu har været præsident for the Interstellar Alliance i ti år, kontaktes af en technomage for at forhindre at Centaurierne kronprins, Dius Vintari, ødelægger Jorden om 30 år (hvor han vil være blevet kejser). Sheridans mission: Dræb kronprinsen. Mere skal ikke afsløres her, men også anden halvdel består af en hel del klichéer som ikke hæver det endelige resultat over det middelmådige. Effekterne er dog bestemt ikke dårlige; man kan godt se at teknologien er kommet et langt stykke videre i forhold til tv-serien. Men dramatisk og sf-mæssigt set er filmen en skuffelse. Karakter: 4 ud af 10.

Tue Sørensen

The Last Legion

Film, USA/UK/Frankrig 2007, 110 min.

Instr.: Doug Lefler

Medvrk.: Colin Firth, Kevin McKidd, Ben Kingsley, Aishwarya Rai, Alexander Siddig, m.fl.

Hvad skete der med Excalibur før sværdet endte i den sten hvorfra Arthur trak det op? Jo, det blev oprindeligt smedet til Julius Cæsar, og gik i arv til hans efterkommere, helt op til den sidste romerske kejser, Romulus Augustus Cæsar, der som dreng efterlod det i Britannia i år 460, hvor det allersidste regiment romerske soldater – den Niende Legion – overvandt krigsherren Vortigern. Vist ikke 100% historisk korrekt, men skidt-pyt. Baseret på en roman af den italienske forfatter Valerio Manfredi fortælles denne episke forhistorie til Arthur-legenden her i en ganske velproduceret historisk actionfilm uden de store effekter, men dog med autentiske kostumer, flotte landskaber, anstændigt skuespil, (meget) svulstig musik og en yderst eksotisk byzantinsk krigerinde i form af smukke Aishwarya Rai. Merlin er også med,

som druiden Ambrosinus der er den unge Cæsars lærer. En flot og spændende film, især for det lidt yngre publikum; kun er det lidt ærgerligt at det hele i slutningen – og tilsat en ekstremt svulstig lydside – skal skæres ud i pap, så de er sikre på at selv den mest tungnemme seer ikke har misforstået noget. Men bestemt en film der er værd at se, også mere end én gang. Bedre end *King Arthur*-filmen fra 2004. Karakter: 7 ud af 10.

Tue Sørensen

Pathfinder

Film, USA 2007, 99 min.

Instr.: Marcus Nispel

Medvrk.: Karl Urban, Clancy Brown, Moon Bloodgood, m.fl.

Pathfinder er den længe ventede Hollywood-genindspilning af den fremragende norske film *Ofelas* (*Veiviseren/Stifinderen*) fra 1987, om en samisk dreng i vikingetiden der på farefuld vis må lede en morderisk røverbande i døden for at redde sit folk.

Den nye udgave er simpelthen arketyper af en amerikansk genindspilning: den er blevet til en dyster fantasy-action-film og handlingen er omplantet til at foregå blandt de nordamerikanske indianere på Newfoundland, som bliver massakreret af monsteragtige vikinger klædt i mega-dødnings-rustninger. Men for at filmen ikke skal give for negativt et indtryk af vikin-gerne, er heltens selv viking; han blev efterladt som knægt, og voksede op som indianerkriger.

Filmen indeholder næsten non-stop action, næsten fuldstændig CGI-lavet; man drukner i kunstigt blod og mudder. Den ligner et computerspil, er fuldstændig forudsigelig og er fuldkommen blottet for enhver subtilitet. Skuespillerne er alt for gode til denne produktion, og de må da ærgre sig fælt over at de ikke kan få nogle bedre roller. Et (Hollywood-) studie i middelmådighed, kun marginalt båret oppe af de tre skuespillere i hovedrollerne. En film du sagtens kan leve uden at have set. Karakter: 4 ud af 10.

Tue Sørensen

**Fantastic Four 2:
Rise of the Silver Surfer**
Film, USA, 2007, 92 min.
Instr.: Tim Story
Medvrk.: Ioan Gruffudd, Jessica Alba, Michael Chiklis, m.fl.

Filmen der skulle have bragt os Galactus, men i stedet bragte os et ligegyldigt skyuhyre, er en slem, slem skuffelse. FF2 er bl.a. offer for at forfatterne/filmselskabet ville presse alt for meget ned i filmen (f.eks. den historie hvor Dr. Doom stjæler Silver Surfers kosmiske kræfter, hvilket her var halvhjertet lavet og komplet overflødigt) og slet ikke fik gjort det ordentligt; sandsynligvis fordi der var for mange kokke involveret. Så det endelige resultat består af den slags fortællingsmæssige genveje som man kun ser i tegneserierne i de aller-mest uinspirerede historier, hvor forfatterne forlader sig på utålelige klicheer (i hvert fald hvis man kender tegneserierne) og ikke har skyggen af et reelt budskab på hjerte. Effektmæssigt er den dog meget flot, også hvad angår Silver Surfer, hvis historie (der oprindeligt involverede Ben Grimm's kæreste Alicia) dog er voldsomt amputeret. Ikke desto mindre appellerede filmen tilsyneladende til et bredt publikum og blev en pæn kommerciel success. Ak ja. De skulle bare vide... Karakter: 4 ud af 10.

Tue Sørensen

Special
Film, USA, 2006, 77 min.
Instr. Jeremy Passmore & Hal Haberman
Medvrk.: Michael Rapaport, Josh Peck, Paul Blackthorne, m.fl.

"I come from a future that will no longer exist."

Special er en lavbudgets indie-film om en parkeringsvagt (som også er tegneseriefan) der deltager i et medicinsk eksperiment, hvor han skal tage piller designet til at højne hans lave selvtillid. I stedet udvisker medikamentet hans evne til at skelne mellem fantasi og virkelighed, og han begynder at tro på sine superheltefantasier; han be-

gynder at tro på at han har superkræfter. Men det har han bare ikke. Ikke desto mindre begynder han at patruljere gaderne i et grimt hjemmelavet kostume for at bekæmpe kriminalitet. Da han ikke kan finde nogle forbrydelser, handler han i stedet ud fra fantasier om at tilfældige mennesker planlægger røverier og lignende. Efter et stykke tid, hvor han bl.a. forsøger at indhente råd fra de nørdede ejere af den lokale tegneseriebutik, finder medicinfirmaet frem til ham og forsøger at få ham til at holde op med at tage deres piller. Han nægter, og hans hallucinationer tager til, hvilket bl.a. får ham til at tro at han møder en anden udgave af sig selv fra fremtiden, som taler i netop de kliché-vendinger som tegneseriebutiksejerne gjorde grin med (se citat), men som han selv tror er ægte. Til sidst indser han dog, med en venindes hjælp, at han er syg, og begynder at se virkeligheden i øjnene. Men, bedst som han affinder sig med at han bare er et almindeligt menneske som ikke kan gøre nogen forskel, så dukker det onde medicinfirma op og forsøger at slå ham ihjel ved at køre ham over, gentagne gange. Men han dør ikke. Han rejser sig trodsigt op igen hver gang. *The End.*

Slutningen er selvfølgelig symbolsk; hans nyfundne selverkendelse har givet ham modet og beslutsomheden til aldrig at give op, uanset hvor håbløst det hele ser ud. En meget tilfredsstillende slutning.

Michael Rapaport er utrolig god i hovedrollen. Han er den perfekte type til at spille naiv, godtroende og tragikomisk; jeg tvivler på at nogen kunne spille denne rolle bedre. De andre skuespillere er også fine, og filmens struktur generelt særdeles velfungerende. Det eneste jeg kan kritisere ved den er at tegneseriefans – både hovedpersonen og ejerne af tegneseriebutikken – karakteriseres som mere eller mindre psykotiske, hvilket jeg må sige er noget jeg ikke kan genkende fra den virkelige verdens tegneseriefandom. Men alligevel en god og tankevækkende film. Karakter: 8 ud af 10.

Tue Sørensen

Evan Almighty
Film, USA, 2007, 91 min.
Instr.: Tom Shadyac
Medvrk.: Steve Carell, Laura Graham, John Goodman, m.fl.

Anmelderne sablede den ned. Sponsorene hoppede i havnen fordi den floppede i de amerikanske biografer (den har nemlig kostet \$175 mio. at lave). Og alle dem der godt kunne lide den forrige film, *Bruce Almighty*, haaader efterfølgeren. Og så er der de udvalgte få som syntes at *Bruce Almighty* var det argeste bras, men at *Evan Almighty* var en vaske(bjørne)ægte sjov komedie! Jeg er skyldig i sidstnævnte. I den første film giver Gud alle sine kræfter til et menneske – Bruce – som så bruger dem på latterlige og ligegyldige ting. Den anden film begår ikke samme fejl. For det første får Evan ikke Guds kræfter. Han får kun en mission: Byg En Ark! For der er en Syndflod på vej. Evan stritter vildt imod, men tvinges efterhånden til at bygge Arken (vha. *Ark Building For Dummies*) og bliver gradvist som snydt ud af næsen på Noah selv, med vadmelsklæder, vandrestok og hele molevitten. For det andet er Evan i gang med en politisk karriere, og hans valg-slogan er: "Change The World!" Han er idealistisk, men naiv, og godt på vej til at begå en stor politisk brøler. Men Guds mission styrer ham på rette vej, og han finder ud af at man ændrer verden gennem "Acts of Random Kindness" – check for bogstaverne... Det er selvfølgelig ikke en perfekt film, og det er bare endnu en i en lang række af kommercielle B-komedier, men den var for mig bemærkelsesværdig sjov i forhold til de lave forventninger, jeg havde til den, og jeg syntes at humoren og plottet gik op i en højere enhed. Effekterne med de store mængder dyr der følger efter Evan er virkelig godt lavet. De ligner virkelig (og er vist faktisk også, mestendels) levende dyr i de fleste scener. Jeg var utrolig godt underholdt og anbefaler gerne filmen – især til folk som ikke kunne lide Bruce Almighty! Karakter: 7 ud af 10.

Tue Sørensen

TEGNESERIEFILMNYT

Tue Sørensen

Silver Surfer

Vi kan se frem til masser af efterfølgere til de senere års tegneserie-baserede film. De seneste udgaver af både *X-Men*, *Spider-Man*, *Fantastic Four* og *Transformers*-filmene var så store succeser at filmstudierne allerede nu har lovet efterfølgere. Sony siger f.eks. at der nok skal komme både en *Spider-Man 4* (sommeren 2010!), 5 og 6, men at det muligvis bliver med et nyt hold af instruktør og skuespillere. Samtidig er der mange andre superheltefilm på vej, både nye og sequels – f.eks. en *Silver Surfer* solofilm.

Det er interessant at tegneseriefilmene kun ser ud til at blive stadig større og erobre en voksende del af filmmarkedet, for dét må jo også have konsekvenser for de originale tegneserier, som således dels vil blive ved med at udkomme og dels vil blive genoptrykt til det nye publikum som næsten med sikkerhed vokser frem pga. filmene.

Optagelserne til *Wolverine* solofilm (med Hugh Jackman i titelrollen, naturligvis) begynder til november, produceret af Lauren Schuler-Donner og instrueret af Gavin Hood, til en premiere i efteråret 2008. Det forlyder at den kommer til at handle en del om *Weapon X*-historien.

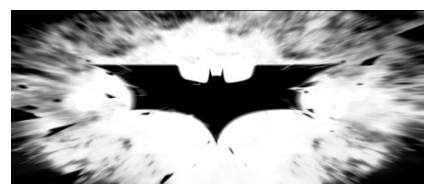
Punisher 2 får en udskiftning i hovedrollen – Thomas Jane bliver erstattet af Ray Stevenson (kendt

som den seje centurion Titus Pullo i tv-serien *Rome*).

Den amerikanske komiker Seth Rogen skal både skrive og spille hovedrollen i den kommende *Green Hornet* film (premiere 2009). Og Stephen Chow (*Shaolin Soccer*, *Kung Fu Hustle*) skal spille Kato. Af det kan man nok udlede at det bliver en version der ikke tager sig selv særligt alvorligt.

Når den næste Batman-film, *The Dark Knight*, kommer (juli 2008), vil der samtidig blive lavet en ny animeret Batman tv-serie i dyster anime-stil, hvor handlingen er lagt i mellem de to nye Batman-film.

Wachowski-brødrene instruerer en big-budget amerikansk live action film baseret på manga-serien *Speed Racer*, og den har amerikansk premiere i maj 2008. Hovedpersonerne inkluderer Christina Ricci (Trixie), Emile Hirsch (Speed), Matthew Fox (Racer X), Susan Sarandon (Mom Racer),

Logo til *The Dark Knight*

John Goodman (Pops Racer) og Nayo Wallace (Minx).

Filmselskabet Shoreline Entertainment har i følge Variety købt filmrettighederne til horror-tegneserien *The Living Corpse*, som er selvpubliceret af Ken Haeser og Buz Hasson og handler om en zombie med svage erindringer om sit tidligere liv.

The Sci-Fi Channel lancerer denne august sin nye live-action *Flash Gordon* tv-serie. Der bliver produceret en hel sæson på 22 afsnit, som fortsætter hvis den bliver en succes. Lad os håbe at den bliver det..

Flash Gordon anno 2007: Eric Johnson som Flash Gordon, Jody Racicot som Dr. Hans Zarkhov, John Ralston som Ming, Gina Holden som Dale Arden og Anna Van Hoof som Princess Aura

FRED SABERHAGEN 1930-2007

Klaus Æ. Mogensen

Den amerikanske forfatter Fred Saberhagen er død, 77 år gammel, efter en længere kamp mod cancer.

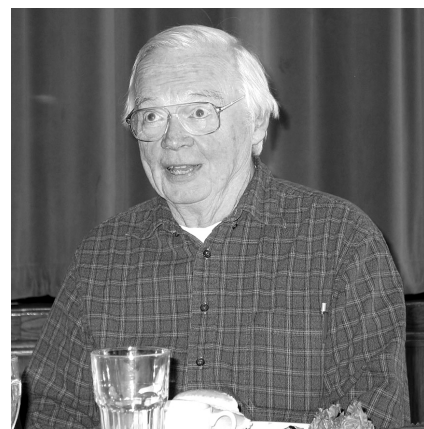
Saberhagen var det man kalder en 'midlist' forfatter. Han opnåede aldrig stjernestatus, men leverede gennem sin karriere mere end 60 bøger, hvoraf flere i dag regnes som klassikere. Hans litterære meritter bredte sig ud over flere genrer, og han er nogenlunde lige kendt for sine værker inden for horror, fantasy og science fiction.

Saberhagens måske mest kendte værk er hans klassiske science fiction-serie *Berserkers*. Berserkeren er en nogle robotrumskibe skabt af en forlængst uddød alien race, der brugte dem som våben i en galaktisk krig. Berserkerne vendte sig imod deres skabere og søger nu at ødelægge alt intelligent liv, de støder på. Bøgerne handler om mødet mellem Berserkerne og en menneskelig civilisation, der har bredt sig til mange planeter. Der er kommet 14 Berserker-bøger mellem 1967 og 2005. De bedste er efter min mening novellesamlingerne *Berserker*

(1967) og *The Ultimate Enemy* (1979), der findes i en samlet udgave fra 1998 under titlen *Berserkers: The Beginning*.

Inden for fantasy huskes Saberhagen bedst for romanen *Empire of the East*, der oprindeligt blev udgivet som tre korte romaner i 1968, '71 og '73, men blev i 1979 udgivet i en stærk revideret samlet udgave under nævnte titel. *Empire of the East* foregår på jorden i en fremtid hvor magi har erstattet teknologi. Den østlige del af det der engang var USA er blevet et despotisk kejserrige styret af en magtfuld dæmon, og bogen handler om kampen mod dette rige. Det er en spændende og stemningsfuld roman med en stor mængde originalitet. I 2006 kom en fortsættelse, *Arden's Sword*.

Empire of the East blev i 1980'erne fulgt op af den populære serie *The Book of Swords*, der foregår mange tusind år senere i samme univers. Guderne overtaler en smed til at smede et dusin stærkt magiske sværd for at sætte fut i tingene nede på jorden, men smeden narrer dem ved at lave sværdene så de kan slå guderne ihjel. Hvert af sværdene har en særlig egenskab, fx 'Farslayer', der hvis man kaster det mens man nævner en person, vil plante sig i hjertet på vedkommende, uanset hvor i verden denne person befinder sig. Problemet er at det ikke vender tilbage – medmindre nogen vil hævne sig på morderen... Saberhagen får skabt mange bizarre situationer ud fra sværdenes egenskaber, og bøgerne i *The Book of Swords* (11 romaner og en antologi) er i det hele taget mere humoristiske end *Empire of the East*.

Fred Saberhagen

Saberhagen har også skrevet en række moderne Dracula-romaner, der starter med *The Dracula Tape* (1975), som genfortæller Bram Stokers *Dracula* ud fra Draculas eget synspunkt (interessant nok skrev Saberhagen også romanudgaven af Coppolas film *Bram Stokers Dracula*). Efterfølgeren *The Holmes-Dracula File* (1978) fortæller om Draculas møde med Sherlock Holmes. I senere bøger (der er ti i alt) optræder blandt andet Merlin og Morgan le Fay.

Saberhagen er også ansvarlig for andre serier. I *The Books of the Gods* (5 bøger, 1998-2002) dukker de græske guder op igen i en post-apokalyptisk verden (muligvis den samme som *Empire of the East* og *The Book of Swords* foregår i). I 1960'erne skrev Saberhagen to romaner om rumeventyreren Boris Brazil, genudgivet i kraftigt reviderede udgaver i 1980'erne. I 1980'erne kom også to romaner om den tidsrejsende figur Pilgrim (samlet udgave *Pilgrim*, 1997).

Selvom Saberhagen er mest kendt for sine serier, skrev han også en del selvstændige romaner, inklusive to sammen med Roger Zelazny, *Coils* (1981) og *The Black Throne* (1990). Selvom få af hans bøger kan kaldes mesterværker, er de næsten uden undtagelse underholdende og velskrevne.

En Berserker (kunstner: David B. Mattingly)

NYT OM FANTASTIK

Klaus Æ. Mogensen

Hugo

Årets Hugo-priser blev uddelt 1. september på Worldcon i Japan. Priserne gik til:

- Roman: Vernor Vinge for *Rainbow's End*
- Kortroman: Robert Reed for *A Billion Eyes*
- Langnovelle: Ian McDonald for "The Djinn's Wife"
- Novelle: Tim Pratt for "Impossible Dreams"
- Fagbog: Julie Phillips for *James Tiptree, Jr.: The Double Life of Alice B. Sheldon*
- Dramatisk præsentation (lang): Guillermo del Toro for *Pans Labyrinth*
- Dramatisk præsentation (kort): Steven Moffat for Dr-Who-afsnittet "Girl in the Fireplace"
- Redaktør (lang form): Patrick Nielsen Hayden
- Redaktør (kort form): Gordon van Gelder
- Professionel kunstner: Donato Giancola
- Semi-prozine: Charles N. Brown, Kirsten Gong-Wong og Liza Groen Trombi for *Locus*
- Fanzine: Lee Hoffman, Geri Sullivan og Randy Byers for *Science-Fiction, Five-Yearly*
- Fanskribent: Dave Langford
- Fankunstner: Frank Wu

Samtidig med Hugoen blev **John W. Campbell Award for Best New Writer** tildelt Naomi Novik.

Locus Awards

Locus Awards bliver uddelt på baggrund af en afstemning blandt abonnenterne på magasinet *Locus*. Priserne gik til:

- Science fiction-roman: Vernor Vinge for *Rainbow's End*
- Fantasyroman: Ellen Kushner for *The Privilege of the Sword*
- Debutroman: Naomi Novik for *Temeraire*-trilogien

- B&U-roman: Terry Pratchett for *Wintersmith*
- Kortroman: Charles Stross for *Missile Gap*
- Langnovelle: Cory Doctorow for "When Sysadmins Ruled the Earth"
- Novelle: Neil Gaiman: "How to Talk to Girls at Parties"
- Magasin: *The Magazine of Fantasy & Science Fiction*
- Forlag: *Tor Books*
- Antologi: Gardner Dozois (red.) for *The Year's Best Science Fiction 23*
- Redaktør: Ellen Datlow
- Kunstner: John Picacio
- Fagbog: Julie Phillips for *James Tiptree, Jr.: The Double Life of Alice B. Sheldon*
- Kunstbog: Cathy & Arnie Fenner (red.) for *Spectrum 13*

Andre priser

Mythopoeic Award (for fantasy):

- Bedste voksenroman: Patricia McKillip for *Solstice wood*
- Bedste børneroman: Catherine Fisher for *Corbenic*
- Scholarship/Inklings: Christina Scull og Wayne G. Hammond: *The J.R.R. Tolkien Companion and Guide*
- Scholarship/andet: G. Ronald Murphy: *Gemstone of Paradise: The Grail in Wolfram's Parzival*

Rhysling Award (for fantastisk-poesi):

- Lang form: Mike Allen: *The Journey to Kailash*
- Kort form: Rick Ristow: "The Graven Idol's Godheart"

BSFA Awards

Den britiske pendant til Hugoen gik til følgende:

- Roman: Jon Courtenay Grimwood for *End of the World Blues*
- Kortprosa: Ian McDonald for "The Djinn's Wife"
- Kunst: Fangorn for *Angelbot*

Sidewise Award (for alternate history):

- Lang form: Charles Stross: *Merchant Princes*-serien 1-3
- Kort form: Gardner Dozois: "Counterfactual"

Pulitzer-prisen blev tildelt Cormac McCarthy for hans post-apokalyptiske sf-roman *The Road*, og Ray Bradbury fik særlig omtale som en "uovertruffen forfatter af science fiction og fantasy".

Campbell Memorial Award: Ben Bovas roman *Titan*.

Cordwainer Smith Rediscovery Award: Daniel F. Galouye.

Arthur C. Clarke Award: M. John Harrison for *Nova Swing*.

First Fandom Hall of Fame: Algis Budrys og (posthumt) Dan Daly.

Heinlein Award: Elizabeth Moon og Anne McCaffrey.

Sturgeon Award (kortprosa): Robert Charles Wilson: "The Cartesian Theater".

International Horror Guild's Living Legend: Ramsey Campbell.

Pilgrim Award (for science fiction-kritik): Algis Budrys.

Dødsfald

Lloyd Alexander (1924-2007): Britisk fantasy-forfatter, mest kendt for sine bøger om Taran, der blandt andet dannede grundlag for Disneys tegnefilm *The Black Cauldron*.

Sterling E. Lanier (1928-2007). Amerikansk forfatter til bl.a. *Hiero's Journey* og *The Peculiar Exploits of Brigadier Ffellowes*.

Roger P. Elwood (1943-2007). Amerikansk redaktør der redigerede næsten 70 antologier i årene 1964-78. Elwood skrev også en håndfuld religiøse fantasy-romaner.

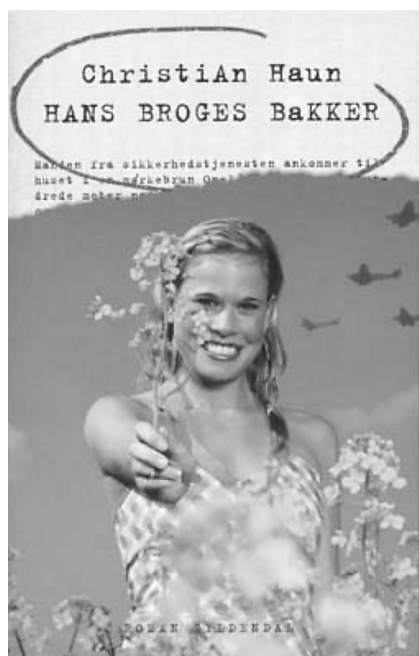
Leigh Eddings (19??-2007). Leigh Eddings var gift med fantasy-forfatteren David Eddings og medforfatter (ofte ukrediteret) til de fleste af hans bøger.

NYT FANTASTIK PÅ DANSK

Janus Andersen

Nyt

- Ajvide Lindqvist, John: *Lad den rette komme ind*. Forum, 484 sider, kr. 299,00
- Borg, Saga: *Forbandelsen (Blodbrødre; 1. del)*. Aschehoug, 236 sider, kr. 79,95
- Byatt, A. S.: *Den lille sorte bog*. Gyldendal, 287 sider, kr. 229,00
- Byrler, Mogens Kai: *Terror i Danmark*. Prudentia, 272 sider, kr. 238,00

- Delaney, Joseph: *Heksejægerens hemmelighed (Wardstenen; bind 3)*. Carlsen, 357 sider, kr. 349,50
- *Dracula: blod er livet* / Emil Fogh Nielsen, Cathrine Fjord Fromberg, Martin Kragballe Rasmussen. Drama, 78 sider., kr. 148,00
- Haun, Christian: *Hans Broges Bakker*. Gyldendal, 156 sider, kr. 175,00
- King, Stephen: *Boo'ya Moon : Liseys historie*. Aschehoug, 553 sider, kr. 299,00
- Knaak, Richard A.: *Blodtørst (Dragonlance – Minotaurkrøniken; 3)*. Tellerup, 173s, kr. 348,00

- Knaak, Richard A.: *Hævneren (Dragonlance – Minotaurkrøniken; 4)*. Tellerup, 154s, kr. 348,00
- Leis, Patrick: *Psykonauten: mindre end 2*. Klim, 196 sider, kr. 229,00
- Poe, Edgar Allan: *Samlede fortællinger, bind 1*. Klim, 460 sider, kr. 499,00 (bind 1-2)
- Poe, Edgar Allan: *Samlede fortællinger, bind 2*. Klim, 348 sider, kr. 499,00 (bind 1-2)
- Reuter, Bjarne: *Skyggenes hus*. Gyldendal, 203 sider, kr. 199,00
- Rønnow-Jessen, Peter: *Reparation af spunsvægge*. Gyldendal, 239 sider, kr. 239,00
- Whitfield, Kate: *Fuldmånens magt*. Aschehoug, 448 sider, kr. 249,00
- Wooding, Chris: *Stormtyv*. Høst, 285 sider, kr. 249,00
- Yamada, Taichi: *Skyggelandet*. Cicero, 153 sider, kr. 199,95

Børne- / ungdomsbøger

- Abildgaard, Poul: *Dødens eliksir*. Gyldendal, 287 sider, kr. 229,00
- Bidstrup, Lise: *Ators bedrag (Dværgene fra Terra; 4)*. Facet, 66 sider, kr. 99,00
- Bidstrup, Lise: *De forsvundne børn (Dværgene fra Terra; 1)*. Facet, 66 sider, kr. 99,00
- Bidstrup, Lise: *Oprørernes oase (Dværgene fra Terra; 2)*. Facet, 66 sider, kr. 99,00
- Bidstrup, Lise: *Slaget om tunnelen (Dværgene fra Terra; 3)*. Facet, 60 sider, kr. 99,00
- Bidstrup, Lise: *Uhyret fra Cachi*. Facet, 164 sider, kr. 149,00
- Brandstrup Andersen, Mia: *Djævelbarnet*. Sesam, 126 sider, kr. 169,00
- Breslin, Theresa: *Ziggy – og vikingens hjelm*. Tellerup, 115 sider, kr. 198,00
- Bøgh Andersen, Kenneth: *Maskefald (Antboy; 3)*. Høst, 165

sider, kr. 149,00

- Canavan, Trudi: *Sonea (De sorte troldmænd; 1)*. Tellerup, 191 sider, kr. 348,00
- Dalton, Annie: *Kampklar (Agent engel; 6)*. Carlsen, 180 sider, kr. 59,95
- Dalton, Annie: *Ud af tågerne (Agent engel)*. Carlsen, 154 sider, kr. 59,95
- Eilertsen, Jørn H.: *Hemmeligheden i Sangstrup klinten*. Ådalen, 56 sider, kr. 98,00

- Golden, Christopher: *Dragehemmeligheder (Den umagiske; 2)*. Carlsen, 244 sider, kr. 269,50
- Hardinge, Frances: *Flyv på nattens vinger*. Sesam, 430 sider, kr. 349,00
- Jessen, Søren, f. 1963: *Den hule pige*. Gyldendal, 151 s, kr. 179,00
- Jones, Diana Wynne: *Arven fra Osfameron (Dalmark-kvartetten 1)*. Tellerup, 198 s., kr. 348,00
- Kamp, Michael: *Tørre tæsk og springskaller (Bobs saga; 1)*. Books on Demand, 198 sider, kr. 149,00
- Lose, Michael: *Kragernes dans: en historie om mobning og magi*. Borgen, 113 sider, kr. 169,00
- Lund, Niels: *Måske-Herluf*. Carl-

sen, 160 sider, kr. 229,50

- Osborne, Mary Pope: *Isbjørne og sneugler (Det magiske hus i træet; 12)*. Carlsen, 79 sider, kr. 39,95
- Osborne, Mary Pope: *Koraller og kæmpeblæksprutter (Det magiske hus i træet; 9)*. Carlsen, 71 sider, kr. 39,95
- Osborne, Mary Pope: *På jagt efter løver (Det magiske hus i træet; 11)*. Carlsen, 76 s., kr. 39,95
- Osborne, Mary Pope: *Solnedgang i spøgelsesbyen (Det magiske hus i træet; 10)*. Carlsen, 80 sider, kr. 39,95
- Ottesen, Josefine: *Fafner (Sagaen om Sigurd; del 6)*. Alrune, 47 sider, kr. 143,75
- Ottesen, Josefine: *Ruslas arv (Krigerprinsessen; del 3)*. Alrune, 45 sider, kr. 143,75

- Rendtorff, Ida-Marie: *Tordenpulveret*. Gyldendal, 299 sider, kr. 249,00
- Richards, Justin: *Spøgelsessoldaterne (Den usynlige detektiv; 3)*. Carlsen, 222 sider, kr. 89,95
- Ros, Katarina: *Hjælp Septuan (Anton og spøgelserne; 2)*. Sesam, 109 sider, kr. 219,00
- Ros, Katarina: *Red Sefira! (Anton og spøgelserne; 1)*. Sesam, 141 sider, kr. 219,00
- Vande Velde, Vivian: *Halloween*. Thorup, 128 sider, kr. 218,00
- Webb, Beth: *Stjernedanser*. Sesam, 320 sider, kr. 329,00
- Williams, Maiya: *Den gyldne time*. Carlsen, 282 sider, kr. 269,50

Tegneserier

- Altschuler, Sally: *Delia Dobell & Aquants hemmelighed*. Gyldendal, 39 sider
- Bourgeon, François: *Farverne på Marcade (Cyanns saga; 4)*. Faraos Cigarer, 70 s., kr. 168,00
- Dorison, Xavier: *På afgrundens rand (Helligdommen; 2)*. Arboris, 54 sider, kr. 99,50
- Ennis, Garth: *Ghost rider: vejen til helvede*. G. Floy Studio, 140 sider, kr. 198,00
- Makyo: *Lucas øjne (Koldt lys: Lou Chrysoées oplevelser; 3)*. Arboris, 47 sider, kr. 89,50
- Morvan, Jean-David: *Fangeskibet (Konvojen; 7)*. Arboris, 46 sider, kr. 89,50
- Rehr, Henrik: *Hyldest*. Fahrenheit, 50 sider, kr. 99,50
- Sfar, Joann: *Rabbinerens kat*. Egmont Serieforlaget, 142 sider, kr. 299,00
- Straczynski, J. Michael: *Squadron supreme – førkrigsårene*. G. Floy Studio, 120 s., kr. 178,00

Fag- og anden litteratur

- Kappel, Klaus Otto: *Svendestykket: Syv fantastiske fortællinger: nærlæsning, analyse og vurdering (Karen Blixens værk; 1)*. Holkenfeldt, 198 sider, kr. 248,00
- Mortensen, Klaus P.: *Tilfældets poesi: H.C. Andersens forfatter-skab*. Gyldendal, 300 sider, kr. 275,00

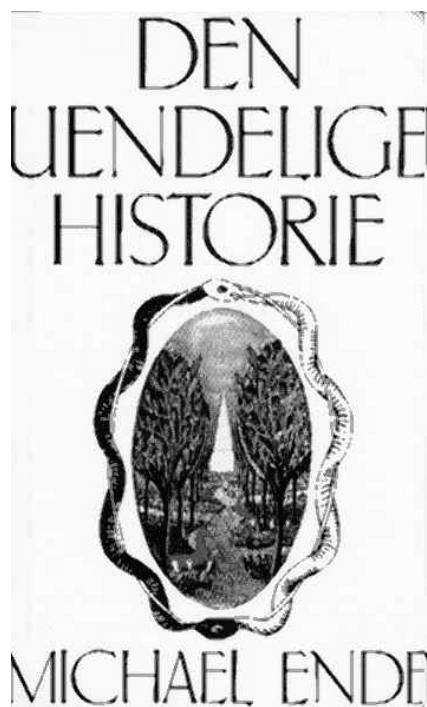

- Fugmann, Kjeld: *Storm P.'s litterære univers: forfatteren Robert Storm Petersen*. Kjeld Fugmann, 210 sider, kr. 225,00

Genudgivelser

- Besson, Luc: *Arthur og Minimoyserne*, 2. oplag. Nyt Nordisk Forlag, 223 sider, kr. 129,00
- Bøgh Andersen, Kenneth: *Djævelens lærling (Den store djævelkrig; 1)*, 6. oplag. Høst, 314 sider, kr. 249,00
- Christensen, Lars Saabye: *Modellen*, 1. bogklubudgave. Gyldendals Bogklubber, 324 sider, kr. 169,00

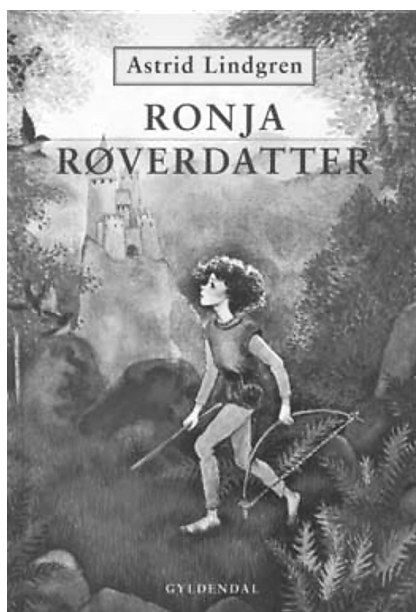

- Ende, Michael: *Den uendelige historie*, 14. oplag. Sommer & Sørensen, 435 sider, kr. 249,00
- *Eventyrlige fortællinger* / Trine May, 4. oplag. Gyldendal, 128 sider, kr. 167,50
- Farr, Michael: *Tintin: en rejse gennem Hergés univers*, 2. oplag. Carlsen, 205 sider, kr. 299,50
- Gotthardt, Peter: *Jagten på Mesterbogen*, 2. udgave, 2. oplag. Den Faktyrlige Bogklub, 124 sider, kr. 129,50
- Gotthardt, Peter: *Truslen fra Mesterbogen (Jagten på Mesterbogen; 3)*, 2. oplag. Carlsen, 140 sider, kr. 129,50
- Haller, Bent: *Iliaden*, 3. udgave, 2. oplag. Aschehoug, 317 sider, kr. 149,00
- Haller, Bent: *Odyseen*, 3. udgave, 2. oplag. Aschehoug, 290 sider, kr. 149,00
- Hergé: *De første skridt på månen (Tintins oplevelser)*, 2. udgave. Carlsen, 62 s., kr. 129,50
- Hergé: *Tournesol-mysteriet (Tintins oplevelser)*, 2. udgave. Carlsen, 62 sider, kr. 129,50
- Høeg, Peter: *Frøken Smillas fornemmelse for sne*, 6. paperbackudgave. Rosinante, 435 sider, kr. 129,00
- King, Stephen: *Begærrets butik*, 3. udgave, 2. oplag. Aschehoug, 571 sider, kr. 49,95
- King, Stephen: *Det onde*, 3. udgave, 2. oplag. Aschehoug, 1023

sider, kr. 49,95

- Lindgren, Astrid: *Brødrene Løvehjerte*, 5. udgave, 5. oplag. Gyldendal, 228 sider, kr. 159,00
- Lindgren, Astrid: *Brødrene Løvehjerte*, 6. udgave. Gyldendal, 229 sider, kr. 249,00
- Lindgren, Astrid: *Ronja røverdatter*, 6. udgave. Gyldendal, 219 sider, kr. 249,00
- Lindgren, Astrid: *Ronja røverdatter*, 7. udgave. Gyldendal, 220 sider, kr. 159,00
- Lützen, Hanna: *Spøgelserne i Hausers Palæ*, bogklubudgave. Den Faktyrlige Bogklub, 141 s.
- Madsen, Peter: *Frejas smykke (Valhalla; 8)*, 3. oplag. Carlsen Comics, 48 sider, kr. 79,95
- Madsen, Peter: *Odins væddemål (Valhalla; 3)*, 2. udgave, 7. oplag. Carlsen Comics, 56 sider,

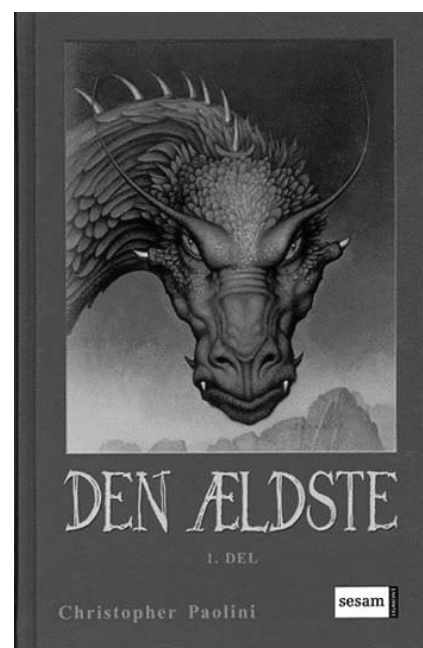

kr. 79,95

- Madsen, Peter: *Thors brudefærd: et sagn fra den ældre edda (Valhalla; 2)*, 2. udgave, 8. oplag. Carlsen Comics, 48 sider, kr. 79,95
- Osborne, Mary Pope: *Dinosaurerne kommer! (Det magiske hus i træet; 1)*, 2. oplag. Carlsen, 78 sider, kr. 39,95
- Osborne, Mary Pope: *En rigtig ridder (Det magiske hus i træet; 2)*, 2. oplag. Carlsen, 80 sider, kr. 39,95
- Osborne, Mary Pope: *Mystiske mumier (Det magiske hus i træet; 3)*, 2. oplag. Carlsen, 80 sider, kr. 39,95
- Osborne, Mary Pope: *Pirater og*

papegøjer (Det magiske hus i træet; 4), 2. oplag. Carlsen, 77 sider, kr. 39,95

- Ottesen, Josefine: *Den stjålne sten (Grønnesø; 1)*, 3. oplag. Sesam, 135 sider, kr. 129,00
- Ottesen, Josefine: *Roselil og hendes venner*, 3. udgave, 2. oplag. Sesam, 142 s., kr. 99,00
- Ottesen, Josefine: *Soltårerne (Grønnesø; 3)*, 2. udgave, 3. oplag. Sesam, 140 sider, kr. 129,00
- Ottesen, Josefine: *Visdommens vogter (Grønnesø; 2)*, 2. udgave. Sesam, 165 sider, kr. 129,00
- Paolini, Christopher: *Den ældste (Arven; 2. bog)*, 3. udgave, 3. oplag. Sesam, 719 s., kr. 249,00
- Saint-Exupéry, Antoine de: *Den lille prins*, 6. udgave, 7. oplag. Lindhardt og Ringhof, 103 sider, kr. 69,95
- Sandemo, Margit: *Venskab (Sagaen om Isfolket; 5)*, 2. udgave. Jentas, 261 sider, kr. 129,95
- Trimble, Irene: *Den sorte perles forbandelse (Pirates of the Caribbean; 1)*, 2. oplag. Egmont Kids, 119 sider, kr. 79,95
- Trimble, Irene: *Død mands kiste (Pirates of the Caribbean; 2)*, 2. oplag. Egmont Kids, 157 sider, kr. 79,95
- Wille, Gunnar: *Skrumpen – rejsen til Snuq*, 2. udgave. Sesam, 79 sider, kr. 99,00
- Wille, Gunnar: *Skrumpen fra det ydre rum*, 2. udgave. Sesam, 95 sider, kr. 99,00

FORENINGEN FANTASTIK

Kontaktadresser

Medlemskab & abonnement

Jens Christensen
Fanøgade 38 1.tv
2100 København Ø
kasserer@fantastik.dk

Hjemmeside

webmaster@fantastik.dk

Himmelskibets redaktion

himmelskibet@fantastik.dk

Fantastiks bestyrelse

Formand:

Tue Sørensen
Blytækkerporten 135
2650 Hvidovre
formand@fantastik.dk

Næstformand:

Erik Pedersen
Voldfløjen 2 st th
2700 Brønshøj
forening@fantastik.dk

Kasserer:

Jens Christensen
Fanøgade 38 1.tv
2100 København Ø
kasserer@fantastik.dk

Sekretær:

Flemming R.P. Rasch
C.F. Richs Vej 101E
2000 Frederiksberg
forening@fantastik.dk

Menigt medlem:

Jesper Ruggård Jensen
Cæciliavej 68
2500 Valby

Menigt medlem:

Henrik Larsen
Johan Kellners vej 37, 2. tv
2450 København NV

Suppleanter:

Peter Knutsen
Henrik Conradsen
Thomas Winther

Møder

Hold øje www.fantastik.dk for nyt om møder.

Caféaftener

Fantastik holder caféaftener d. 2. og d. 20 i hver måned. Det foregår på Café Bankerådt (hjørnet af Nansensgade og Ahlefeldtsgade i København). Hvis Bankerådt er lukket, flyttes mødet til Café Kalaset på næste hjørne. **NB!** På grund af Eurocon er caféaftenen torsdag 20/9 flyttet til Café Ciré, Valby Langgade 58.

Filmaften: Sjøv horror

4/10 2007 kl. 19 hos Klaus Æ. Mogensén, Pile Allé 41, Frederiksberg
Vi ser horror-komedierne *Shawn of the Dead* og *Bubba Ho-tep*.
Tilmelding til klaudius@get2net.dk.

Filmaften: Katsuhiro Otomo

23/10 2007 kl. 19 hos Klaus Æ. Mogensén, Pile Allé 41, Frederiksberg
Katsuhiro Otomo er en af anime-filmens store mestre. Vi ser den banebrydende science fiction-film *Akira* og den Jules Verne-inspirerede *Steamboy* samt evt. en af kortfilmene fra *Memories*.
Tilmelding til klaudius@get2net.dk

Brætspilsdag

11/11 2007 kl. 12 hos Klaus Æ. Mogensén, Pile Allé 41, Frederiksberg
Det er en november-søndag, og det er sikkert koldt, vådt og blæsende. Derfor hygger vi os indendørs med brætspil og te.
Tilmelding til klaudius@get2net.dk

Festivaler

Eurocon 2007 – i København!

21-23/9 2007, Valby Kulturhus
Den europæiske science fiction- og fantasy-festival Eurocon afholdes for første gang i Danmark! Årtiets danske fantastisk-begivenhed!
Æresgæster: Anne McCaffrey, Ste-

phen Baxter, Zoran Zivkovic, David A. Hardy, Niels Dalgaard.

Andre gæster: Lene Kaaberbøl, Svend Åge Madsen, Harry Harrison, Cheryl Morgan, Ian Watson m.fl.
Info: www.eurocon2007.dk

Viking-Con 26

12-14/10 2007, Tårnby Gymnasium
Den store bræt- og rollespilsfestival i København.
Info: www.viking-con.dk

Octocon 2007

13-14/10 2007, Maynooth, Irland
Den internationale irske sf-festival.
Æresgæst: Alastair Reynolds.
Info: www.octocon.com

World Fantasy Convention 2007

1-4/11 2007, Saratoga Springs, NY
Æresgæster: Carol Emshwiller, Kim Newman, Lisa Tuttle, Barbara & Christopher Roden. Master of Ceremonies: Guy Gavriel Kay.
Info: www.worldfantasy.org

Fantasticon 2008

26-27/4 2008, Vanløse Kulturhus
Årets Fantasticon. Flere oplysninger følger, men reservér datoen nu.

Åcon 2, 1-4/5 2008, Åland

Æresgæst: Ian McDonald
Info: <http://acon2.wordpress.com>

ConFuse / Swecon 2008

13-15/6 2008, Linköping, Sverige
Æresgæst: Cory Doctorow
Info: www.lysator.liu.se/confuse

Finncon 2008

26-27/7 2008, Tampere, Finland
Æresgæster: Farah Mendlesohn, M.J. Harrison, Charles Vess, Petri Hiltunen.

Denvention / Worldcon 66

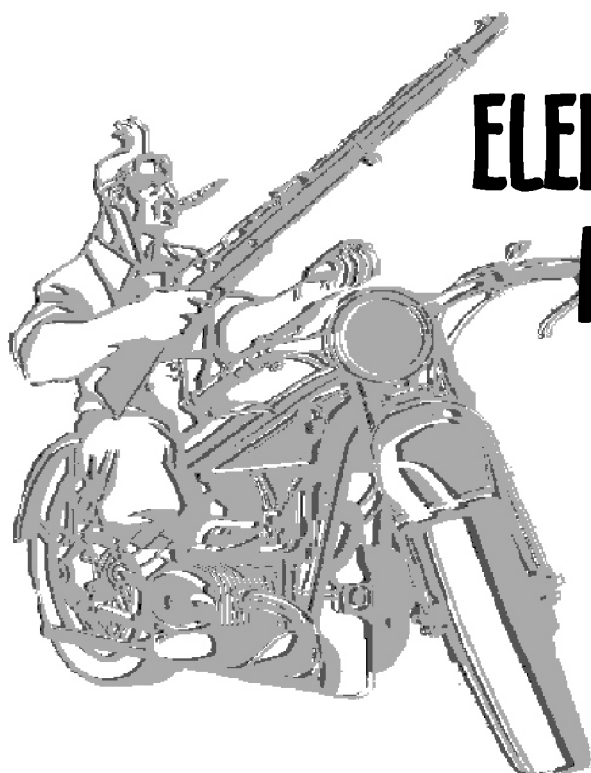
6-10/8 2008, Denver, Colorado
Æresgæster: Lois McMaster Bujold, Rich Sternback, Tim Whitmore.
Toastmaster: Will McCarthy.
Info: www.denvention3.org

E-MAIL:
FARAO@FARAOS.DK

WEB:
WWW.FARAOS.DK

**DVD
KORT
UDSTYR
PC-CAFÉ
FIGURER**

**ELEKTRONISKE SPIL
MERCHANDISING
TEGNESEKRIER
ROLLESPIL
BRÆTSPIL**

FARAOS CIGARER

**COMICS: KLOSTERGADE 22 1157 KØBENHAVN K
GAMES: SKINDERGADE 27 1159 KØBENHAVN K
NY BUTIK I LYNGBY! JERNBANEPLADSEN 63**

eurocon 2007

Den 29. europæiske science fiction festival
København den 21.-23. september 2007

Valby Kulturhus, Valgårdsvej 4-8, 2500 Valby
www.eurocon2007.dk

Æresgæster:

Anne McCaffrey
Stephen Baxter
Zoran Živković

Æresgæst kunst:

David A. Hardy

Fanæresgæst:

Niels Dalgaard

Andre gæster:

Svend Åge Madsen - Lene Kaaberbøl - Holger Bech Nielsen
Eugene Polzik - Harry Harrison - Bruce Holland Rogers - Robert Nielson
Ruth Nestvold - Mark von Schlegell - Frank Roger - Thomas R P Mielke - Erik Simon

Tak til vores sponsorer:

